דבר

יום שני, כ"ו בכסלו תשמ"ו, 9 בדצמבר 1985 ● גליון 18681 ● השנה השישים ואחת

היום 12 עמוד. ... שקלים כולל מע"מ

THE UNIVERSITY OF JORDAN LIBRARY ACC. NO. 57861 DATE 31 MAR 1986

טור בעם ... חדשות ... ת.ד. 2562 ת"א מיקוד 61025 371738 - 371737 - 37173

בדבר

● עברו הימים שהמשטרה לא התעניינה באפרט...
● המשלחת האמריקאית לא תעסוק בהעמקת ה...
● טלתרום — הדרך לבושה רצופה כוונות טובות
● אלימות כלפי ילדים — זה נפוץ הרבה יותר משחו...
● בורסה וכלכלה (עמ' 5—4) ; עכשיו (עמ' 9)
● על הדשא (עמ' 10) ; ספורט (עמ' 11) ; בידור (עמ' 12)

דקל ייחקר בקשר ל„אנו ממשיכים"

המפכ"ל: טעם לפגם בהתנהגות מילוא

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

ח"כ מיכאל דקל ייחקר בימים הקרובים במשטרה בנושא השערות להעברת תרומות לקרן „אנו ממשיכים" של הליכוד ושהיתה בפיקודו כששימש סגן שר החקלאות, על כך הודיעה צמרת המשטרה אתמול בירושלים.

לפני כן תקף המפכ"ל את התערבות חברי הכנסת מטעם הליכוד, אשר ניסו ליקום למשטרה שיקולים פוליטיים בחקירת פרשת הקרקעות. לטענתו, הוא הרחיב את צוות החקירה בנושא זה ביחידה הארצית לחקירת פשעים חמורים לאחר שהושמעה ביקורת בוועדת ביקורת המדינה, כי החקירה בנושא הקרקעות אינה מתקדמת. „אני השלמתי את התקנים החסרים שהוקצבו ליחידה, ולא היה כאן כל שיקול פוליטי. כשלא היו חוקרים אמרו שלא חוקרים ועכשיו יש טענות שחוקרים", אמר.

קראוס טען עוד, כי ביקורו של ח"כ רוני מילוא, במטה היחידה הארצית לחקירת פשעים חמורים בפתח תקוה ביום שישי האחרון ושיחתו עם החוקר אבי צור יש בהם טעם לפגם, והוא רואה את הביקור בחומרה. הוא הבהיר כי ישוחח בנושא זה עם ראשי היחידה, כדי שביקורים נוספים של פוליטיקאים ביחידות המשטרה יתקיימו רק לאחר תיאום עם משרד המשטרה. „פעולות כאלה ודברי הביקורת שהושמעו נגד חוקרי היחידה פוגעים בחקירה ופוגמים בעבודת המשטרה ; המשטרה תנהל את החקירה על פי שיקולים מקצועיים ובהתאם לתלונות שיופנו אליה", ציין.

על טענות מילוא

המפכ"ל הגיב על טענתו של מילוא, כי בא לפתח תקוה להגיש תלונה נגד דוד בלאס : „למיטב ידיעתי לא הוגשה תלונה נגד בלאס על ידי ח"כ רוני מילוא. ח"כ מילוא הוא עורך־דין והוא יודע היכן להגיש תלונות. הוא לא היה צריך להגיע למטה היחידה בפתח תקוה".

(המשך בעמוד 2)

פירוש הדבר

משחק באש

מאת יורם פרי

ההתקפה בסגנון המקארתיסטי של סגן השר רוני מילוא על המשטרה מצטרפת לשורה של פעולות קודמות וחושפת קו־מדיניות המאפיין את הליכוד של שנות ה־80: כל אימת שהמפלגה ניצבת בפני קשיים פוליטיים, יוצאים כלבי השמירה שלה ונושכים. אבל את מי? לא את המפלגות היריבות, אלא את רשויות המדינה עצמן.

כל עוד היה זה מקרה בודד, אפשר היה להתייחס אליו, אולי, בסלחנות. כשמדובר במדיניות עקבית, מתעוררת סכנה חמורה לשלטון החוק במדינה.

כשוועדת כהן פסקה מה שפסקה, יצאו כמה מראשי הליכוד, ובהם אריאל שרון, אלא מי, ותקפו את חברי הוועדה הממלכתית. כשהגיעה המשפטנית קרפ למסקנות שהגיעה באשר לאי־אכיפת החוק בשטחים, טענו שהיא משרתת את המערך. כשהחל היועץ המשפטי לממשלה להביע את מורת רוחו ממעשים המדיניים רע, הואשם שהוא פועל מתוך מניעים פוליטיים, וכי אין זה ידוע שהוא שמאלן חסר תקנה?

עתה הגיע גם תור המשטרה. כשחקירתה — שהחלה, אגב, תחת שלטון הליכוד — חושפת מעשים פליליים לכאורה הקשורים בליכוד, מוזרות עדת כלבי השמירה של המפלגה הטוענת כי גם המשטרה משוחדת.

גם בעבר הכירו מנהיגי „חרות" את העקרון: כשמפלגתך בצרה — תקוף את מסאיי. אבל תלמידיהם של אותם מנהיגים אינם מסתפקים בתקיפת המפלגה היריבה. הפעם הקורבנות הם גופים ציבוריים, ממלכתיים, שכל אשמתם שהם פועלים לפי שיקולים מקצועיים ומשפטיים אובייקטיביים. לשון אחרת, חטאם בכך שהם מבצעים את מלאכתם נאמנה.

זה משחק באש. ללא מערכת משפטית מקצועית ואוטונומית יש סכנה לשלטון החוק במדינה. ללא משטרה מקצועית חופשית מנגיעות יש סכנה גדולה לדמוקרטיה. הנסיון הזה להכפיף את המפלגה גם במחיר פגיעה בבסיסי המשטר צריך לעורר דאגה של ממש.

חוליית מחבלים נלכדה בדרכה למבצע בצפון אחרי קרב קצר

מאת ... הצבאית של „דבר"

צה"ל ... לפני הצהריים חוליית מחבלים ... בדרכה לביצוע פיגוע בישראל. בשעות ... המוקדמות נתקל כוח של צה"ל ... צפונית לקו הגבול בגליל קרוב ... לשטח ישראל. בקרב קצר הוכנעה החוליה ...

מחקירה ראשונית עולה כי חברי החוליה היו מארגונו של נאיף חוואתמה „החזית הדמוקראטית", וכי היו בדרכם לבצע פיגוע בצפון המדינה. הם הגיעו מצפון לאיזור הבטחון וחצו אותו בדרכם אל הגליל המערבי. ברשותם נמצאו נשק אישי וחומרי חבלה.

הרצוג הקל בעונשיהם של שני אסירי המחתרת

דן בארי

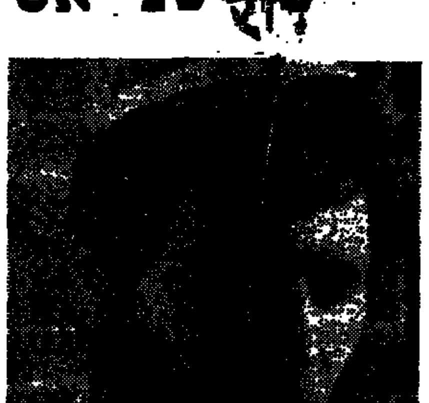

...ריה

מאת מרדכי ... „דבר" בירושלים

שני אסירי המחתרת היהודית, יוסף צרויה ודן בארי, שהוקל ... השבוע ושעבר לאחר שעונשם הומתק ... נשיא המדינה. האסירים נשפטו ... שנות מאסר. הם עמדו לסיים את ... עונשם, לאחר ניכוי שליש, כאפריל הקרוב ... איפוא, הפחתה של ארבעה חודשים. ... על קשירת קשר בפרשת הר הבית. בתשובה על שאלה אמר אתמול דובר הנשיא, עמי גלוסקא, כי הנשיא החליט להקל בעונשם לאחר ששקל את הנסיבות של כל מקרה והחליט כי הוא מוצא הצדקה למתן הקלה בעונש. הדובר סירב לפרט את נימוקי הקלת העונש באמרו כי אין לשכת הנשיא נוהגת לפרט נימוקים של מתן חנינה.

המשטרה שוקלת בקשה להסגרת חיים ברגשטיין מבריטניה

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

המשטרה שוקלת פניה למשרד המשפטים להוציא בקשה להסגיר לישראל את חיים ברגשטיין, לשעבר מנכ"ל כללי משותף של בנק הפועלים, כדי להאריך את החקירה שמבצעת היחידה הארצית לחקירות הונאה בפרשת יעקב לוינסון.

שר המשטרה, חיים בר־לב, אמר אתמול, כי המשטרה שוקלת לבקש הוצאת בקשת הסגרתו של ברגשטיין, שיצא לבריטניה סמוך מאד לתחילת חקירת המשטרה. ברגשטיין הוא עד מבוקש על ידי היחידה הארצית לחקירות הונאה מזה זמן ונחשב לחשוד, אך מאז „התפוצצה" פרשת לוינסון, לא חזר לישראל.

המפכ"ל, רב ניצב דוד קראוס, אמר אתמול, בתשובה על שאלות עיתונאים, כי היועץ המשפטי של בנק הפועלים הגיש חוות דעת בנושא התלונה על העברת הכספים של הבנק לחו"ל לפיה לא עברו בכירי הבנק על החוק, ואילו היועץ המשפטי של בנק ישראל הגיש חוות דעת, הפוכה לפיה חרג הבנק מן החוק בהעברות הכספים ומטבע חוץ לחו"ל, וביצע בכך עבירה פלילית.

המשטרה העבירה את ממצאי החקירה, שנבדקו בעקבות בדיקת ח"כ מרדכי וירשובסקי וחוות הדעת של היועצים המשפטיים, ליועץ המשפטי לממשלה, כדי שיחליט בסוגיית העברת מטבע החוץ והנכסים לחו"ל.

קראוס סתר התבטאויות לפיהן המשטרה אינה חוקרת את „פרשת לוינסון" והודיע, כי החקירה נמשכת ביחידה הארצית לחקירות הונאה.

ארנס דיווח על תוצאות שליחותו החשאית לוושינגטון

מאת יוסי מלמן ואמיר אורן, סופרי „דבר"

בסוף השבוע שעבר ערכו השר־בלי־תיק משה ארנס וקורם כספי ביקור חשאי בוואשינגטון, על־פי בקשת ראש־הממשלה. ארנס דיווח אתמול בשובו מוואשינגטון לראש־הממשלה, לממלא־מקומו ולשר־הבטחון, על תוצאות שליחותו.

שיגור ארנס וכספי לוואשינגטון הגביר את התחושה, שממשלת ישראל מלולת בשגרירות כאן. רוזן וסגנו, הציר אליקים רובינשטיין, היו בעבר יועצים משפטיים במשרד החוץ, אך ראש הממשלה שמעון פרס לא הסתפק בהם ושיגר את קודמו של רוזן בשגרירות (ארנס) ומרקליס פרטי ממקורבי ראש הממשלה (כספי).

לא התגלו קבלות

עוזר סגהל האפ.בי.איי. לריגול נגדי, פיליפ פארקר, אמר אתמול ל„וואשינגטון פוסט", כי פרשת פולארד „כה מנקרת עיניים", עד שהאפשרות היחידה היתה העמדה לדין. „נחקור הישראלים בוואשינגטון. מידוח של רובינשטיין העריך את המתיחות שבינו לבין רוזן, מתיחות שהתגלעה עוד בשלבים מוקדמים ... את מי שיתגלו כמשחיתים את אורחינו או מפרים את חוקינו, לא משנה מי הם", אמר פארקר. הוא ישתתף, כנראה, בצוות המשפטנים היוצא לישראל.

מקורות אמריקאיים אמרו ל„פוסט", כי סביר שהצוות יתעכב בביקים נוספים לקראת סוף השבוע וכי מסלולו ומשך שהייתו בישראל ייקבעו לפי מה שיעלה ... הישראלים. „אי־אפשר לתאות מה יקרה", אמר אחד הפקידים.

השבועון „ניוזוויק" דיווח אתמול מישראל, כי לפי איתן ואילך דוביד אמרו בחקירה הפנימית בארץ, שאין להם כל קשר לפרשת פולארד. השבועון דיווח, כי טרם התגלו קבלות על התשלומים החודשיים לפולארד וכי אחד מכיווני החקירה הוא חיפוש ישראלים נוספים בארה"ב המעורבים בפרשה.

שר החוץ הצרפתי בא היום לביקור רשמי

מאת סופרו המדיני של „דבר"

שר־החוץ של צרפת רולאן דומא מגיע היום לביקור רשמי של יומיים בישראל. במרכז השיחות עם ראש הממשלה, שר־החוץ, שר הבטחון ושרים נוספים, יעדון האפשרות של כינוס ועידה בין־לאומית לשלום במזרח־התיכון. צרפת מוכנה להשתתף בוועידה כזו.

דומא, שדחה את ביקורו בארץ לפני כחודשיים בגלל פעולת צה"ל נגד מפקדות אש"ף בתוניסיה, ייפגש גם עם מנהיגים פלשתינאים מהגדה ורצועת עזה.

יחד עם שר החוץ יבואו גם סרז' וביאטה קלארספלד, ה„ציידים" במאבקם למען העמדתם לדין של פושעי מלחמה נאצים.

„רצח החייל משה לוי מצביע על כך שהחוליה שביצעה את המעשה הגיעה מאיזור יהודה ושומרון, אולם המסוכן בדבר שהיא עדיין ניידת ועלולה לבצע פיגועים נוספים" — אמר אתמול אלוף פיקוד הדרום משה בר־כוכבא בשיחה עם עיתונאים לפני הופעת הבכורה של להקת פיקוד דרום בחבל אשכול בנגב. האלוף בר־כוכבא ציין כי לדעתו החוליה אינה קשורה לרצח חייל המילואים דוד פלזן לפני כחמישה חודשים. אמיר רוזנבליט סופר „דבר" בדרום, המוסר ידיעה זו, מוסיף כי הלווייתו של החייל משה לוי נערכה אתמול בבית העלמין „סגולה" ליד פתח־תקווה.
(צילום : יפפא)

הפקדות צמודות לא יעוגלו במעבר לשקל החדש

מאת צבי זרחיה, מפורו הכלכלי של „דבר" בירושלים

סכומי ההפקדות המקוריות בפקדונות צמודים וסכומי הקרן של הלוואות צמודות לרבות הלוואות למשתכנים בבנקים למשכנתאות לא יעוגלו עם המעבר לשקל החדש, אלא ייחשבו בחשבונות הלקוחות ובמסמכים בשקלים חדשים לרבות חלקי האגורה, אולם הבנק יהיה רשאי לעגל כלפי מטה יתרות זכות של לקוחות. כך עולה מההוראות המעבר למטבע השקל החדש שפרסם בימים האחרונים בנק ישראל.

על פי חוק מטבע השקל החדש החל מה־1 לינואר 1986, יירשם כל סכום במטבע ישראלי בפנקסים ובמסמכים בשקלים חדשים. לפיכך, כל הסכומים שהיו עד למועד זה בשקלים ובאגורות חדשות, יעוגלו לשקלים חדשים ואגורות כפי שדווח אתמול לראשונה ב„דבר", כל תשלומי המס יעוגלו במונחי השקל החדש.

על פי הכללים נקבע כי בפקדונות למשמרת של לקוחות, סכום הנקוב של ניירות ערך בלתי סחירים במטבע ישראלי, לרבות מלווה חובה. מניות מוקפאות וניירות ערך שהמסחר בהם הופסק יישאר הנקוב בשקלים ולא יתורגם לשקלים חדשים. לגבי ניירות הערך הסחירים בפקדונות למשמרת, נקבעו כללי רישום על ידי הבורסה לניירות ערך.

בנק ישראל הבהיר כי הבנקים חייבים לציין את שם המטבע במפורש על כל מסמך אשר לגביו עלול להתעורר ספק באיזה מטבע נערך. הוראה זו מתייחסת בעיקר לדפי חשבון בשקלים שיישלחו בתחילת 1986, בגין שנת 1985. כמו כן יש לציין במפורש על כל מסמך, שיוכן ב־86 הכולל מרכיב בשקלים, כי המרכיב הוא בשקלים.

הבנקים התבקשו על ידי בנק ישראל להביא לידיעת לקוחותיהם בכל הדרכים האפשריות, לרבות שילוט מתאים בסניפים, פרסום בעיתונות וכיו"ב, את ההסדרים הכרוכים במעבר לשקל החדש.

ערפאת בא היום לעמאן לשיחות עם המלך חוסיין

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

ערפאת אמור להגיע היום לביקור בירדן שבמהלכו יקיים שיחות מדיניות עם המלך חוסיין — אמר אתמול עבד רזאק יחיא, חבר הוועדה הפועל של אש"ף, השוהה דרך קבע בירדן.

לדבריו, ערפאת ידווח לחוסיין על תוצאות דיוני הנהגת אש"ף בבגדאד וידון עימו בהמשך דרך הפעולה המדיני בין ירדן לאש"ף. יצוין שראש ממשלת סוריה עבד ראוף אלכסם אמור להגיע מחר לביקור בן יומיים בירדן (על פי גירסה אחרת יגיע אלכסם לירדן כבר היום). דומה שבביקורו בירדן יבקש ערפאת להתעדכן בתהליך ההתקרבות בין ירדן לסוריה כדי לוודא שתהליך זה לא יפגע בשיתוף הפעולה המדיני בין אש"ף לירדן.

שוב הו... המס האחיד להצלת קופת־חולים

קיסר מזהיר את הממשלה: הסוס שלנו נגמר

מאת יוסף גולן, סופר „דבר"

הוועדה המרכזת אישרה אתמול הטלאה נוספת של המס האחיד החל מ־1 בינואר. זאת כדי להציל את קופ"ח מהתמוטטות ובחלקה של ההסתדרות בהסדר כולל עם הממשלה לנווט את תקציב קופ"ח באופן שתוכל למלא את תפקידה.

בחודשים האחרונים זו כבר ההטלאה השלישית של המס האחיד ששיעוריו מ־1 בינואר יהיו כדלהלן : תקרת המס הנמוכה ביותר תהיה 480 שקלים חדשים לעומת 440 עכשיו, שיעור המס הבסיסי לא ישתנה בקטגוריה זו והוא יישאר 3.9 אחוזים. ביטוח משפחה יעלה אחוז נוסף. תקרה ב' תהיה עתה 1,100 שקלים חדשים, לעומת 1,000 שקלים בנובמבר ודצמבר. שיעור המס ישתנה מ־2.9 אחוזים כעת לשלושה אחוזים. מס שולי: תקרה ג' תהיה עתה 1,700 שקל לעומת 1,550 עכשיו. מס שולי תקרה ד' תהיה 2,500 שקל לעומת 2,250 עכשיו. על המס השולי ישלמו מינואר 1.6 אחוז, לעומת 1.3 אחוז בחודשים האחרונים.

בדיון אמר מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, כי אין בכוחה ואמצעיה של ההסתדרות לשאת יותר באחריות להמשך הפעלתה התקינה של קופת חולים ותשלום השכר לעובדים במערכת, מבלי שהממשלה תעמוד בהתחייבויותיה להזרמת הכספים המגיעים לקופ"ח ולהסדרים שהוצעו באחרונה על ידי השר גד יעקבי, לאחר שההסתדרות עמדה במלוא התחייבויותיה בנדון ואף העלתה את המס האחיד במגמה להצביר את מירב תמורת ההטלאה לשמש־מים המבוטחים לקופת חולים. הדיון בצורך נוכח סכנת התמוטטות קופ"ח.

„הסוס שלנו גמר", התריע קיסר והזהיר את הממשלה : „או שהממשלה תחליט לאלתר לסייע למערכת הבריאות ולקופ"ח או שתבוא התמוטטות עם כל ההשלכות הכרוכות בכך".

המזכ"ל דחה הצעה המיוחסת לשר הכלכלה והתכנון גד יעקבי, שלפיה „מוצע למכור, או להחכיר, מיתקני קופת חולים של ההסתדרות כדי לפתור את בעיית החובות של הקופה". הצעה כגון זו אמנם הועלתה על ידי יעקבי בדיון עם ראש הממשלה. אך נפסלה מהותית ועקרונית על ידי המזכ"ל וגזבר ההסתדרות נתן אלמוזלינו, הטעים קיסר.

ההחלטות שנתקבלו בעקבות הדיון :

● ההסתדרות מתנגדת להצעת משרד האוצר לקיצוץ בתקציב מערכת הבריאות.
● הממשלה נתבעת לפעול מיד כדי למצוא פתרון מעשי למערכת הבריאות ולקופ"ח.
● ההסתדרות וקופת חולים יתנגדו לכל הצעה בדבר הטלת תשלום על ביקורי חולים אצל רופאים במרפאה, או בבתי החולים.
● „ועדת יעקבי" הגיעה לסיכומים שעד כה מתעכבים ביישומם וביצועם ע"י הממשלה עצמה. „בהחלטות וסיכומי ועדת יעקבי יש כדי לקדם את הסדרת שירותי הבריאות ותקציביהם".

בהחלטה נוספת שקיבלה אתמול הוועדה המרכזת נאמר : „צביעות היא שדווקא גורמים שדאגו לעצמם ולבני ביתם לקבל בריאות חינם לכל החיים, הם אלה המטיפים השכם והערב למבוטחים ולציבור האזרחים האחרים לשלם על ביקור אצל רופא במרפאה ובבית החולים. הוועדה המרכזת תובעת לבטל את כל ההסדרים המיוחדים לקבוצות הנבחרות".

רוב בתיה"ח דורכים על הקו האדום — מפעילים מלאי אחרון

מאת סופרי „דבר" ועתי"ם

רוב בתי החולים בארץ דורכים ממש על „הקו האדום" — מאלתרים, משתמשים ברזרבות האחרונות ובציוד החירום, כדי לצמצם במידת האפשר את הנזקים. חסרים דלק, מצרכי מזון, תרופות ועוד. ... בשל המצב ... בבתי־החולים ... בשלושה בתי־החולים בחיפה :

רמב"ם, רוטשילד ו„כרמל", יש מלאי תרופות, מזון ופריטים אחרים שיספיק רק לכמה ימים. ... כספי שוטף למטרות אלה. נציגי שלושת בתי־החולים הדגישו שמצב המלאי והאספקה הקיים לא פגע בטיפול שוטף בחולים, אם כי בתי־החולים נאלצים לאלתר פתרונות. „אף חולה לא מת ולא נפגע בשל המצב הקיים", אמרו סגן מנהל רמב"ם ד"ר סטינגר ומנהל בית־החולים „כרמל" מקסים שינפלד.

בבית־החולים „רוטשילד" מלאי מצומצם של דלק וההנהלה החליטה לשמור את מלאי הדלק כרזרבה להפעלת גנרטורים למקרה של תקלה באספקת החשמל למדינה. מזמן כך אין מחממים בבית־החולים והחולים סובלים מקור. הנהלת בית־החולים פנתה לארגון אספקת שמיכות נוספות בשביל החולים ובינתיים אשר סיפקו שמיכות ממחסני החירום של עיריית חיפה.

בצפת

(ע). — בית־החולים הממשלתי בצפת קיבל אתמול אספקת מצרכי חלב, אולם הוא מתחבט בבעיית

(המשך בעמוד 2)

פרס מטיח במודעי: אתה מבקש לזרוע דמורליזציה?

הגיב על טענת שר האוצר שנכשלה התוכנית הכלכלית; שרים עומדים בהתנגדותם לקיצוצים

מאת צבי זרחיה, מפורו הכלכלי של „דבר" בירושלים

„הוועדה לא קיימת, אני מבקש שתיקה אותה כחזרה. האם אתה מבקש לזרוע דמורליזציה?" דברים אלה הטיח אתמול, בישיבת הממשלה, ראש־הממשלה שמעון פרס בשר־האוצר יצחק מודעי, לאחר שהאחרון טען כי התוכנית הכלכלית נכשלה בעקבות תוספות תקציב חריגות לקופות־החולים, החקלאים והשוטרים.

פרס הוסיף ואמר : „שכר השכירים קוצץ מעבר למה שתוכנן. התוכנית השיגה מעבר למה שציפינו. האחריות אינה רק על שר־האוצר אלא גם על הממשלה כולה".

בישיבת הממשלה התנהל ויכוח על הקיצוץ בתקציב שעדיין לא סוכם. ראש הממשלה ושר־האוצר אינם מצליחים לפי שעה לסכם על ביצוע הקיצוץ של 200 מיליון דולאר שעליו הוחלט בשבת שעבר.

מתלוננים כי הממשלה אישרה תוספות תקציב לסקטורים שונים, אך לא ראש־הממשלה ושר־האוצר עדיין לא הצליחו לסכם על קיצוצים מקבילים.

„הוצאות כספים נוספים למשרדי ממשלה ולסקטורים בוצעו מיד, אך החיפוש אחר סעיפי קיצוץ וחילופים טרם הולד", טענו

(המשך בעמוד 2)

מנכ"ל האוצר: התוכנית הכלכלית השיגה את כל יעדיה

מאת צבי זרחיה, מפורו הכלכלי של „דבר" בירושלים

בעוד שר־האוצר מסר הודעה אישית בממשלה בה אמר כי התוכנית הכלכלית נכשלה, הודיע שעה קלה לאחר־מכן מנכ"ל משרדו ד"ר עמנואל שרון, כי התוכנית הכלכלית השיגה את כל יעדיה. בדיון שקיימה ועדת המעקב לביצוע התוכנית הכלכלית בהשתתפות ראש הממשלה, מנה מנכ"ל האוצר אינדיקטורים המורים על הצלחתה של התוכנית הכלכלית :

● תקציב המדינה — עקב הפעלת התוכנית הכלכלית קיים סיכוי סביר ששנת התקציב תסתיים בעודף קטן של הוצאות הממשלה על פני הכנסותיה. ביצוע תקציב המדינה בהשוואה לתכנון הוא טוב. גורם חשוב שהביא לשיפור הגדול בצמצום הגרעון בתקציב המדינה נובע מירידה משמעותית בסובסידיות למיניהן, ירידת השכר וצמצום הוצאות הממשלה.

● הגרעון המקומי לתקופה שבין אפריל לנובמבר '85 (כלומר שמונת החודשים הראשונים של שנת התקציב '85) ירד בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. הגרעון באפריל עד נובמבר 85 מסתכם בכ־55 מיליארד שקל לעומת גרעון של מיליארד ו־247 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד. חל שיפור במאזן הגר־

(המשך בעמוד 2)

מקורבי מ"מ ראש הממשלה

שמיר אינו נבהל מהאיומים הנשמעים ממשרד רה"מ

המשלחת המצרית לשיחות טאבה באה היום

מאת עליזה וולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

מ"מ ראש הממשלה יצחק שמיר, דבק בעמדתו, שאת בעיית טאבה צריך לפתור בפישור ואין להיכנע לתביעת מצריים לבוררות בנושא.

שמיר הגיב על הידיעה, שפורסמה אתמול ב„דבר", על כך שראש הממשלה פרס אמר בחוג סגור בסוף השבוע שעבר, כי מכלול הנושאים השנויים במחלוקת עם מצרים בשל לסיכום, ואם הליכוד לא ישנה את עמדתו לגבי, תשקול מפלגת העבודה אפשרות של משבר ממשלתי על רקע מחלוקת זו.

מקורבי שמיר מסרו ל„דבר", כי עמדת מ"מ ראש הממשלה והליכוד היא שוויתור בעניין הבוררות יעודד את המצרים להעמיד בעתיד תביעות חדשות לקידום היחסים עם ישראל ולא יהיה גבול לתביעותיהם.

„דווקא בהקפדתו של הליכוד על קיום הסכם השלום עם מצרים על כל סעיפיו יש משום תרומה ולא מכשול", אמרו מקורבי שמיר. „בהתנגדותו לגבי הבוררות משחק פרס לידי המצרים, בעודד אותם לתביעות נוספות ומחליש את הסכם השלום".

לגבי משבר אפשרי על רקע העמדות השונות בין הליכוד למערך בסוגיה הנדונה, אמרו מקורבי שמיר, כי הציבור ישפוט אם היתה זו עילה למשבר ממשלתי ויחליט אם לא המערך אחראי לפירוק הממשלה.

הממשלה אשרה נ[...] שרים חרף התנגדותו ש[...]ס

מאת סופרי המדיני של „דבר"

הממשלה אישרה את נסיעתם של ארבעה שרים לחו"ל. ברוב של שמונה נגד חמישה, על אף התנגדות ראש הממשלה. הוחלט כי השרים משה קצב, מרדכי גור, יעקב צור ומשה שחל ייצאו למה שהוגדר „בשליחויות משרדיהם" לחו"ל.

במהלך הישיבה הציע השר וייצמן לא לאשר את הנס[יעות] אך שר־הדתות יוסף בורג [...] כי אסור לממשלה להיכנע [...] המתנהל בעתונות בנושא זה. אולם לאחר הישיבה הודיע [...] גור כי הוא מבטל את נסיעתו וגם השר יצחק מודעי הודיע כי לא ייצא לחו"ל על אף שהממ־

[...] אישרה את נסיעתו בשבוע [...]ר.

[...]ומת זאת אמר שר העבודה [...]וחה משה קצב, כי הוא חייב [...]את לנסיעה משום שהיא חיו־נית והדגיש, כי בעבר כבר ביטל שלוש נסיעות קודמות בנושאים דומים.

330,000 ישראלים — בחו"ל

- פרס: אין לתת שום צידוק לנושא הירידה
- צור: מתגבשת נורמה של מתן לגיטימציה לתופעת הירידה
- רובינשטיין: אחד מאמצעי ההתמודדות: שינוי המשטר הכלכלי

מאת מוכה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

שר הקליטה יעקב צור אמר אתמול בממשלה כי בניגוד להערכות הרווחות, שוהים היום בחו"ל כ־330 אלף ישראלים.

צור סקר אתמול את ממדי הירידה בעת הדיון בממשלה בנושא זה. הדיון יימשך במועד אחר.

צור אמר כי הבלמים בחברה הישראלית נחלשו אל מול תהליך הירידה וכיום מתגבשת נורמה של מתן לגיטימציה לתופעה. בחו"ל יש כיום קהילה ישראלית שיש לה מאפיינים של קהילת מהגרים.

צור סבור כי על הממשלה להחליט על התוויית מדיניות בנושא מניעת הירידה. עם זאת שלילת הירידה אסור שתלווה בהחרמת יורדים. הוא תבע מהממשלה לתת ביטוי לחוק חיילים משוחררים.

שר העבודה והרווחה, משה קצב, אמר בדיון כי אין לתת לגיטימציה לירידה. הוא סובר, כמו השר רבין בזמנו, שיורדים הם נפולת נמושות. קצב הביע דאגה נוכח העובדה שרוב צעירים ותיקים יורדים מהארץ.

השר אמנון רובינשטיין אמר כי אחד האמצעים להתמודד עם בעיית הירידה הוא בשינוי המשטר הכלכלי במדינה שאינו מאפשר כיום צמיחת בעלי יוזמה. לדבריו, יש לעודד בניית דירות להשכרה.

ראש הממשלה שמעון פרס סיכם דיון זה באומרו כי אין לתת שום צידוק לנושא הירידה. אין תחליף, לדבריו, לאהבת העם, הארץ והמדינה. „לא נהיה עשירים כמו אמריקה ושלווים כמו השווייצרים", אמר.

השר נבון אמר כי דיון בנושא הירידה חייב להיערך בשיתוף עם התנועה הציונית והסוכנות היהודית שכן אי־אפשר לדון בנפרד בגורמי ירידה בלי לערוך דיון על גורמי העליה.

העליה בנובמבר

(ל.ע.מ.). — מנתוני המשרד לקליטת עליה עולה כי בנובמבר 1985 הגיעו לישראל 745 עולים ועולים בכוח ועוד 83 תושבים חוזרים. זהו שפל של כ־20 אחוז, יחסית לחודש אוקטובר 1985, בו הגיעו 930 עולים ועולים בכוח, ושפל של כ־60 אחוז יחסית לנובמבר אשתקד בו הגיעו 1,87[?] עולים ועולים בכוח.

כזכור, בנובמבר 1984 התחיל „מבצע משה" להעלאתם של יהודי אתיופיה לישראל. בנובמבר השנה הגיעו מאסיה ואפריקה 103 עולים.

ממערב אירופה הגיעו 138 עולים, מתוכם 63 עולים מצרפת ו־28 מבריטניה.

ממזרח אירופה הגיעו 248 עולים, מתוכם 28 יהודים מברה"מ ו־215 עולים מרומניה.

מצפון אמריקה הגיעו 138 ומאמריקה הלטינית 106 עולים.

בין ינואר לנובמבר 1985 עלו לישראל 10,584 עולים ועולים בכוח וחזרו לארץ 811 תושבים.

קיסר ומודעי ייפגשו היום בקשר ל„אתא"

מאת צבי זרחיה, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

שר האוצר יצחק מודעי ומזכיר ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר, ייפגשו הבוקר לדיון בנושא מכירת השלובות „אתא" לג'אק באסו. מזכיר ההסתדרות יתבע משר האוצר שהממשלה תעמוד בכל התחייבויותיה לגבי „אתא" כדי לאפשר את הפעלתו מחדש של המפעל באמצעות באסו. באסו שהה בשבוע שעבר בישראל ביוזמת קיסר ושוחח בין היתר עם ראש הממשלה, שר האוצר, סגן ראש הממשלה ועם קיסר עצמו. קיסר הודיע כי ההסתדרות תקיים התחייבותה לגייס שני מיליון דולר להפעלת „אתא".

מנכ"ל האוצר

(סוף מעמוד 1)

[...] פקדונות בחשבונות [...]

● תעסוקה — למרות התחזיות הקודרות בדבר אחוז הבלתי מועסקים, ירד שעור זה ל־6.9 אחוזים בלבד. הערכות היו ששיעור הבלתי מועסקים לא יעבור את 7.5 האחוזים.

● מדיניות מוניטרית — מנכ"ל האוצר ציין לשבח את בנק ישראל שהצליח למנוע הצפה מוניטרית. הוא ציין כי האשראי הבנקאי הכולל ירד עד סוף נובמבר 85' בשני אחוזים וההצלחה היא בכך שאשראי זה לא גדל. הוא ציין כי המחיר לכך היה שיעור הריבית הגבוה שהופחת בהדרגה.

[...]עון בחשבון השוטף. בשל הסיוע האמריקאי ירשם בסוף שנת התקציב עודף של 30 מיליון דולר בחשבון השוטף לעומת גרעון של 1 מיליארד דולר בשנת 1984 ושל 2.3 מיליארד דולר ב־1983. סופר „דבר" מציין כי עיקר הירידה בגרעון זה נובעת כאמור מהסיוע האמריקאי.

● אינפלציה — רמת האינפלציה ירדה מרמה חודשית של 17—18 אחוזים לרמה של 3—4 אחוזים בנובמבר ובדצמבר צופים כי האינפלציה תגיע ל־1.5—2.5 אחוזים לחודש. מנכ"ל האוצר ציין כי שני יעדיה המרכזיים של התוכנית הכלכלית היו הורדת האינפלציה, שיפור במאזן התשלומים והדבר הושג.

● התחזקות המטבעות האירופיים שיפרה את רווחיות היצוא לאירופה. לדבריו אין שחיקה בפיחות הריאלי שנוצר מאז הפעלת התוכנית הכלכלית.

● השכר נשחק באופן משמעותי בחודשים הראשונים להפעלת התוכנית הכלכלית. על פי התחזית רמת השכר נטו תעלה בהדרגה עד מארס 1986. השחיקה בשכר נטו היתה עד כה יותר בולטת מהשחיקה בברוטו.

● התחזקות כוח הקניה — עקב ירידת שערי האינפלציה, ניתן לרכוש בראשית החודש ובסוף החודש את אותו מוצר באותו המחיר. לנוכח הירידה בשערי האינפלציה נרשם גידול בתשוקת [...]

הרשויות הערביות דחו השביתה

מאת מוחמד חלילה, סופר „דבר" בנצרת

ראשי הרשויות הערביות החליטו לא לחדש היום את השביתה הכללית בכל הרשויות הערביות ללא הגבלה של זמן ולתת ארכה של שלושה ימים למשרד הפנים כדי לאפשר לו למצוא פתרון למצוקתן הכספית. לדברי ראש עיריית שפרעם, איברהים נימר חוסיין, הבטיח לו מנכ"ל משרד הפנים, חיים קוברסקי, שתוך שלושה ימים יעביר האוצר לקופות המועצות הערביות את 1.7 מיליון דולר, כסיוע מיוחד.

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

בתי־מרקחת

תל־אביב
בבלי — עוזיאל 1 פינת טולדנו 10, בבלי — 440552.
בני דיזנגוף 174 — 222386.

ירושלים
בלה — המלך דוד 6 — 224856.

חיפה
יבנה — אבן סינא 7 — 672288.

פתח־תקוה
קופת חולים כללית — חיים עוזר — 905271.

בת־ים — חולון
קופת חולים — עין יהב 2 חולון — 884854.
ארזה — הופיין 52 חולון — 889153.

מוקד מידע טלפוני

של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.

בתל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ — טלפונים: 03־433300, 03־433500.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה

אזור תל־אביב
רחוב בר־כוכבא 49 תל־אביב — 03־284649 בימים א'—ה' בין 21.00 עד 23.00, בימי ו' וערבי חג בין 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים — בין 15.00 עד 21.00.

אזור חיפה
רחוב הנמל 26 קומה ג' — 04־523566 יום יום בליל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

אלמקס לכל המשפחה!

דבר DAVAR دافار
מאוחד עם למרחב
העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מנהל כללי: אהרן קראוס

המו"ל ־ "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ
המערכת וההנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מיקוד 65233
טלפון 286141 (6 קווים).
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים 281860, 298032.
סניפים:
תל־אביב, בית "דבר" רח' שינקין 46 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים,
המערכת: רח' הלל 18, טל' 241315, 241306/7
המודעות: רח' הלל 16 טל' 231251/2
חיפה, רח' הנביאים 27
טלפונים 642111-2-3, מיקוד 33104

בתום דיון ראשון ב„ועדת התשעה"

סעיף היצוג של הליברלים אינו מקובל על „חרות"

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

בתום הדיון הראשון של „ועדת התשעה", צוות המשא־ומתן של „חירות" לקראת המשא־ומתן לאיחוד עם המפלגה הליבראלית כבר ברור, שהסעיף המדבר על 36 אחוזי ייצוג לחטיבה הליברלית המתאחדת עם „חירות" לא מקובלים על „חירות".

בישיבה שהתקיימה אחה"צ בלשכת שר החוץ יצחק שמיר בירושלים הדגיש שמיר, כי יש להתייחס לענין איחוד החטיבות למפלגה אחת ברצינות רבה ולעשות מאמצים לקדמו ככל האפשר ולא לעכבו שלא לצורך. עם זאת צוין, שלא יהיה אפשר לסכם את המשא־ומתן לאיחוד עד ה־20 בדצמבר, כדרישתו של שר האוצר יצחק מודעי, העומד בראש הצוות המקביל של הליברלים במשא־ומתן זה.

דרישתו זו של מודעי לגבי תאריך היעד לסיכום האיחוד מונחת במכתב שהתקבל היום בלשכת שמיר והיא אינה מקרית: ב־20 בחודש יפוג בעצם המנדאט שקיבל מודעי בוועידת הליברלים ב־20 ביוני להוביל את מפלגתו לאיחוד עם חירות. יש להניח, כי מודעי חושש שעלום־הבית בינו ובין עמיתיו השרים במפלגה הליברלית, יריביו מאתמול, עלול להתפוצץ אם תהיה סחבה במשא־ומתן לאיחוד.

אף שבישיבה אתמול לא התקיים דיון מעמיק של כל אחד מסעיפי טיוטת ההסכם המכונה „הסכם נסים־לוי", הבהיר ח"כ יורם ארידור, יו"ר מזכירות „חירות", כי כמה מהסעיפים אינם מתקבלים על הדעת. הוא התייחס גם לשיעור [...] של המפלגה הליברלית [...] במאוחדת כן לשריון השיעור ביותר מקדנציה אחת של הכנסת. ארידור זכה לתמיכתם של [...] משתתפי הישיבה ונראה, כי [...] שהמפלגה הליברלית [...] בגלל האיחוד [...] יפרוש ויקים מפלגה עצמאית [...] מיעוט חזק של נציגי [...] להקטין את שיעור הייצוג של הליברלים.

בישיבה אתמול לא השתתף השר לוי. [...] טיוטת ההסכם, אך בשיחות עם חברי המפלגה הליברלית במפלגה המאוחדת וכן על כך ש„חירות" תאמץ את הטיוטה בלשונה על כל סעיפיה.

פורת בודק במגעים עם העובדים אפשרות למינוי מנהל לטלוויזיה

מאת צבי זרחיה, סופר „דבר"

מנכ"ל רשות השידור אורי פורת מנהל בשבוע האחרון מגעים עם ועד העובדים העיתונאים בטלוויזיה, שבו הוא מנסה בין היתר, לבדוק אפשרות להגיע עימם להסדר בדבר מינוי מנהל בפועל לטלוויזיה, לתקופה של מספר חודשים עד שנה. שני המועמדים המוזכרים ברשות השידור כמי שעשויים להתמנות לתפקיד הם חיים יבין ויאיר אלוני.

פורת נפגש בשבוע שעבר שלוש פעמים עם ועד עיתונאי־ההפקה ובפגישות נכח גם האחראי על כוח האדם ברשות השידור עמרם צמר. העובדים העלו שורת תביעות הנגזרות מהסכם העבודה שנחתם עימם בשנת 1981. הם הביעו דאגה על שאננות במהלכים למינוי מנהל טלוויזיה והדגישו כי אינם מסכימים עוד להמשך מינויו של עוזר המנכ"ל יאיר אלוני למתאם הפעולות בין הנהלת רשות השידור ועובדי הטלוויזיה. פורת מסר בישיבת מנהלי חטיבות בטלוויזיה בסוף השבוע את הודעת [...] הוא ציין כי העובדים וגם הוא עצמו, חולקים שבחים לדרך הקצרנית שבה ניהל אלוני את הטלוויזיה ועל שהחזיר אליה את השקט.

יו"ר הוועד המנהל, מיכה ינון, אישר אתמול, בתשובה על שאילת סופר „דבר", כי נערכים דיונים עם העובדים לבדיקת אפשרות למינוי בפועל של מנהל הטלוויזיה. ינון אמר שהדבר תלוי בהסכמת העובדים. הוא לא פסל את האפשרות שמדובר ביבין או באלוני. סופר „דבר" מכיר כי פורת הביע תמיכה לפני שנה במינוי יבין ונראה שלא נסוג מאפשרות זו.

דוברת רשות השידור מסרה אמש בשם פורת כי אינו נוהג לדווח על פגישותיו עם הוועדים.

עם זאת [...] כי בפגישות הללו נבדקות [...] של העובדים [...] הסכם עבודה שנחתם [...] ב־1981. פורת סבור ש[...] בטלוויזיה [...] לאחר ריבוי ה[...] בקרוב מתמנות ה[...] הבאות: מנהל מחלקת [...] המהנדס הראשי, [...] הנדסה. כבר עתה [...] באופן קבוע ועדים [...] הבאות: מנהל כח־[...] הפקה, מנהל מחלקת [...], מנהל מחלקת סרטים [...], הבימאי הראשי ומשנה למנכ"ל רשות השידור.

[...] הוועד המנהל אמר [...] פורת לא יוכל למנות [...] כל עוד תלוי ועומד [...] מינוי מנהל. ברשות אומרים כי יתכן שאם כך הדבר, יהיה צורך לבנות את הכשירה [...] פעולות בין ההנהלה ל[...] הטלוויזיה, אך הכוונה [...] שידאג לניהול הטלוויזיה [...] מהמגעים.

רוב בתיה"ח דורכים על הקו

(סוף מעמוד 1)

[...] מסובבות לא פחות, [...] קיים מחסור [...] „כפפות [...] פירות וסמים נוספים, שהיעדרם מקשה מאוד על עבודת הצוותים הרפואיים. מלאי המזון של בית החולים נמצא בקו האדום ואם לא יסופק המזון היום בבוקר ייאלץ בית־החולים להשתמש במזון ממאגר החירום.

הרזרבות האחרונות בעפולה

בית־החולים המרכזי של קופ"ח בעמק בעפולה משתמש עתה ברזרבות האחרונות של התרופות שברשותו. בני עובר, המנהל האדמיניסטרטיבי של בית־החולים בעפולה אמר אמש שאורך הנשימה העומד לרשותו של המוסד קצר ביותר. „אם בעבר דאגנו להחזיק מלאי מכל התרופות [...] היום בקושי [...] תרופות [...]

הנהלת בית־החולים בעפולה מודעת לכך שהיא מצויה בפתחו של מצב נורא. „אנו מצויים על הקו האדום ממש, אף כי עדיין לא הצגנו אותו וחוששים מאד ממה שצפון העתיד", אומר עובר.

באשקלון

(ע). — ביה. החולים באשקלון לא קיבל אספקת בשר מזה מספר ימים וגם מלאי החלב שברשותו אוזל והולך.

מנהל בית־החולים ד"ר שמואל שרף מסר, שבגלל מחסור בדלק לא מפעילים את האמבולנסים להסעת חולים הזקוקים לטיפול במכשירים שאינם ברשות בית החולים, וזה גורם להחמרת מצבם. „בגלל המחסור בדלק ניתנה גם הוראה לצמצם מהפעלת מערכת החימום.

בבאר־שבע

„בבית החולים „סורוקה" בבאר־שבע נמצא שלב אחד לפני התמוטטות", אמר אמש מנהל בית החולים פרופ' יאיר שפירא.

בעקבות הצמצום הדרסטי באספקת המזון לבית־החולים, קוצצה כמות המזון המיועדת לפרסונל. אולם נמסר כי בשלב זה טרם מורגשת פגיעה בחולים המאושפזים. כן קיים מחסור חמור בתרופות, אולם המצב עדיין אינו קריטי. „אם המצב ימשיך להידרדר, הזהיר מנהל בית־החולים שלום ברשזי, „לא נוכל להחזיק עוד מעמד לאורך זמן".

דקל ייחקר

(סוף מעמוד 1)

על הטענה כי לא נערכת חקירה בנושא התק"ם אמר: חקירת החשדות למעשים פליליים נגד אנשים הקשורים לפעילות הכספים בתק"ם עומדת להסתיים והוגשו כתבי אישום נגד מספר אנשי עסקים שנעצרו ונחקרו ביחידה הארצית לחקירות הונאה".

על החקירה נגד בלאס אמר: „המשטרה חקרה את דוד בלאס והגישה המלצה, כי אין להגיש כתב אישום נגדו מכיוון שלא נמצאו פרטים המוכיחים כי ביצע בפועל עבירה. החומר הועבר לפרקליטות והוא יבדוק בה. לא המלצנו להגיש נגדו כתב אישום".

חקירת אברהם גינדי

על חקירת אברהם גינדי אמר, כי המשטרה תגיש כתב אישום נגדו עוד במהלך תקופת מעצרו. הוא אישר ידיעה ברוח זו שהתפרסמה אתמול לראשונה ב„דבר".

לטענת המפכ"ל הוא והשר בר־לב אינם משפיעים על חקירת נושא גזל הקרקעות. „אני מקבל דיווח מלא על החקירות וגם השר מקבל דיווח שוטף על פעילות המשטרה בנושאי חקירה חשובים. איש מאיתנו אינו מתערב בחקירה".

השר בר־לב אמר אתמול בתשובה על שאלות עיתונאים בלשכתו בירושלים, בעת הענקת דרגת תת־ניצב לזכריה בנאי שיהל בתפקידו במטה הארצי, כי התקפות הליכוד נגד המשטרה נובעות משתי סיבות אפשריות: „הם מייחסים לי פעולות שאולי הם היו מבצעים אם שר המשטרה היה איש ליכוד; יתכן שהתבטאותו של חיים קאופמן מצביעה על כך שעל ראש הגנב בוער הכובע". בנאי נתמנה לסגן ראש אגף החקירות במטה הארצי.

אמיר רוזנבליט, סופר „דבר" בדרום, מוסר: „אם פרשת גזל הקרקעות ראויה לחקירה, פרשה, הרי שהיא פלילית ואין לה כל התיחסות פוליטית. הייתי רוצה לקוות שאנשים בכירים בליכוד לא יתערבו בנושא זה. הדיבורים על בלאס והקיבוצים של אנשים המנצאים ליטית" — כך אמר [...] מפלגת העבודה, ח"כ [...] בשיחה עם עיתונאים במהלך סיור שערך בישובי הבדואים בנגב.

הבדואים השמיעו בפניו טענות קשות על מפלגת העבודה. בעינו להם לפני הבחירות במסמך [...] על אי־קיום הבטחות, שניתנו [...] חתום בידי יו"ר המפלגה שמעון פרס.

עשרות סוחרי קרקעות ויזמים ישראלים ביו"ש עלולים לפשוט את הרגל

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

עשרות סוחרי קרקעות מיו"ש ויזמים ישראליים עלולים לפשוט את הרגל אם סוחר הקרקעות אחמד עודה, שנחקר ביחידה הארצית לחקירת פשעים חמורים, לא יעמוד בהתחייבויותיו הכספיות וישלם את החובות שהוא חב להם.

יזמים ישראלים ביו"ש, טענו אתמול כי חקירת המשטרה בפרשת גזל הקרקעות ועל המשך היוזמות הכלכליות בשומרון ועלולה להביא לקיפאון במהלך ההתיישבות ולפשיטות־רגל גדולות של יזמים פרטיים, ביניהם ישראלים רבים, הפועלים בשומרון.

מספר סוחרים ויזמי קרקעות עושים מאמצים לחשום קרקעות בבתי המשפט כדי „לא לפוצץ" עיסקאות הנמצאות לפני סיום. הם מעריכים כי אם חקירת הקרקעות תימשך, „יגרם נזק כלכלי" בשומרון.

פרס מטיח במודעי

(סוף מעמוד 1)

באוצר. המקורות באוצר מנו גל של פריצות בתקציב המדינה: ערבות של 30 מיליון דולאר לתק"ם, הוספת 10 מיליון דולאר לקופות־החולים, תוספת 2—5 מיליון דולאר לשכר השוטרים. הם ציינו, כי צפויה חריגה עקב אפשרות סיוע ל„סולל־בונה" ולקופות־החולים. חריגות אלה מהוות, לדעת האוצר, אות לחוסר נחישותה של הממשלה לעמוד במסגרת התקציב.

פרס ומודעי יפגשו היום עם שר־הפנים יצחק פרץ כדי לשכנעו לתמוך בקיצוץ התקציב ברשויות המקומיות. כמו־כן הם לא הצליחו עדיין לשכנע את שרי הבריאות, הפנים והעבודה להסכים לקיצוץ. לנוכח הקשיים ביישום החלטת הממשלה לקצץ 200 מיליון דולאר מתקציבה, נדחתה ישיבת הממשלה המיוחדת שנועדה למחר.

ראש־הממשלה, שר־האוצר ושר־הבריאות, דנו אתמול אחה"צ בתביעות האוצר לקצץ בתקציב הבריאות. הפגישה הסתיימה בלא סיכומים. פרס ביקש משר־הבריאות לפנות אל ההסתדרות בהצעה שתגדיל את המס האחיד בשעור של 20 מיליון דולאר וכן לגבות כספים ישירים מהחולים בגין השתתפות הציבור באישפוז שיביאו להכנסה של 10 מיליון דולאר. 6 מיליון דולאר נוספים יושגו על־פי הצעת מודעי מגביית כספים עבור תרופות.

„מכה דרך החולים"

שר־הבריאות הביע ספק אם ניתן לשכנע את ההסתדרות לקבל הצעות אלה ואמר כי פניה בענין הגדלת מיסוי וגביה ישירה צריכה להיעשות בין הממשלה להסתדרות כחלק מהתוכנית הכלכלית ואין זה הסכם בין משרד הבריאות וההסתדרות. „המבט שלי הוא דרך החולים, ולא דרך מנגנונים ולכן כל סיכום שיתקבל בין הממשלה וההסתדרות יפסק את מערכת הבריאות", אמר גור.

שר־הבריאות הציע להטיל היטל בריאות במקום לגבות תשלומים עבור ביקור אצל רופא. הוא ציין, כי מקובלת עליו עמדת מפלגת העבודה השוללת גביה ישירה של התשלומים עבור ביקור אצל רופא. הוא תבע לתת פיצוי שחיקה בסך 30 מיליארד שקל, אך הענין לא סוכם. הוא אמר, כי אם החלטת הממשלה להקצות לקופת־חולים 10 מיליון דולאר תבוצע מיד, היא תביא ישועה לבתי־החולים שאינם ממשלתיים, שגם הם במצב כלכלי קשה. אין הסדר לתנועת בתי־החולים הממשלתיים, זה מעבר לבינתי מדוע נותנים למצב הנוכחי להישאר כך", הוסיף גור. „ועדת הכספים תדון היום במשבר במערכת הבריאות בשתתפות השר גור ומנהלי בתי־החולים.

ברוב של 13 מול 5 שרים אישרה אתמול הממשלה את החלטת ועדת השרים לבדיקת תקציבות הכספים של קופת־החולים. הממשלה אישרה הגדלת המשאבים לרפואה התקציבית ב־17.5 מיליון דולאר. 10 מיליון דולאר יועברו על־ידי הממשלה, 7.5 מיליון דולאר יועברו מקופת־חולים. זאת בנוסף להגדלת במס המקביל והמס האחיד.

יעקבי מרוצה

הממשלה קיבלה את החלטת ועדת יעקבי למנות בורר שתפקידו שיבחן אפשרויות לפריסת חובות קופת־חולים וימליץ לממשלה כיצד לנהוג לגבי חובות לספקים ובנקים. הבוקר ייקבע הבורר על־ידי ראש הממשלה והשרים מודעי, גור ויעקבי. שר הכלכלה הביע שביעות רצון מהחלטת הממשלה בנושא.

שר־האוצר טען, כי ועדת יעקבי הרחיבה הפעלה מעבר לסמכויותיה. בניגוד לדעתו של מודעי, החליטה הממשלה גם לאשרר החלטת הממשלה משנת 79 להשוות את שכר השוטרים לשכר משרתי הקבע בצה"ל.

ביטלו ביקורים בארץ בגלל החטיפות

מאת סופר „דבר" לענייני תיירות

מאז אוקטובר במתכונת מארה"ב ירידה ניכרת בהזמנת מקומות [...] ומלונות [...] של תיירים לישראל, והיוזמים [...] זאת להשפעות של החטיפות [...] „מ.ח.א.", חטיפת האניה „אכילה לאורו" וחטיפת המטוס המצרי למלטה.

נציגי איגוד סוכני התיירות, שנפגשו בסוף השבוע עם שר התיירות, מסרו לו נתונים על ביטול ביקורים של קבוצות תיירים בשיעור 30—50 אחוז בחדשים נובמבר דצמבר. אלפי תיירים מארה"ב ביטלו את ביקורם המתוכנן בישראל. הסוכנים ביקשו מהשר שריד לפעול בארה"ב מארגני תיירות גדולים בארה"ב לעידוד התיירות לישראל.

דובר „אל על" אמר בתשובה לשאלה, כי ב„אל־על" אין כמעט ביטולים של טיסות תיירים מארה"ב.

עיריית רמת־גן

משתתפת בצערו של
מר חנן רוזן וב"ב
סגן ראש העיר וראש רשות לתרבות ואמנות
במות אחיו
שלמה ז"ל

אורי עמית
ראש העיר
וחברי המועצה

לתנועה
לקבוץ שריד ולמשפחה
משתתפים באבלכם הכבד על מות
שלמה רוזן ז"ל
היקר באדם

משקי עמק יזרעאל
ומפעלי העמק

אנו משתתפים באבלה של המשפחה, של קבוץ שריד ושל הקבוץ הארצי
עם פטירתו של
שלמה רוזן
נושא דגל החברה הקיבוצית
ומופת אישי בכל

בית המשביר המרכזי

לדליה ורדון והמשפחה
במות
האב
משתתפים בצערכם

חברי בית גוברין

לגבריאל מנדלסון
ומשפחתו
אתכם באבלכם הכבד
על מות
ניצן

ידידים וחברים
„פלסים" מרחביה

אנו משתתפים בצערו של עובדנו יוסף פסטרנק
במות אביו
זאב ז"ל
ומביעים את תנחומינו למשפחה

בתי זיקוק לנפט חיפה בע"מ
ההנהלה וצוות העובדים

על מותו של
זאב רימון
איש התנועה ידידנו

אבלים עם המשפחה
וקבוץ יגור

קבוץ לוחמי הגיטאות

לשאולי ומשפחת אפרת
ובית רמת־יוחנן
משתתפים באבלכם במות
האם ז"ל

בית שדה־בוקר

למשפחת יזרעאלי
ולבית אילת־השחר
אתכם באבלכם

חברי חוג הקליעה למטרה
קבוצת דגניה א'

חברנו היקר
זאב שליט ז"ל
נפטר

הלוויה התקיימה בעין כרמל ביום א' 8.12.85.

המשפחה
ובית עין כרמל

ההתאחדות הכנה באבלו הכבד של חברנו הפנסיונר
עובד במחלקת ההדרכות
בן־ציון בראון
בפטירת
אשתו ז"ל

ועד עובדי הבנק [...] לישראל, [...]
החברים הפנסיונרים [...]

לתגי ותמר
משתתפים באבלכם במות עליכם
דוד רודנר

בית העיברים
בית ספר אזורי [...]

במלאת 11 שנה לפטירתו של
אליעזר שדביץ ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
ביום ג' כ"ז כסלו תשמ"ו, 10.12.85, בשעה 12.00
בבית העלמין בקרית שאול.

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של
בעלי, אבינו, אחי וסבנו היקר
בצלאל שביט (שקלאר)

הלוויה תצא היום, יום ב' כ"ו כסלו תשמ"ו
9.12.85 בשעה 3.00 אחה"צ, מביתו
בכפר גבתון לבית העלמין ברחובות.

המשפחה האבלה

השתתפותנו הכנה באבלו של חברנו
איתן רונן
במות
אביו ז"ל

קואופרטיב עמק חפר
ההנהלה, החברים והעובדים

מרכז ההשקעות אישר מפעלי תעשיה ביהודה ושומרון ב־27 מיליון דולר

מאת צבי זרחיה, סופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

מרכז ההשקעות במשרד ה־תעשיה והמסחר אישר ב־11 ה־חודשים הראשונים של השנה (ינואר—נובמבר) תוכניות בי השקעה בהיקף של 27 מיליון דולר ביהודה ושומרון.

המדובר בתוכניות להקמה ו־הרחבה של 18 מפעלי תעשיה ו־שמונה תוכניות לבנית מבני תע־שיה. תוכניות אלה הן בהתאם למדיניות שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון, להבטיח מקורות תעסוקה במקומות מגורים ולצמצם את האילוץ הקיים כיום שבו עובדים נאלצים לעבוד הרחק מ־מקום מגוריהם.

מנהל מרכז ההשקעות, יורם בליזובסקי, מסר כי המפעלים ש־אושרו, יביאו להיווצרות עוד 340 מקומות עבודה, חלקם תאריך ל־עובדים מיומנים, טכנאים, הנד־סאים ומהנדסים. היקף היצוא ה־חזוי מן המפעלים הללו יהיה 20 מיליון דולר בשנה.

לליזובסקי שסייר באזורי הת־עשיה של ברקן ואריאל, מסר עוד כי בברקן הוקמו ונמצאים בשלבי הקמה 12 מפעלי תעשיה. חמישה מהם כבר החלו בייצור סדיר המעסיקים 350 עובדים. בי־ניהם מפעל אלקטרוניקה עתיר־ידע המעסיק 100 עובדים והיקף היצוא שלו יסתכם השנה ב־1.5 מיליון דולר, מפעל למבצולים ו־דליות ביטחון, המעסיק 40 עוב־דים והיקף היצוא שלו יגיע ה־שנה ל־2.5 מיליון דולר, ומפע־לים אחרים.

מכירת דירות באריאל

משרד הבינוי והשיכון בשיתוף עם חברות הבניה והמועצה המ־קומית אריאל פתחו במבצע מכי־רת דירות באריאל. המבצע ימשך חודש. חברות הבניה יציעו תנאי תשלום ומחירים נוחים, כן תינתן הלוואות מקרן מיוחדת על ידי משרד הבינוי במשך תקופת ה־מבצע.

באריאל יוצעו למכירה דירות בגדלים שונים החל בדירות בנות שלושה חדרים וכלה בקוטג'ים במחירים של מ־28,000 דולר ל־דירת שלושה חדרים עד 53,000 דולר לקוטג'.

בתקופת המבצע תפעיל המועצה המקומית בהכוונה ובמידע למת־עניינים.

(ע). — בית משפט השלום ברחובות הורה לעצור ל־15 יום את רות מיסרי, בת 31, מבית־דגן, בחשד שהגה לגנוב כספים מתיקי לקוחות שבאו לקנות בחנ־נות השקים בראשון־לציון

איזור יריחו נסגר מחשש כניסת מתנחלי „גרעין יריחו" לבית הכנסת העתיק בעיר

כוחות הביטחון סגרו אתמול את איזור יריחו מחשש שקבוצת המתנחלים מ„גרעין יריחו" שוב ינסו לפלוש לאתר בית הכנסת העתיק בעיר.

חברי הקבוצה, הנמנים עם צעירי „התחיה" ורובם תל־מידי ישיבה מירושלים, ניסו בשבועות האחרונים פעמים אחדות להקים אוהל ליד אתר בית הכנסת וכוחות הבי־טחון מנעו זאת מהם. אתמול התכוונו המתנחלים לערוך במקום טקס הדלקת נר חנוכה.

ערפאת במכתב לנטורים: מעריך עמדתם לגבי הבעיה הפלשתינית

מאת נח זבולוני סופר „דבר"

„ערפאת מעריך מאוד את העמדה העקרונית של נטורי קרתא בבעיה הפלשתינית הצודקת — למימוש את הזכו־יות הלגיטימיות של הפלשתינאים: לחזור למולדת, להג־דרה עצמית ולהקמת מדינה פלשתינית". מכתב כזה זו שלח ערפאת נתקבל בימים אלה במטה נטורי קר־תא בלונדון.

במכתב־תשובה, בערבית, על מברק התנחומים ששלחו אנשי נטורי קרתא בלונדון על הקרבנות שנפלו בהפצצת חיל האוויר בתוניס, מודה ערפאת „לחברים היקרים בת־נועת נטורי קרתא ושולח להם את ברכת המהפכה".

המכתב, מתאריך 2 בנובמבר, יצא ממשרדו של ערפאת לנציגות של נטורי קרתא בלונדון ובו מודה ראש אש"ף על מברק התנחומים ועל „רגשי האחווה האמיתיים" ש־הביעו הנטורים ומקבל, כאמור, „בהערכה רבה" את עמ־דתם בבעיה הפלשתינית.

ערפאת מוסיף במכתבו: „ההתקפה הברברית של הציו־נים מאשרת מחדש קבל העולם כולו כי מנהיגי האויב (הציונים) נחושים בדעתם להמשיך את מתקפת ההשמדה נגד עמנו הפלשתיני ומוסיפה חטא על פשע על העבר ההיסטורי המאופיין בפשע העקוב מדם. התקפה זו מפריכה מיסודה את טענות ישראל הכוזבות שהיא קו־ראת לשלום.

חבר "העבודה"
חתום והחזר עוד היום את טופס המפקד

בוא לעשות את "העבודה"

מדינת ישראל תעמוד בתקופה הקרובה בפני הכרעות גורליות.
אתה יכול להשפיע. אתה חייב להשפיע.
אתה יכול מתמיד זה אפשרי. המיפקד שנפתח בימים אלה
והיום יותר במפלגת העבודה: המיפקד תוכל לבחור ולהיבחר, תוכל
היום הכל פתוח האפשרויות. אם תצטרף תוכל לבחור בועידה ה-4 הקרובה.
פותח את כל עמדות "העבודה" שיקבעו מחדש בועידה ולממשלה, ואין
להשפיע על בחירת מועמדי ה"עבודה" לכנסת ולממשלה "העבודה" ותרצה
תוכל להשפיע את עצמך כמועמד למוסדות "העבודה".
סיבה שלא תעמיד את עצמך כמועמד למוסדות "העבודה".

מלא את התלוש, שלח אותו ובוא לעשות את "העבודה".
ולחבר "העבודה": בימים אלה נשלח לביתך טופס אגרת בחירות לקראת הועידה הרביעית. קרא בעיון את ההוראות ואל תשכח לחתום ולהחזיר את הטופס עוד היום.
זכור! תשלום האגרה מקנה לך את הזכות לבחור ולהיבחר. אם טרם קיבלת את טופס האגרה פנה לסניף במקום מגוריך.
בוא לעשות את "העבודה".

לכבוד מפלגת העבודה הישראלית
אגף האירגון, רח' הירקון 110 תל-אביב מיקוד 61032

כן • אני רוצה להצטרף למפלגת העבודה.

שם פרטי ______ שם משפחה ______
כתובת עיר ______ שכונה ______
רחוב ______ מס ______
טלפון בבית ______ בעבודה ______

שלח את התלוש עוד היום, וניצור איתך קשר.

בוא לעשות את "העבודה"
הועידה ה-4 של מפלגת העבודה

אנשים · אנשים · אנשים

צעצועים לילדים

המשורר והסופר הבריטי רוברט גרייבס (בתמונה), שנפטר במוצאי־שבת בן 90, נקבר אתמול בעיירה דאיה שבמיורקה. בצוואתו, שכתב לפני ארבע שנים, ביקש שאת ארונו ישאו תושבי העיירה ושטקס הקבורה יהיה פרטי. בנו וויליאם, אחד משמונת ילדיו, מסר כי הוא נקבר בכובעו ובצעיפו.

אגב, בראיון שהתפרסם ב„דבר" בשנת 1959 אמר גרייבס כי „קיים רק דבר אחד בעולם: שירה, כל השאר — צעצועים ש־בהם אני מבקש לשעשע ילדים. יש לי ארבעה ילדים משלי. עלי לדאוג להזנתם והשכלה עולה כסף, משום כך אני כותב רומאנים, כמובן כמובן: הילדים קודמים לכל". בראיון השמיע גרייבס גם את ה־„אני מאמין" שלו, כדלהלן: על ההכרחי והמיותר: „כל משורר יודע בסתר לבו, אילו משיריו הכרחיים ואילו מיותרים. אך לא אחת מנסה הוא לרמות את עצמו ושו־ען, שכולם הכרחיים"... על השירה שלו: „להודות על האמת, קהל נכבד, מבחינה מקצועית אין לי עסק אתך. אל תשלחו לי זרי פרחים, ואל תבקשו ממני חתימות. אין זאת אומרת שאני בוחל בכסף שאל־אך שלושת אלפים מכם משקיעים משקי־פיים בקבצי שירי. אך אין זאת אומרת ששירי נכתבו במיוחד בשבילכם".

ל"ע למרכז הליברלי

מפלגת המרכז הליברלי עדיין לא קמה, אבל קיווי שחבריה מנהלים שיחות לא רשמיות עם בכירי מפלגות מרכז ממוסדות על התחברות עתידית. איחוד לתנועה כזאת קיבלו הליברלים העצמאים (ל"ע) בשבוע שעבר ממזכ"ל מפלגת העבודה ח"כ עוזי ברעם (בתמונה). כשצם רמז מזכ"ל „העבודה", כי לברית שכרתה ל"ע עם מפ־לגת העבודה לפני הבחירות הקודמות לכ־נסת, תמורת שריון מקום לנציגה — יצחק ארצי — ברשימה לכנסת, לא יהיה המשך. כדי שהדברים לא יישמעו כאיום מרי אמר ח"כ ברעם להנהלת ל"ע בשבוע שעבר בי־עדינות, כי המציאות הפוליטית הקיימת אי־נה מעודדת הליכה עצמאית של ל"ע ב־בחירות לכנסת ואף שבמסגרת המערך תו־רמת ל"ע בגון משלה. הוא מייעץ לה ב־בוא היום, אם תקום מפלגת המרכז הלי־ברלי, להצטרף אליה „על צלחה".

עליזה וולך

העץ הראשון

שר החוץ של צרפת, רולאן דומא, המגיע היום לישראל יהיה מחר אורח הקרן הק־יימת לישראל. הוא ובני לווייתו, כולל הזוג קלארספלד, ישתתפו בטקס נטיעת עצים ש־ייערך סמוך למושב רוגלית, ליד האנדר־טה לזכרם של 80 אלף יהודים שניספו ב־שואה. שר החוץ הצרפתי יטע את העץ ה־ראשון ביער זה שלמענו תרמה ממשלת צרפת 600 אלף פראנקים. מפעל הקמת האנדרטה במקום הוא פרי יוזמה משותפת של הקרן הקיימת, ארגון הבנים והב־נות קורבנות השואה ושל בני הזוג קלארס־פלד.

משה צימוקי

תאוות בשרים

בשר הבקר הוא כמעט שם נרדף לארגנטינה, ולכן נחשב בשר העוף שם ליוקרתי יותר. כשהתארח שר התעשיה והמסחר אריאל שרון (בתמונה) בארגנטינה לפני כשבועיים, השביעו אותו המארחים בכל הארוחות השמיות שערכו לכבודו בבשר עוף ודגים בלבד, והבקר לא בא אל צלחתו כלל. לפיכך אמר להם בסעודה ה־אחרונה: „רק משום שאני יודע שמבחינתכם באמת הכבוד, אני מרשה לעצמי לומר לכם את מה שאני מתכוון לומר... — אתם הגנו אותכם המסכמים ליבוא בשר בקר מאר־צכם, אבל אני מתחיל להיות קצת מודאג אם יש לכם בכלל בשר בקר, כי לי לא יצא לטעום ממנו".

עליזה וולך

התמוטטות

הפנטומימאי הצרפתי הנודע, מרסל מרסו, שבא למוסקוה לשורת הופעות, התמוטט מחמת בעיות מעיים ואושפז בבית חולים.

ביום שישי הועבר מרסו בן ה־62 לבית החולים בוטקין, שבו מחלקה מיוחדת לאישיים זרים, מצאו השתפר.

מרסו כבר ערך מספר הופעות, אך יש לשער כי שאר מסעו יבוטל. (ע"ר)

כמעט פתרון

שר האוצר יצחק מודעי (בתמונה), שיגר בימים האחרונים מכתב לחה"כ יצחק ארצי (ל"ע) ובו הוא מודיע לו, כי משרד האוצר יעביר בימים הקרובים סכום כסף, שיכסה את קצבת הזיקנה של חסידי אומות העולם המתגוררים בישראל.

מכתבו של שר האוצר הגיע לחה"כ יצחק ארצי, לאחר שזה פנה אליו בעק־בות סדרה של ידיעות וכתבות בנושא מצבם של חסידי אומות עולם, שהתפר־סמה ב„דבר". מודעי הודיע לחה"כ יצחק ארצי, כי חרף המצב הכלכלי יעשה מאמץ לשמור על כבודם של חסידי אומות עולם בארץ. לא נמסר מה הסכום שהועבר ל־צורך כך.

נתן ר[illegible]

חזר הביתה בשלום

האיחוד של „חירות" עם המפלגה הליברלית עדיין רחוק מהתגשמות, אך לעומתו מוגשם האיחוד בין „חירות" ללע"ם הלכה למעשה, אולי מפני שרוב חברי לע"ם הם בעצם פורשי „חירות" (ל„מרכז החופשי"). הראיה: נציגי לע"ם כבר השתתפו בישיבת הנהלת „חירות" בסוף השבוע שעבר. כשנשאל ח"כ אליעזר שוסטק (בתמונה) אחרי הישיבה להרגשתו, השיב: „מצויינת. בסך הכל ר־ציתי לשוב הביתה בשלום".

עליזה וולך

מסעדת „טעם טוב" ברחוב אלנבי החליטה שאין די ב„טלתרום" חד פעמי. בעלי המסעדה, רחל ותיליק ברצבי, החליטו לאמץ את קשישי שכונת שפירא לארוחה חגיגית פעם בחודש. את הארוחה ילווה מופע אומנים.

השבוע חגגו הקשישים מסיבת חנוכה במסעדה, כשלפניהם הופיעו האמנים שאול צורלין, דורית ראובני, קילוסטרו הקוסם והמנחה קובי בר.

דורית ראובני שרה לקשישים שירי לאדינו ולאחר ההופעה ביקשו ממנה הקשישים להצטרף אליהם לשולחן. לאחר ששמעו כי הוריה של דורית הם יוצאי יוגוסלביה, סיפרו לה יוצאי בולגריה מבין הקשישים זכרונות ילדות מן הבלקן.

מאה שערים · מאה שערים · מאה שערים · מאה שערים · מאה שערים

מימוש רווחים במניות; נמשכת צבירת הכספים בקרנות הנאמנות

מאת זהבה בר

יום המסחר הראשון של השבוע עבר על שוק המניות במגמה מעורבת תוך התרחבות נוספת במגמת מימוש הרווחים.

במניות הבנקים ש"בהסדר" נרשמו ביקושים בהיקף של 3.8 מיליארד שקל ושעריהן עלו בין 0.1 ל־1.0 אחוזים.

התשואה הדולרית במניות "ההסדר" נקבעה ברמה שבין 12.1 ל־12.8 אחוזים.

בשוק הצמודים נרשמה מגמה מעורבת באגרות המדדיות, בעוד שבאגרות הדולריות נרשמה מגמה של עליות שערים מתונות.

נמשכת הצבירה בקרנות

למרות מגמת מימוש הרווחים במערכת קרנות הנאמנות נרשמה גם אתמול צבירה כספית בהיקף גדול של כ־10 מיליארד שקל.

בראש הקרנות הצוברות ניצבו אתמול אלה של בנק הפועלים עם צבירה כספית של 5 מיליארד שקל. אחריהן קרנות הנאמנות של בנק דיסקונט עם צבירה כספית של 3 מיליארד שקל.

גם אתמול עיקר הצבירה היתה בקרנות הנאמנות הסולידיות מתוכן בלטו דווקא קרנות הנאמנות מוטות המט"ח(?).

צבירת הכספים בקרנות הנאמנות המדדיות לא השפיעה במיוחד על שוק הצמודים וזאת בשל הציפיה להנפקות שתתבצענה היום באגרות החוב מסוג "גליל" ו"שגיא" בריבית דיבית(?), בהיקף כספי של 55 מיליארד שקל.

מגמה מעורבת בצמודים

באגרות החוב המדדיות נרשם עודף ביקוש התחלתי של 4 מיליארד שקל לעומת עודף היצע בהיקף דומה. שעריהן של אגרות החוב השונות נאמרו(?) בתנודות שערים עד 2% לשני הכיוונים.

באגרות החוב הדולריות נרשם עודף ביקוש התחלתי של 2.9 מיליארד שקל לעומת עודף היצע של 1.2 מיליארד שקל. שעריהן של אגרות "רמון" ו"אדמון" עלו עד 0.5% בעוד שאגרות "גלבוע" עלו בשעור חד — עד 3 אחוזים.

מימוש רווחים

גל של מימוש רווחים שפקד אתמול את שוק המניות השאיר את השוק במגמה מעורבת.

מימוש הרווחים הורגש בעיקר במניות "הכבדות", לאלו נרשמו ביתרה עודפי ביקוש או היצע בהיקף מצומצם, אך מחזור העסקות בהן היה גדול. לפיכך נסחרו מרבית המניות "הכבדות" ללא שינוי בשער או בתנודת שער מזערית.

למניות "דלק" נרשם עודף היצע התחלתי של 180 אלף שקל ע"נ, הן נסחרו ללא שינוי בשער במחזור עסקות של 3.2 מליון שקל ע"נ.

כך גם היה במניות "נכסים" להן הופיע עודף היצע מזערי של 90 אלף שקל ע"נ, שערן ירד ב־0.1% במחזור עסקות של 1.3 מיליון שקל ע"נ.

במניות "כלל תעשיות אלקטרוניקה" נרשם עודף ביקוש של 1.5 מיליון. הביקוש סופק ע"י כל סוחרי הבורסה תוך מחזור עסקות של 4.3 מיליון שקל ע"נ.

מחזור עסקות גדול נרשם גם במניות "ים המלח". סך כל המחזור הסתכם ב־1.8 מיליון שקל ע"נ זאת לעומת עודף היצע התחלתי של 70 אלף שקל ע"נ בלבד.

גם במניות "פרצלים השקעות", "דיסקונט השקעות", "כלל־ישראל" ו"אי.די.בי פיתוח" נרשמו מחזורי עסקות גדולים.

תמונת המצב שהצטיירה אתמול במסחר היא שהגופים שקנו במהלך השבוע שחלף המשיכו לקנות גם אתמול בעוד שמקורבים וספקולנטים היו בצד המוכרים. עוצמתם של הגורמים הקונים היא שתקבע במהלך הימים הקרובים את המגמה במניות השוק החופשי.

הודעות מהבורסה

* דלק — החברה תחלק דיבידנד במזומן בשיעור 25 אחוז. יום ה"אקס" ב־11 בדצמבר והתשלום ב־30.12.

* קופל — שמואל רוזנברג וחברת "קיי אחזקות" בע"מ (בפירוק) העבירו ב־25.11.85 ל"אי.אר.אי.אס שירותי נדל"ן בישראל" בע"מ, שהיא חברת בת בשליטה מלאה של "לנדקר", מניות בחברות שונות בקבוצת "קופל" (שאינן בפירוק) וכן כ־9.7 מיליון מניות רגילות בנות 1 שקל וכ־3.7 מיליון כתבי־אופציה של "קופל" נהיגה עצמית.

כל המניות וכתבי האופציה הנ"ל היו ונשארו (גם לאחר העברתם לאי.אר.אי.אס) משועבדים ל"לנדקר" התמורה בגין ההעברה האמורה תעבור לקיזוז חובות ל"לנדקר".

* עמק — ההפסד המתואם של החברה ב־5/1984 הסתכם בכ־474 מיליון שקל לעומת רווח מתואם של כ־51 מיליון שקל אשתקד.

מנת דם חיים לאדם

זכרו תרומת דם אחת מקנה ביטוח דם שנתי למשפחתך ולך.

לתרומת דם פנה למגן דוד אדום הקרוב.

רכוש ספר מספרית דבר

שערי מטבע חוץ ליום 8.12.1985

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב		1449.6	1514.8	1449.6	1514.8	1448.6	1513.8	1473.805	1492.194	1473.805	1492.194	1472.811	1491.188	1482.8
1 לירה שטרלינג		2132.1	2228.0	2138.5	2240.1	2136.7	2235.1	2173.126	2200.340	2176.810	2203.971	2172.397	2199.502	2188.6
1 מארק גרמני		573.54	599.35	573.75	601.02	573.88	600.30	583.1080	590.3834	584.0322	591.3194	583.4534	590.7334	587.00
1 פרנק צרפתי		185.32	196.61	185.58	196.88	186.23	196.77	191.2791	193.6657	191.3163	193.7035	191.2493	193.6356	192.50
1 גולדן הולנדי		509.89	532.84	509.42	533.62	509.55	533.01	518.3980	524.8662	518.5439	525.0139	518.0483	524.5122	521.82
1 פרנק שווייצרי		688.99	719.99	688.97	721.71	688.68	720.39	700.4779	709.3180	701.3112	710.0617	700.1719	708.9082	704.59
1 כתר שוודי		189.12	197.63	188.94	197.92	189.05	197.76	192.2773	194.6764	292.3275	194.7272	192.2103	194.6086	193.39
1 כתר נורווגי		190.49	199.06	190.25	199.29	190.41	199.18	193.6669	196.0834	193.6542	196.0705	193.5872	196.0026	194.84
1 כתר דני		158.43	165.56	158.15	165.66	158.27	165.57	161.0716	163.0814	160.9793	162.9879	160.9190	162.9268	162.01
1 מארק פיני		265.50	277.45	264.98	277.57	265.12	277.33	269.9277	273.2957	269.7301	273.0956	269.5482	272.9114	—
1 דולר קנדי		1038.7	1085.5	1037.6	1086.9	1036.8	1084.5	1056.112	1069.290	1056.226	1069.405	1054.116	1067.269	1062.3
1 דולר אוסטרלי		958.48	1054.3	987.15	1040.0	974.94	1041.4	1004.398	1016.930	1002.187	1014.692	1001.217	1013.709	1010.2
1 ראנד דרא"פ		497.49	547.24	469.63	540.32	464.79	518.97	533.5176	540.1744	533.6649	540.3237	530.9485	537.5734	537.07
10 פרנק בלגי		281.48	294.15	278.94	296.32	280.85	293.79	287.1516	290.7345	287.4035	290.9995	286.9299	290.5101	289.03
10 שילינג אוסטרי		817.15	853.92	815.95	854.72	816.83	854.44	830.7809	841.1469	830.5702	840.9336	830.4548	840.8166	835.62
1000 לירטות איטלקי		836.41	882.83	837.29	890.21	836.57	890.03	854.6277	865.2912	854.3798	865.0402	854.7948	865.4604	860.09
100 ין יפני		712.00	744.03	712.01	745.84	713.09	745.92	723.8730	732.9050	724.762	733.805	724.987	734.033	729.01
1 דינר ירדני		3626.4	4063.1	3716.9	3955.3	3781.5	3993.6	—	—	—	—	—	—	3892.4
1 לי"ש לבנונית		—	—	—	—	66.86	85.48	—	—	—	—	—	—	84.430
1 לי"מ מצרית		796.93	847.45	814.87	867.14	815.30	869.81	—	—	—	—	—	—	830.37

דולר יציג: 1,482.8   דולר שחור: 1,575—1,580   דולר נוסעים: 1,759

שערי המניות

המניה (* בתשלום חלקי)	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
בנקים מסחריים				
א.ה.ב ש	14000	5.0	+290	+2.1
המזרחי 0.1	1199	311	-14	-1.2
המזרחי 0.5 K	400	682		
כללי לא במסחר	32500 תב	20.7	-2080	-5.8
בנק צפון אמריק 1.	הפסקת מסחר			
בנק צפון אמריק 5.	הפסקת מסחר			
בנק צפון אמר' אופ	הפסקת מסחר			
דנות 1.0 K	הפסקת מסחר			
דנות 5.0	הפסקת מסחר			
דנות שה 2	הפסקת מסחר			
הבינלאומי 5.0	2536	2915		
ט.ב.ל. 0.5	2268	3618	+3	+.1
בנקים בהסדר ההצמדה				
אידיבי ת 100.0	77210	460	+700	+.9
אידיבי ב 100.0	77350	9.2	-2000	-2.5
אידיבי בב 2.0K	472000	.5	+4000	+.9
אגוד 0.1	58130	121	+600	+1.0
דיסקונט ב	98555	6.0		
דיסקונט א	98485	76.0	+950	+1.0
דיסקונט שה ב	11780	105	+300	+2.6
המזרחי ש	31515	1506	+15	+.1
המזרחי ם	31710	151	+68	+.2
המזרחי שה 9	14380	43.4		
הפועלים מבב	144888 תב	11.2	-16099	-10.0
הפועלים ש	51550	1386		
הפועלים ם	51600	1010		
כללי א 1.0	137600	48.9	+3000	+2.2
כללי אפ 9	129800	11.2	+300	+.2
כללי שה 5	182100	.3	+100	+.1
כללי שה 7	6580	.1	-8	-.1
כלל 100.0	32880	2438	+170	+.5
כלל שה 9	44860	20.0		
כלל שה 11	12350	264		
מימון ומסחר 1.0	44600	3.8	-94	-.2
מימון ומסחר 5.0	23940	.4	+1140	+5.0
בנקים למשכנתאות				
אדנים 0.1	6980	20.0	-280	-3.9
לאומי משכנתאות ש	4040	241	+40	+1.0
לאומי משכנתאות ם	4060 תב	115	+220	+5.7
כרמל ש	2920	56.5	+120	+4.3
כרמל שה 1	2470	85.9		
בנין ב' 5.0	3300 תב	148	+300	+10.0
פת משכ ש	800	446	-25	-3.0
משכן ב ש	2130	131	+30	+1.4
עצמאות 0.1	3590	40.1		
טפחות מבכ ש	12000	13.3	-400	-3.2
טפחות רג ש	11730	4.5	+180	+1.6
טפחות שה 1	6580	.3	-130	-2.0
טפחות שה 2	3250	35.0	-3	-.1
יעסור 1.0	640	361	+25	+4.1
יעסור 5.0	374 תב	486	+34	+10.0
מירב 1.0	1400	875	+15	+1.1
מוסדות מימון				
שלמון א ש	281	6021		
חקלאות מבכ א	38000	10.0	+100	+.3
חקלאות מבכ ג	177500 תב	.5	+14990	+9.2
לאומי תעשיה א ש	3570	142	-30	-.8
פתוח תעשיה מבכ	62370			
פת תעש בב ג	355000	.1		
פת תעש בב גג	280000	.1		
פת תעש בב גגג	200000	.5		
פת תעש בב ד	209268			
פת תעש בב דד	63694			
מרכז קבלנים 5.0	518	536	+7	+1.4
תיירות בב	171000			
כלל ליסינג 0.1K	3550 תב	42.5	-394	-10.0
כלל ליסינג 0.5	1720	22.9		
כלל ליסינג אג"ח	10501	.7	-167	-1.6
חברות ביטוח				
שול (עריה) 1.0	הפסקת מסחר			
שול (עריה) שה 1	הפסקת מסחר			
אדרס 0.1	2445 קן		+116	+5.0
אדרס א 0.5	1320	175		
בטוח משנה 0.1	915	133	+30	+3.4
בטוח משנה 0.5	417	307	+12	+3.0
הדר 1.0	1025	99.9	+15	+1.5
הדר 5.0	475	526		
הסנה ש	2030	2227		
הפניקס 0.1	4380	41.6	-115	-2.6
הפניקס 0.5	2265	123		
המשמר-הראל 1.0	3700	6.4	-100	-2.6
המשמר-הראל 5.0	1547	100	-33	-2.1
ירדניה 0.1	הפסקת מסחר			
ירדניה 0.5	הפסקת מסחר			
מנורה 1.0	12678 תב	55.5	+1153	+10.0
מנורה 5.0	5158	9.9	+1	
סהר 1.0	2630	153	+50	+1.9
סקורס 0.1	4240	84.0	-60	-1.4
צור ש	1330 מב		-70	-5.0
ציון החזקות 1.0	6180	49.5	-150	-2.4
ציון החזקות 5.0	1252	305		
מסחר				
אינטרגאמא 1.0	2830 תב	41.6	-200	-6.6
אינטרגאמא 5.0	915 תב	51.5	-50	-5.2
אינטרגאמא אפ 1	510	227	-25	-4.7
מאיר עזרא 1.0	3925	25.0		
מאיר עזרא אפ 1	3550			
מתוה 1.0	הפסקת מסחר			
מתוה 5.0	הפסקת מסחר			
כלל סחר 1.0	1440 תב	1360	+71	+5.2
קריסטל 1.0	2500	49.9		
רפק 0.1	22500	.1		
רפק 0.5	4460 תב	60.9	+340	+8.3
שופרסל 2.0 K	4550	335		
שופרסל ב 10.0	2638	2966		
שרותים				
דלק ב ש	3690	3255		
דראל 1.0	2269			
דראל 5.0	857	.2	-33	-3.7
ספנות השקעה 0.1	9745	63.8		
ספנות השקעה 0.5K	3754	389	-145	-3.7
קרור 0.1	790 תב	134	-70	-8.1
קרור 1.0	230	3187		
חברת החשמל 0.1	הפסקת מסחר			
מוסכי עזרה 0.1	2000	96.7	-55	-2.7
מוסכי עזרה 0.5	684	248		
מוסכי עזרה אפ1	375 תב	452	-30	-7.4
קסטודיום 0.1	826 תב		-44	-5.1
קסטודיום 0.5	340 תב	485	-32	-8.6
קופל 1.0	הפסקת מסחר			
קופל אפ 1	הפסקת מסחר			
מלונות ושרותי תיירות				
גלי זהר 1.0	11500	18.2	+500	+4.6
גלי זהר 5.0	3500	23.0	-100	-2.8
מלונות דן 1.0	3200	55.5	-100	-3.0
מלונות דן 5.0	2070	48.0	-15	-.7
חוף האלמוג 0.1	הפסקת מסחר			
כנם 1.0	1750	35.0	+49	+2.9
מלונות ירדן 1.0	2051 תב	57.5	-131	-6.0
מלונות יהלום 1	450 קן		+20	+4.9
מחשבים ושרותי מחשב				
דטה מיכון 1.0	1250 תב	291	+70	+5.9
תי.לי.ן 1.0	6000	46.9	-200	-3.2
יעגא 1.0	2316 תב	84.0	-320	-12.1
יעגא אפ 1	2290 תב	50.1	+259	+12.8
כלל מחשבים 1.0	2950	200	+65	+2.3
מ.ל.ל. 1.0	5350	54.0		
מ.ל.ל. 5.0	2500	25.6		
משוב מחשבים 1.0	2050	69.0		
ניקוב מחשבים 1.	3640	42.0	-78	-2.1
ניקוב מחשבים 5.	1650	98.1		
תים מחשבים 1.0	1260	189	+50	+4.1
תים מחשב אפ 1	11500	.1		
אחזקות נדל"ן והשקעות				
אברום בינוי 1.0	490 תב	311	-22	-6.1
אברום בינוי 5.0	292 תב	360	-33	-10.2
אורן כבנים 1.0	540	651	+10	+1.9
אורן כבנים 5.0	217	2413		
אזורים 1.0	1915	973	-2	-.1
אילון 1.0	927	1290	+27	+3.0
אילון אפ 1	895 קן		+45	+5.3
אל-רוב 1.0	1710	352	+2	+.1
אל-רוב 5.0	1313 קן		+65	+5.0
אמבונים 1.0	678	62.6		
אבנתים אפ 1	549 קן		+34	+6.6
אפריקה 0.1	הפסקת מסחר			
אפריקה 1.0	הפסקת מסחר			
ארדים 1.0	850	763	+41	+5.1
ארלדן 0.1	6900 תב	20.0	+340	+5.2
ארלדן 0.5	3670	27.3	+150	+4.3
בן-יקר גת 1.0	2662 תב	20.0	-296	-10.0
ברנוביץ 1.0	1400	50.0		
ברנוביץ 5.0	685	95.7	+30	+4.6
ברנוביץ אפ 1	595	136	+5	+.9
תקבר 1.0	3600	351	+110	+3.2
דרוקר 1.0	327 תב	490	+20	+6.5
דרוקר 5.0	189.0	614	+9.0	+5.0
דרוקר אפ 1	135.0	855	+10.0	+8.0
הדעד 0.1	3088	2.2	-100	-3.1
הדעד 0.5	1650 תב	111	+90	+5.6
ת.ל.ב. 0.1	הפסקת מסחר			
ת.ל.ב. 0.5	הפסקת מסחר			
נכסים ובנין 1.0	3810	1349	-5	-.1
גב-ים 0.1	5930	157	-30	-.5
גב-ים 0.5	3810	195	-10	-.3
הכשרת הישוב 1.0	25100	290		
ישפרו 0.1	1708 תב	352	+90	+5.6
ישראלום 1.0	4750	.1		
ישרס 10.0	7030	53.1		
כנן פיתוח 1.0	3500	108	+150	+4.8
כלל נדל"ן 0.1	774	1249		
לוסיד 1.0	1691 קן		+80	+5.0
לוסיד 5.0	764 תב	389	-60	-7.1
מ.ת.ב. 1.0	1318	254		
מגורי בנה 1.0	263 קן		+13	+5.2
מגורי בניה אפ1	280	507		
מגדל בנין 1.0	1300 תב	55.8	-145	-10.0
מישבאל 5.0	455 תב	2583	+26	+6.1
מבנה 5.0	360	1735	+15	+4.4
מר-לו 1.0	301	931	+2	+.7
מר-לו אפ 1	2750			
לידנשטין 1.0	2500 תב	26.8	+201	+8.7
לידנשטין 5.0	568 תב	495	+28	+5.2
לידנשטין אפ 1	355	933	-45	-11.3
ליפשיץ 1.0	600	774	+24	+4.2
ליפשיץ 5.0	310	626	+5	+1.6
ליפשיץ אפ 1	203	859	+11	+5.7
נאות אביב 0.5	14600	35.1	+100	+.3
נכסי אורים 1.0	2581	896	+10	+.4
סהר החזקות 1.0	6650	80.1	+100	+1.5
סהר החזקות 5.0	4300	42.0		
סולטנה מבכ א	4440	162		
קפי 1.0	1720	120		
קפי 5.0	965	50.8	-50	-4.9
קפי אפ 1	700	9.8	-9	-1.3
עמר הכלע 1.0	660	480	-33	-4.8
קופריה 0.1	1090	56.3	+15	+1.4
קופריה 0.5	464	2673		
רובינשטיין 1.0	הפסקת מסחר			
רובינשטיין 5.0	הפסקת מסחר			
רומנק 1.0	1233 תב	53.1	-137	-10.0
רומנק 5.0	950 תב	135	-100	-9.5
רסקו בבול	2750 תב	183	+219	+8.7
רסקו ה	2730	75.5	+10	+.4
רסקו אפ 1	2492	9.5	+141	+6.0
חקלאות				
מטעי הדר 0.1	2570	144	+10	+.4
מטעי הדר 0.5	902	200	-48	-5.1
מהדרין 0.1	8955	115	-120	-1.3
נכסי הדרים 1.0	1700	937		
פרי אור 0.5	3100	80.2	-30	-1.0
עץ-חר 5.0	7300 תב	79.9	+500	+7.4
מזון וטבק				
אסאם 1.0	1199	16.7		
אסאם אפ 1	4966 תב	.8	+180	+3.8
אלמנטיק 1.0	הפסקת מסחר			
גולדפרוסט 1.0	3465 תב	77.3	-365	-10.0
גולדפרוסט 5.0	1020 תב	1429	+126	+14.4
גולדפרוסט אפ 1	741 קן		-89	+13.7
דובק מב ש	2605	300		
דובק מב ם	2850	412		
זגלכל 1.0	960	691		
זגלכל 5.0	415	580		
פרי-הר 1.0	4670	128	-20	-.4
פרי-הר 5.0	2157 קן		-113	-5.0
טמפו בירה 1.0	7100	22.0	+300	+4.4
טמפו בירה 5.0	4340	.1	+125	+3.0
יבנאר 1.0	1045	246		
יבנאר 5.0 K	628	815	+3	+.5
מן 1.0	10395 תב	42.8	+945	+10.0
מן 5.0	5004 תב	40.1	-556	-10.0
עגליסון 1.0	5040	113		
עלית 0.1	10080	29.3	-400	-3.5
עסיס ב 0.5	16150	3.1		
פלטב אגל 1.0	1970	22.9	+10	+.5
שמן בבול ש	3920	198	-160	-4.4
טקסטיל והלבשה				
אדגר 1.0	516	330	+24	+4.9
אדגר אפ א	2069	14.4	-20	-1.0
אופיס 1.0	1045 תב	200	+95	+10.0
אופיס אפ 1	1801	16.3	+86	+5.1
אופנת בורד 1.0	1115	170	-30	-2.8
אופנת בורד 5.0	870	379	+20	+2.4
אתא 1.0	הפסקת מסחר			
אתא אפ 1	הפסקת מסחר			
אתגן רג ב	3660	124		
אתא ב 1.0	הפסקת מסחר			
אתא ב 0.1	הפסקת מסחר			
דלתא-גליל 1.0	3347	500	-3	-.1
דלתא-גליל א 3.0	2420	291		
כיתנות כאתר 1.	הפסקת מסחר			
כיתנות כאתר 5.	הפסקת מסחר			
כיתנות אפ 1	הפסקת מסחר			
[illegible] 1.0	1705	252	-40	-2.3
[illegible] 5.0	1250	78.2		
[illegible] 1.0	2740			
[illegible] 1.0	2925 קן		+139	+5.0
[illegible] 5.0	1990 תב	133	-160	-6.7
[illegible] 1.0	הפסקת מסחר			
[illegible] 1	הפסקת מסחר			
[illegible] 1.0	1560	43.3	-60	-4.3
[illegible] 0.1	1275 תב	66.5	+61	+5.0
[illegible] 0.4	410	573		
[illegible] 1.0	457	2046		
[illegible] 1.0	854 תב		-45	-5.0
[illegible] 1	1640		-22	-1.3
[illegible] 0.1	24544	11.1		
[illegible] 0.5	6010	66.5	-139	-2.2
[illegible] 1.0	6900 תב	15.5	-700	-9.3
[illegible] 5.0	3650	229	-6	-.2
[illegible] 1.0	הפסקת מסחר			
[illegible] 0.1 K	7500	418	-200	-2.6
[illegible] 0.4	4039	1371	-1	
[illegible] 0.5 K	2766 תב	135	+166	+6.5
[illegible] 1.0	842	137	-4	-.5
[illegible] 1.0	6730	67.6	-260	-3.7
[illegible] 1.0	4620	331	-5	-.1
מתכת ומוצריה				
אוקטגון 5.0	הפסקת מסחר			
אוקטגון אפ 1	הפסקת מסחר			
אורדן 10.0	13050	218	-100	-.8
אורדן 50.0	9680	50.0	-35	-.4
כבלים ש	10500	5.4		
התכת 1.0	4860 תב	40.1	-380	-7.3
התכת 5.0	2820	398	-120	-4.1
קפמאות פח 1.0	648	4332		
קפמאות פח 5.0	450	519	+7	+1.6
מרגן 1.0	570	715	+25	+4.6
מרגן אפ א	430	356	+11	+2.6
מתכת פרוס 1.0	1650 תב	65.2	-131	-7.4
מתכת פרוס אפ 1	1250	75.1	-85	-6.4
כבלי ציון 1.0	1670 תב	1165	+100	+6.4
כבלי ציון 5.0	528	1204		
כבלי ציון אפא	615	322	+5	+.8
קיבוץ 1.0	הפסקת מסחר			
קיבוץ 5.0	הפסקת מסחר			
נחושתן 0.1	7700 תב	79.8	+700	+10.0
נחושתן 0.5	2604 קן		+124	+5.0
עדי 3.0	1330 תב	216	+100	+8.1
עמי פלדה 1.0	3500 תב	108	-300	-7.9
קינג 1.0	6600	140	-340	-4.9
קינג 5.0	3190	200		
קליל 1.0	2605 קן		-137	-5.0
קליל 5.0	1155	151	+18	+1.6
אלדות 5.0	1490	190	-39	-2.6
תעשיות לכיש 1.0	1055	225		
תעשיות לכיש 5.0	570	284		
אלקטרוניקה ואופטיקה				
אלביט 3.0	399100	26.1	+100	
אלביט 0.1	3281 תב	130	+231	+7.6
אלקו ב 0.25	2325	274	+50	+2.2
אלקו ב 0.25	2206	21.8		
אלקטרה 0.1	10150	1.8		
אלקטרה 0.5 K	5725	168	+5	+.1
אלרון 3.0	387200	11.2	-6000	-1.5
[illegible] 1.0	30700	58.7		
כלל תעש אלקטר	2610	4252		
[illegible] 1.0	1790	1206		
[illegible] 5.0	1287	2186		
[illegible] 1.0	1920	304	-18	-.9
[illegible] 5.0	631	1627		
[illegible] 1.0	4890	135		
[illegible] 5.0	2215	191		
[illegible] 1.	3300	100	+150	+4.8
[illegible] 5.	1700	94.7		
ת.א.ת. 1.0	3199	302		
ת.א.ת. 5.0	1060	1398	+20	+1.9
ת.א.ת. אפ 1	7930	26.6	-10	-.1
תדאה 1.0	3580	83.5	+80	+2.3
מוצרי בניה				
[illegible] 1.0	2230	383	+15	+.7
[illegible] 5.0	4170	14.8		
[illegible] 1.0	8990	76.9	+140	+1.6
[illegible] 5.0	7140	99.2	+340	+5.0
[illegible] 1.0	8050	.4		
[illegible] 5.0	4450	.4		
בר-כון 1.0	1610	3.6	-20	-1.2
בר-כון 5.0	525	216	-20	-3.7
בר-כון אפ 1	360	162		
[illegible] 1.0	750	200	-2	-.3
[illegible] 5.0	405	200		
[illegible] 1.0	5600	.2		
[illegible] 5.0	1380 תב	100	+69	+5.3
[illegible] 1.0	795 תב	50.0	-80	-9.1
[illegible] 5.0	374	59.8	-1	-.3
[illegible]	1310	116	-20	-1.5
[illegible] 1	11220	.1		
[illegible] 5	7700	.1		
תעשיות ומוצרים כימיים				
[illegible] 5.0	13460	105	-40	-.3
[illegible] 200.0	535	402	+40	+5.0
[illegible] 1.0	4190	70.1	+160	+4.0
[illegible] 5.0	2100	160	+50	+2.4
[illegible] 1.0	3250	30.6	-132	-3.9
[illegible] 0.1	9800	9.6	+200	+2.1
[illegible] 0.5	3850	200		
[illegible] 10.0	750	2525	-7	-.9
[illegible] ש	48600	63.1		
[illegible] 4	44750	5.0		
[illegible] 1.0	892	390	+10	+1.1
[illegible] 0.1	12030	1853		
[illegible] 10.0	316	19048	+7	+2.3
[illegible] 1.0	3350	8.1	-10	-.3
[illegible] 5.0	1370	30.7	-30	-2.1
[illegible] אפ 1	1509	50.1		
[illegible] 1.0	4590	27.0	+100	+2.3
[illegible] 1.0	6430	112	+150	+2.9
[illegible] 5.0	3290	100	-10	-.3
[illegible] 1.0	5187	50.1		
[illegible] אפ 1	4750	31.8	-189	-3.8
[illegible] 1.0	1500	55.5	-40	-2.6
[illegible] 5.0	776	.1		
[illegible] 5.0 K	4060	61.9	+100	+2.5
[illegible] 10.0	6000	15.1	-250	-3.0
[illegible] 5.0 K	2530	205		
עץ ומוצריו, נייר ודפוס				
[illegible] 1.0	3980			
[illegible] 5.0	1991	18.5	-120	-2.9
[illegible] 1.0	2090	.3		
[illegible] 1	1835	279	-10	-.5
[illegible] 1.0	3400	50.1		
[illegible] 1.	290 תב	20.1	-70	-2.0
[illegible]	435	1272	-25	-7.9
[illegible]		162		
[column without section heading]				
עלית ב 0.5	15000	29.6	+500	+3.5
כפעלי בר 10.0	127000	48.2	-3000	-2.3
[illegible] 1.0	1220	.1		
ריס 0.1	2480	69.9	+104	+4.4
ריס 0.4	1220	369	-20	-1.6
תעל ב 0.2	10015	464		
תעשיות שונות				
[illegible] 1.0	3475	39.3	-40	-1.1
[illegible] 5.0	1599	29.9	+21	+1.3
אבזרו 1.0	2099	152		
אבזרו 5.0	979	886		
אבזרו אפ א	602 תב	345	-71	-10.6
[illegible] 1.0	7695 קן		-405	-5.0
[illegible] 1.0	4961 תב	66.5	+451	+10.0
[illegible] 5.0	2350 תב	73.2	+200	+9.3
הגבמלק 1.0	6280	22.4	+210	+3.5
הגבמלק 5.0	2550	634		
השקעות תעשיה				
[illegible] ב 0.1	6890	764	-10	-.2
כור בב 1.0	4460000	.7	+	+.2
כלל תעשיות 1.0	1070	15188		
[illegible]	450	3347		
[illegible] אפ 1	339	990	+2	+.6
חברות השקעה				
אמיש ש	3850	229		
אידיבי פתוח 2.0	2820	6132		
[illegible] 0.1	1262 תב	463	-140	-10.0
[illegible] 0.5	807 קן		-41	-5.1
אלוני ק	3780	246	+180	+5.0
אלוני ם	3670	37.9	+80	+2.2
אלון ש	1800	930	-36	-3.8
אלנן ב	1838	70.6	-70	-3.7
אמישר בב 1.0	הפסקת מסחר			
אפיק 1.0	762	1520		
אפיק 5.0	680	685		
גולה 1.0	1450	13.9	+40	+2.8
חברה לישראל 1.0	2600	491		
חברה לישראל 5.0	1800	820		
[illegible] 0.1	57475 תב	4.3	+5225	+10.0
[illegible] 1.0 ש	14650 תב	29.5	+1000	+7.2
[illegible] 0.5 K	6600	110	+150	+2.3
[illegible] ש	5400	2186		
[illegible] 0.1	3854	476	-100	-2.5
[column without section heading]				
דיסקונט השק ש	3640	5126		
מחזור השק ש	8400	52.8	-268	-3.0
מר השק אגח 124	9581			
[illegible] 1.0	1750 תב	169	+148	+9.2
[illegible] 5.0	400	1462		
[illegible] ש	6900	156	-400	-5.6
[illegible] 0.1 K	1600	327		
כלל ישראל 10.0	2840	2009		
כלל ישראל 50.0	1100	635		
[illegible] 0.1	6004 קן		+286	+5.0
[illegible] 0.5	1801 תב	285	-111	-5.8
[illegible] 0.1	5415	25.1	-285	-5.0
[illegible] 0.5 K	2764 קן		-146	-5.0
[illegible] 0.1 ב	1870	49.7	+80	+4.1
[illegible] 0.5 ב	755	38.9	-5	-.6
[illegible] ש	16850	169		
[illegible] 0.1 K	5300	25.6		
[illegible] 0.5	2410	178		
[illegible] 2.5 ב	1100	804		
מחקר ופיתוח				
[illegible]	1995	73.3	-100	-5.0
[illegible] אפ 1	1712	79.5	-100	-5.6
כלל טכנולוגיות	550	2161	+2	+.4
חיפושי נפט				
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
מניות הנסחרות במסה"ז				
[illegible] 5	256	.3	+1	+.4

שערי אגרות חוב

סדרה	שער	שינוי
קב' 3121 תשואה -1.13%		
2054	58472	+186
קב' 3121 תשואה 0.37%		
2056	51569	+170
קב' 3121 תשואה 0.49%		
2058	46653	+154
קב' 3121 תשואה 0.25%		
2060	43486	+143
קב' 3122 תשואה 2.49%		
2055	52292	+1970
קב' 3122 תשואה 2.21%		
2057	46850	-184
קב' 3122 תשואה 1.80%		
2059	45149	+154
קב' 3123 תשואה -0.30%		
2061	35132	+716
קב' 123 תשואה -1.40%		
2062	33704	+106
2063	32322	+102
פתוח 6001	103000	-2545
פתוח 6002	96000	-1350
פתוח 6003	95000	-2850
פתוח 6004	92500	-2500
רמון צמוד דולר ריבית משתנה		
קב' 901 תשואה 6.89%		
רמון 7001	237.7	+2.8
רמון 7002	230.4	+2.7
קב' 902 תשואה 6.85%		
רמון 7003	227.4	+0.1
רמון 7004	210.1	+0.2
קב' 903 תשואה 7.05%		
רמון 7005	195	-2
קב' 904 תשואה 7.08%		
רמון 7006	183.7	+0.1
קב' 905 תשואה 6.97%		
רמון 7007	172	+1.6
רמון 7008	163.5	+1.6
קב' 906 תשואה 7.15%		
רמון 7009	157.3	+0.1
קב' 907 תשואה 7.26%		
רמון 7010	147.2	+0.1
קב' 908 תשואה 7.25%		
רמון 7011	139.7	+0.3
רמון 7012	134.8	+0.2
קב' 909 תשואה 7.12%		
רמון 7013	128	-0.6
קב' 910 תשואה 7.45%		
רמון 7014	110.1	+0.6
קב' 911 תשואה 6.02%		
רמון 7015	99.9	+0.1
גלבוע ריבית משתנה		
קב' 801 תשואה 2.09%		
גלבוע 6101	12153	+174
קב' 802 תשואה 2.16%		
גלבוע 6102	7432	+98
קב' 803 תשואה 2.11%		
גלבוע 6103	6700	+103
קב' 804 תשואה 2.20%		
גלבוע 6104	6168	+72
גלבוע 6105	5843	+72
קב' 805 תשואה 2.26%		
גלבוע 6106	5633	+53
גלבוע 6107	5445	+51
קב' 806 תשואה 1.97%		
גלבוע 6108	4829	+103
גלבוע 6109	3845	+98
גלבוע 6110	3281	+98
קב' 807 תשואה 2.42%		
גלבוע 6111	3056	
גלבוע 6112	2965	-15
קב' 808 תשואה 2.05%		
גלבוע 6113	2883	+61
קב' 821 תשואה 2.37%		
גלבוע 6151	830.5	+36.6
גלבוע 6152	802.7	+23.6
קב' 822 תשואה 2.64%		
גלבוע 6153	683.4	+31.8
גלבוע 6154	671.4	+11.8
קב' 823 תשואה 2.88%		
גלבוע 6155	489.8	+7.8
קב' 824 תשואה 2.63%		
גלבוע 6156	355	+5.8
קב' 825 תשואה 2.88%		
גלבוע 6157	261.5	+4.4
גלבוע 6158	250.2	+4.1
קב' 826 תשואה 2.65%		
גלבוע 6159	211.6	+3.5
קב' 827 תשואה 2.86%		
גלבוע 6160	195.3	
גלבוע 6161	188.8	+0.1
קב' 828 תשואה 2.64%		
גלבוע 6162	175.7	+3.3
קב' 829 תשואה 2.78%		
גלבוע 6163	160.9	+0.1
גלבוע 6164	154.8	+0.1
קב' 830 תשואה 2.88%		
גלבוע 6165	145.1	+0.2
קב' 831 תשואה 2.77%		
גלבוע 6166	137.8	+1.8
גלבוע 6167	134.7	+1.7
גלבוע 6168	132.7	+1.8
קב' 832 תשואה 2.78%		
גלבוע 6169	124.8	+2.3
קב' 833 תשואה 2.94%		
גלבוע 6170	113.7	-0.6
קב' 834 תשואה 0.88%		
גלבוע 6171	100.5	
3559	63700	+819
3560	60320	+789
3561	59963	+786
קב' 711 תשואה 4.17%		
3557	66981	+852
3572	60677	+802
קב' 712 תשואה 4.04%		
3573	60214	+723
3574	55487	+667
3577	55504	+678
3578	51146	+626
קב' 713 תשואה 4.35%		
3575	54537	+197
3576	54213	+196
3579	49958	+181
קב' 714 תשואה 3.99%		
3580	47363	+509
3581	43070	+470
3582	39667	+439
3583	36842	+402
קב' 715 תשואה 4.35%		
3584	36130	-250
3585	34177	-254
3586	30938	-237
3588	30904	-243
קב' 716 תשואה 4.36%		
3587	31151	-256
3591	28358	-240
3592	28291	-239
3593	28189	-240
קב' 717 תשואה 4.00%		
3589	28578	+342
3594	27226	+331
3596	25000	+320
3597	25816	+319
קב' 718 תשואה 3.87%		
3590	28484	+514
3595	27107	+498
5% מלווה פיתוח ומדינה (ברירה כפולה)		
קב' 101 תשואה 4.15%		
2001	119063	+66
2002	118358	-63
קב' 102 תשואה 4.10%		
2003	113860	+410
קב' 103 תשואה 4.10%		
2004	115387	-66
קב' 104 תשואה 4.10%		
2005	107413	+42
2006	107314	+31
2007	105116	+29
קב' 105 תשואה 4.15%		
2008	103391	-141
2012	101164	+129
2015	98474	-118
קב' 106 תשואה 4.20%		
2009	105907	-2051
קב' 107 תשואה 4.30%		
2010	104416	-378
2011	102387	-370
2013	102399	-370
2014	99534	-361
קב' 108 תשואה 4.30%		
2016	101100	+122
2018	98394	+111
2021	95067	-99
קב' 109 תשואה 4.10%		
2017	97461	-1097
2019	97139	-1141
2020	94293	-1109
קב' 110 תשואה 4.10%		
2022	88562	-1611
קב' 111 תשואה 4.15%		
2023	89950	-1001
קב' 112 תשואה 3.95%		
2024	83715	+300
2027	80677	+290
2031	77038	+276
קב' 113 תשואה 3.70%		
2025	85528	+1005
2026	84926	+1002
קב' 114 תשואה 3.49%		
2028	82833	+294
2030	81380	+312
קב' 115 תשואה 3.39%		
2029	77780	+1205
2033	73922	+1188
2035	67830	+1113
קב' 116 תשואה 3.00%		
2032	80354	-188
2034	73903	-189
2036	69670	-186
קב' 117 תשואה 3.40%		
2037	64399	-579
2052	54060	-538
קב' 118 תשואה 3.40%		
2038	66511	-1209
2040	63017	-1189
2051	59632	+1147
קב' 119 תשואה 3.42%		
2039	61980	+1983
2041	58718	+1916
קב' 120 תשואה -0.50%		
2053	62792	-1904
3102	269500	-500
3103	263500	-4000
3104	260000	+5000
3105	245000	-6500
3106	235000	-5000
קב' 405 תשואה 2.00%		
3107	238449	+3458
קב' 406 תשואה 4.50%		
3108	224395	-1035
קב' 407 תשואה 4.50%		
3109	220868	-1433
קב' 408 תשואה 3.80%		
3110	221672	+325
קב' 409 תשואה 3.60%		
3111	216486	+1690
קב' 410 תשואה 4.50%		
3112	211797	-651
קב' 411 תשואה 3.60%		
3113	216364	-1987
קב' 412 תשואה 3.60%		
3114	208871	-1428
קב' 413 תשואה 4.10%		
3115	205600	-946
קב' 414 תשואה 4.10%		
3116	198484	-2796
קב' 415 תשואה 4.00%		
3117	207547	-1069
קב' 416 תשואה 3.10%		
3118	202043	-2147
7%־8%־4% מלווה פיתוח (הצמדה 80%)		
קב' 501 תשואה 1.80%		
3201	174644	+4909
קב' 502 תשואה 4.00%		
3202	170853	-1566
קב' 503 תשואה 4.00%		
3203	173549	-1276
3204	169693	-1379
קב' 504 תשואה 3.70%		
3205	167895	+619
קב' 505 תשואה 3.90%		
3206	165342	-26
3210	161023	-63
קב' 506 תשואה 2.50%		
3211	159885	+4864
3212	157240	-5018
קב' 507 תשואה 3.80%		
3213	147964	+1518
3214	142056	+1507
קב' 551 תשואה 4.00%		
3501	141685	-1723
קב' 552 תשואה 4.40%		
3502	138199	-3785
3503	123553	-3390
3504	120752	-3480
3505	117501	-3582
קב' 701 תשואה 4.05%		
3521	123703	+1673
3524	111392	+1603
קב' 702 תשואה 4.20%		
3522	117821	+425
3523	111141	+401
קב' 703 תשואה 4.30%		
3525	108519	+392
3526	108403	+392
3527	106169	+383
3528	103211	+374
קב' 704 תשואה 4.15%		
3529	103350	+870
3530	100933	+850
3531	100596	+863
3532	97649	+838
3533	97554	+851
3534	91709	+803
קב' 705 תשואה 4.10%		
3535	92289	+1061
3539	87196	+1019
קב' 706 תשואה 4.05%		
3536	92192	+965
3537	91973	-963
3538	86567	+907
3540	86388	+923
3541	83419	+892
3542	83344	+878
3543	79136	+835
קב' 707 תשואה 4.10%		
3544	82991	+869
3546	81033	+864
3547	80649	+862
3548	80457	+860
3550	76479	+829
3551	75846	+826
קב' 708 תשואה 4.10%		
3545	80436	+734
3549	75916	+705
3552	69620	+658
3554	69473	+667
3555	69473	+667
קב' 709 תשואה 4.08%		
3553	68839	+795
3571	59551	+726
קב' 710 תשואה 4.05%		
3556	66179	+834
3558	66120	+848
4% מלווה פיתוח (הצמדה 100%)		
פתוח 4001	460000	+12455
פתוח 4002	460000	+7829
פתוח 4003	448000	-1080
פתוח 4004	436500	
3032	הפסקת מסחר	
אג"ח נקובות בדולרים		
הולים 16	105	
הולים 17	104	+3
הולים 18	103.1	-3
הולים 19	102.6	-1.4
הולים 20	104.5	
הולים 21	104	+0.5
הולים 22	103.8	-3.2
לאושפכבה 108	89.2	
לאושפכבה 109	88.9	
חקלאות 2003	90	
פתוח תעש 20	90	
פתוח משב 39	100	
פתוח 75	87	+2
3% מלווה מדינה (גליל)		
קב' 201 תשואה 3.42%		
3601	29596	-253
3602	27210	-234
קב' 202 תשואה 3.30%		
3603	25428	-78
3604	22794	-72
קב' 203 תשואה 3.41%		
3605	20703	-125
3606	19503	-121
3607	18104	-120
3608	17488	-111
קב' 204 תשואה 3.20%		
3609	16811	-45
3610	15153	-42
3611	14629	-43
3612	14196	-43
קב' 205 תשואה 3.32%		
3613	13368	+366
3614	12720	-356
3615	11743	+333
3616	10743	-308
קב' 206 תשואה 3.32%		
3617	10126	-130
3618	9603	-126
3619	8821	-120
קב' 207 תשואה 3.50%		
3620	8433	-111
3621	8005	-107
3622	7215	-98
קב' 208 תשואה 3.50%		
3623	6763	-174
3624	6367	-167
קב' 209 תשואה 3.85%		
3625	5694	-106
3626	5262	-99
3627	4875	-94
קב' 210 תשואה 3.90%		
3628	4470	-81
3629	4184	-77
3630	3951	-74
קב' 211 תשואה 3.50%		
3631	3716	+12
3632	3577	+12
3633	3377	+12
קב' 212 תשואה 2.45%		
3634	3185	+100
3635	3013	+96
3636	2902	+93
קב' 213 תשואה 3.65%		
3637	2512	+13
3638	2337	+12
3639	2298	+11
קב' 214 תשואה 3.70%		
3640	1754	-15
3641	1518	-13
קב' 215 תשואה 3.90%		
3642	1137	-30
3643	1159	-26
קב' 216 תשואה 3.59%		
3644	1079	-60
3645	972.6	-54.4
4¼% מלווה מדינה (גליל)		
קב' 251 תשואה 4.02%		
3701	838	+32.2
קב' 252 תשואה 3.99%		
3702	641.6	+25.1
קב' 253 תשואה 4.00%		
3703	566.8	+22.4
3704	485.6	+19.4
קב' 261 תשואה 3.92%		
3751	265.2	-9.8
קב' 262 תשואה 3.95%		
3752	103.6	+4.5
3753	99.2	+4.3
קב' 271 תשואה 3.30%		
3901	101.4	-0.7
3902	96.5	-0.8
4% מלווה פתוח (הצמדה 90%)		
3101	הפסקת מסחר	

שערי קרנות נאמנות

ליום 8.12.85

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון
אב	3366.49	3351.04	לקט	1370.33	1342.62
אביקה	21454.51	21245.95	לשם	-	-
אביבי	24963.85	24715.26	מאור	42274.24	41952.94
אגוד	1101.80	1080.05	מבטחי	865.38	848.19
אדיר	1180.51	1156.95	מבטח	2481.60	2458.40
אדום	1243.36	1219.70	מגד	192.14	189.30
אופיר	1395.89	1368.29	מגדן	2221.70	2201.50
אור	409.41	400.86	מגל	1091.77	1071.17
אורות	331.16	324.38	מור	879.17	866.69
אורי	17888.82	17669.69	מורן	542.57	537.66
אורן	8392.48	8227.88	מטה	21958.06	21309.68
אייל	-	-	מימד	677.19	663.80
איילת	3568.58	3490.20	מעוף	2385.30	2339.20
איתם	3854.25	3769.91	מעין	631.45	619.46
איתן	1051.95	1030.31	מצפה	-	-
ארז	7608.78	7448.06	מרגלית	819.63	803.65
אלונה	2785.01	2751.11	מרים	854.56	838.22
ארן	508.45	498.92	נגה	18714.14	18436.54
אבן	109.52	107.15	נטיף	-	-
אשל	488.09	457.57	נבע	302.55	296.48
אתרוג	1044.44	1034.30	ניר	2864.03	2823.75
בדולח	1378.84	1351.91	סביון	310.34	304.23
ברוש	5103.16	5003.45	סגלית	113.15	110.92
ברק	5201.16	5093.04	סלע	-	-
ברכה	-	-	סנונית	3565.07	3495.05
גבים	998.49	978.73	ספיר	3780.90	3741.57
גבע	765.62	754.29	עדי	-	-
גורן	7675.81	7526.51	עדיה	7078.29	6947.96
גיא	6961.06	6856.51	עדן	-	-
גיל	1785.42	1751.21	עירית	5014.26	4942.66
גלית	476.20	470.43	צבר	1168.84	1141.92
דובדבן	1367.11	1353.95	צבעי	-	-
דוכיפת	3171.73	3109.71	צפריר	1001.26	979.21
דליה	1106.41	1082.05	צורה	313.33	307.23
דורון	1147.13	1124.89	צפה	1069.19	1047.35
דיתן	206.90	202.90	צבר	1072.81	1051.71
דרור	301.19	295.26	צופית	1182.81	1159.50
הדס	-	-	צביה	758.00	746.85
הילה	-	-	צביונה	5365.35	5289.11
הדר	2942.19	2886.05	צברת	1383.06	1356.15
דקל	3333.92	3269.12	קרן	1439.76	1432.27
הדס	-	-	רחובות	-	-
הדר	347.61	340.77	רקפת	336.31	329.98
זהבית	-	-	רשף	4216.40	4156.03
זהר	14496.15	14281.19	שבלת	3441.51	3374.74
זיו	13868.90	13663.15	שחם	-	-
זמיר	2736.37	2682.79	שירה	26088.66	25577.65
חמנית	125.62	122.86	שמיר	61018.12	60259.09
חלמיש	-	-	שנהב	438.44	432.36
חמה	1087.31	1061.06	שפע	13626.06	13292.78
טל	3137.62	3092.21	שקד	637.89	625.13
יובל	3967.61	3920.82	תאנה	1533.96	1519.37
יהלום	1226.75	1203.04	תבור	698.48	687.40
יסודות	27259.08	26988.70	תדהר	4712.38	4688.83
יערה	1016.80	995.10	תירוש	373.46	369.06
כוכב	3388.07	3324.04	תמר	1007.38	987.74
כחל	117.16	115.75	תמנע	1030.75	1023.68
כלנית	330.63	324.12	תרשיש	1212.65	1188.82
כספית	-	-	תשרי	340.55	338.99
כרמל	109.25	106.99			
כתר	805.06	788.90			
להב	2882.88	2827.18			
לשמאקיך	-	-			
לפיד	7251.16	7110.41			

* קרן סגורה   ** [illegible]   *** [illegible]

לא צפוי שיפור ברווחי קבוצות הבנקים השנה

עולה מהערכות מוקדמות בפיקוח על הבנקים ובאקדמיה

מאת דרור שרביט

רווחיות הבנקים השנה תישאר ברמתה מהשנה הקודמת — עולה מתחזיות מוקדמות שנערכו בפיקוח על הבנקים בבנק ישראל ובאקדמיה. על פי הערכות אלה יסתכם הרווח הכולל של חמש קבוצות הבנקים הגדולות בכ־150 מיליון דולר, סכום המקורב לרווח מהשנה הקודמת, כשהוא מתואם לשקלי 1985.

השינויים העיקריים שישפיעו השנה במערכת הבנקאות בצד הגדלת הרווח הינם הגידול בתרומת המרווחים הפיננסיים והקטנת ההוצאות התפעוליות. תוספת הרווח הנובעת מהמרווחים צפויה להסתכם בכ־100 מיליון דולר, בעוד שירידת ההוצאות התפעוליות צפויה להסתכם בכ־70 מיליון דולר.

חלק משמעותי מהירידה בהוצאות התפעול נזקף לשחיקת השכר במערכת הבנקאות ולהפרשות הסוציאליות. בכמה בנקים צפויה הקטנה משמעותית של ההפרשות לקופות גמל, מאחר שמרבית חבות המעסיקים לקופות צפויה להתכסות באמצעות התשואה הריאלית של הקופות.

השינויים שישפיעו השנה לשלילה על הרווח הם הגידול בהפרשות לחובות מסופקים והפרשי השער על השקעות בחו"ל. לפי הערכות הקיימות כיום יכפילו הבנקים את הפרשותיהם לחובות קשים מ־80 מיליון דולר בשנה הקודמת לכ־160 מיליון דולר השנה, כך שהשינוי בסעיף זה יסתכם בכ־80 מיליון דולר.

השפעת הפרשי השער על השקעות הבנקים בחו"ל תסתכם בכ־100 מיליון דולר, זאת אם עד סוף השנה לא יחול פיחות. גילוי דעת מס 36 קובע כי יש להציג את הפרשי השער על השקעות בחו"ל בדו"חות רווח והפסד. אם לא יהיה פיחות עד סוף השנה, יהיה פער של כ־25 אחוז בין עליית המדד לעליית הדולר. כלומר שהשקעות בהיקף של כ־400 מיליון דולר בחו"ל יישחקו בכ־100 מיליון דולר.

לנוכח ערעורים של כמה בנקים על דרך הטיפול של ההשקעות בחו"ל דנה הוועדה המקצועית של רואי החשבון בבעיה ובוחנת אפשרות לתת ביטוי לשחיקה בסעיף ההון במאזנים ולא להעבירה (את השחיקה) דרך דו"ח רווח והפסד.

בפיקוח על הבנקים בבנק ישראל מובעת נכונות עקרונית לטיפול בדרך זו בהשקעות הבנקים בחו"ל, אך זאת בתנאי שהדבר ייעשה באופן קבוע ולא ישפע מנטיות הרווח על פי התפתחות היחס בין המדד לפיחות. בפיקוח על הבנקים בבנק ישראל מדגישים כי אם יוחלט על השינוי יחויבו בהצגתו כל הבנקים.

אם אמנם תוצג השפעת שחיקת ההשקעות בחו"ל בהון של הבנקים, יביא הדבר לגידול של כ־100 מיליון דולר ברווח לעומת השנה הקודמת וכמו כן ישפר בשיעור ניכר את רווחיותם הנמדדת ביחס להון שכן ההון ירד ואילו הרווח יעלה.

מחלוקת אוצר־חקלאות על סעיפי קיצוץ הסובסידיות

מאת צבי זרחיה

משרד האוצר ומשרד החקלאות חלוקים בדעותיהם בעניין הפחתת הסובסידיה לחלב, החל משנת התקציב הבאה. במשרד האוצר מבקשים להפחית את הסובסידיה לחלב בשיעור של 25 אחוז ולחסוך 75 מיליון דולר. משרד החקלאות מתנגד לתוכנית זו.

סגן שר החקלאות ח"כ אברהם כץ־עוז אומר כי אין להפחית את סעיפי הסובסידיות על חשבון מערכת החקלאות. יש לבצע לטענתו את הקיצוץ בסעיפי הסובסידיות בתחום הרווחה. האוצר מציע לקצץ 75 מיליון דולר בסעיף הסובסידיות לחלב וכ־40 מיליון דולר בסעיף הסובסידיה לעופות.

לדעת סגן שר החקלאות יש לקצץ בסעיף הסובסידיה לתחבורה הציבורית המגיע לכ־190 מיליון דולר ובסעיף הסובסידיה ללחם המגיע לכ־40 מיליון דולר. כמו כן, ניתן לדעתו לקצץ כ־8 מיליון דולר בסעיף התמיכה לישיבות, וסכום זהה בסעיף הסיוע להקמת מבני דת. בנוסף, יש צורך לדבריו לקצץ כ־33 מיליון דולר על ידי גביית כספים מרשות הנמלים, ו־30 מיליון דולר מחברת "בזק".

סגן שר החקלאות סבור שאין לקצץ בתקציב הבריאות ובסיוע למשפחות נזקקות. "יש לקצץ בתקציב על פי הקצאה חברתית נבונה ואני מציע שהשיקול של הקצאת תקציב ישפיע להיות דב־גוג", אמר כץ־עוז.

במשרד האוצר עומדים על הקיצוץ בסובסידיה לחלב. במשרד מציינים כי אפילו החקלאים עצמם מודים שהקיצוץ לא יפגע בהערכות ובתכנון משק החלב לטווח ארוך. באוצר מוסיפים כי הסובסידיה לחלב גבוהה מדי ואינה הגיונית.

מבצע הטבות לחוסכים ומשקיעים בבנק הפועלים

בנק הפועלים עורך מבצע מקיף לכל אפיקי החסכון וההשקעה העיקריים.

במסגרת המבצע מסלולי חסכון חדשים ומענק הטבות בכל תכניות החסכון הצמודות, בפקדונות בשקלים, בקרנות נאמנות ובפקדונות פת"מ לשנה.

בתחום תכניות החסכון, מסלול הבנק, במסגרת המבצע, את תכנית החסכון החדשה "מסמן תשואה להכנסה חודשית", המאפשרת לקבל הכנסה צמודה למדד בשיעור של 0.55% לחודש. תכנית אחרת, המופעלת בתנאים מיוחדים, היא "מסמן עדיף למתמידים", שבה יכול הלקוח לקבל מדד נוסף וריבית מוגדלת בשיעור של 5% לשנה, או ריבית מוגדלת בשיעור של 6% לשנה. הטבות מקוריות, המתבטאות בתוספת ריבית, ניתנות גם בכל שאר תכניות החסכון הצמודות.

בפקדונות בשקלים ניתנת תוספת ריבית בחלק ממסלולי ההפקדה, בכלל זה פקדון "פר"ם ל־30 יום", שהופעל לאחרונה על ידי הבנק.

בנוסף לכך, ניתנת הנחה בשיעור הוספה ברכישת תעודות השתתפות ב־5 קרנות נאמנות, הנחה שתופעל עד סוף חודש דצמבר. כמו כן, ניתנת תוספת ריבית למפקידים בפקדונות פת"מ לשנה וכן ניתנות הנחות בשערי חליפין ובעמלת חליפין למושכים את כספם מחשבונות פת"מ ועו"ש ומשקיעים אותו באחד מאפיקי ההשקעה האחרים הכלולים במבצע.

תוכנת מחשב גילתה טעויות בחיובי הבנקים

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

בעלי עסקים במיגזרים שונים מגלים טעויות בחיובי הריבית של הבנקים באמצעות תוכנה עיסקית המופעלת אצלם. אומר ד"ר אברהם מידן מנכ"ל חברה לשירותי תוכנה.

חברת "מי.סי.סוף", שד"ר מידן עומד בראשה, מספקת תוכנה עיסקית, "חשבשבת" הכוללת גם אפשרויות לבדיקת התאמות של חישובי הריבית הבנקאית בחובה וחיובים אחרים לפעולות הלקוח. כ־900 התקנות של תוכנות כאלה נעשו עד כה בישראל.

ד"ר מידן מספר כי עשרות בתי עסק גילו טעויות בחיובי הריבית של הבנקים וברוב המקרים, בעקבות גילוי הטעויות תיקנו הבנקים את החיוב.

טעויות אלה מתבטאות בפער בין הריבית שסוכמה בין הלקוח לבנק, לבין הריבית בפועל שבו חוייב הלקוח.

ד"ר מידן אומר כי מדובר בטעויות של סניפים ואף שמדובר, בכל המקרים, בטעויות לרעת הלקוח (נראה שעל טעויות המזכות אין מי שיתלונן — ד.ש.) לא נראה שהדבר נובע ממדיניות מכוונת, אלא מטעויות ברמת הסניפים.

מאז הפעלת התוכנית הכלכלית

היצוא גדל ב־3% בלבד

מאת צבי זרחיה

ב־11 החודשים הראשונים השנה גדל היצוא ב־8 אחוזים לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בחמשת החודשים הראשונים מאז הפעלת התוכנית הכלכלית (יולי—נובמבר 1985) עלה היצוא ב־3 אחוזים בלבד. היצוא החקלאי עלה מאז תחילת השנה ב־6.5 אחוזים לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בחמשת החודשים האחרונים (יולי נובמבר) עלה היצוא התעשייתי ללא יהלומים בשני אחוזים לעומת המחצית הראשונה של 1985, תקופה שבה היתה רמת היצוא גבוהה ב־2.5 אחוזים לעומת המחצית השניה של 1984.

מסיכומים מפורטים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עולה כי ב־11 החודשים האחרונים השנה בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד נרשמה עלייה של 8 אחוזים ביצוא ענפי המתכת המכונות והאלקטרוניקה. העליה ביצוא ענף הכימיקלים היתה 8.5 אחוזים, בענפי המכרות והמחצבים והמינרלים 4 אחוזים, ובענפי ההון 3 אחוזים.

יצוא היהלומים ב־11 החודשים הראשונים של השנה עלה ב־21 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד. מנתונים המנוכים מהשפעות עונתיות עולה כי בחמשת החודשים הראשונים להפעלת התוכנית הכלכלית עלה היצוא של היהלומים המלוטשים ב־21 אחוזים לעומת המחצית הראשונה של השנה.

לעומת זאת היצוא החקלאי הסתכם ב־11 החודשים הראשונים של השנה ב־434 מיליון דולר והוא היה נמוך ב־8 אחוזים לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בתוך היצוא החקלאי עלה היצוא של פרי הדר ב־57 אחוזים, בעוד יצוא של ירקות ופירות טריים ירד ב־6 אחוזים וביצוא החקלאי האחר נרשמה ירידה ב־36 אחוזים.

בחודש שעבר הסתכם יצוא סחורות נטו ב־533 מיליון דולר, מזה 369 מיליון דולר, יצוא תעשייתי ללא יהלומים. יצוא יהלומים הגיע ל־129 מיליון דולר, ו־35 מיליון דולר יצוא חקלאי. בחודשים האחרונים (בניכוי השפעות עונתיות) עלה היצוא נטו ללא אוניות, מטוסים ויהלומים ב־4 אחוזים לעומת החודשים שקדמו (אוגוסט—ספטמבר 1985). עם זאת היצוא התעשייתי ירד בחודש שעבר ב־2.1 אחוזים לעומת החודש המקביל אשתקד. ב־11 חודשים ראשונים של השנה עלה היצוא התעשייתי ב־9.6 אחוזים והגיע ל־4.9 מיליארד דולר.

דובר משרד התעשיה והמסחר אמר בתגובה כי אין להסיק מסקנות מההתפתחויות של חודש בודד, כפי שהדבר מובא לידי ביטוי בנתוני היצוא התעשייתי בחודש נובמבר. הוא הדגיש כי ישנן התפתחויות בלתי צפויות בהתנהגות היצוא במהלך השנה ולכן תמונת היצוא האמיתית מתקבלת בניתוח של כמה חודשים רצופים.

הכינוס הישראלי הדו־שנתי להנדסת חומרים ייפתח מחר בטכניון בחיפה ויימשך יומיים. ישתתפו בו כ־400 נציגים מישראל ומחו"ל.

ספקי גרעינים יחויבו בקניות גומלין בארץ

מאת צבי זרחיה

ישראל תחייב מעתה את ספקי הגרעינים מארה"ב לבצע רכישות גומלין בישראל. זאת בעקבות הוראתו של שר התעשיה אריאל שרון לנציגי המשלחת המסחרית של ישראל בארה"ב.

ישראל מחוייבת מדי שנה לרכוש גרעינים בארה"ב בהתאם להסכם לסיוע כלכלי הקיים בין שתי המדינות. היקף רכישות הגרעינים של ישראל מגיע לכ־200 מיליון דולר בשנה. עד כה נהגה ישראל לרכוש גרעינים מן הספקים על פי תנאי המחיר והאספקה הנוחים ביותר.

לאחרונה, קבע שר התעשיה והמסחר, כי החל מעתה, ייבחנו ההצעות של ספקי הגרעינים על פי קריטריון נוסף והוא: רכישות גומלין של מוצרים בישראל. זאת, במגמה לסייע לסיפור המאזן המסחרי וכדי לסייע להגברת היצוא מישראל. השר שרון הורה לאנשיו לתת העדפה לספקי גרעינים שיבצעו רכישות גומלין בישראל. לדעתו, יש מקום לצדד את נושא רכישות הגומלין בישראל עם כל המדינות המקיימות קשרים מסחריים עם ישראל.

בביקורו האחרון בארגנטינה ובאורוגוואי, תבע השר שרון שכל רכישה ממשלתית תהיה במקביל לקניית גומלין מישראל. השר שרון ציין כי לישראל קשרי מסחר עם ארגנטינה ואורוגוואי המתמקדים ברכישות של בשר וגרעינים. רכישות אלה אינן מלוות תמיד ברכישות בהיקף דומה בישראל. מצב זה הוא שיצר את הגרעון המסחרי הגדול עם אותן מדינות.

אמוראי מצדד במס הון נטו

מאת דרור שרביט

סגן שר האוצר עדי אמוראי מתנגד למס על ההון אך תומך במס הון נטו. עדי אמוראי הבהיר את עמדתו בעקבות איזכור על ידי ראש הממשלה שמעון פרס ב"פרוזאליסט המתנגד למיסוי ההון", בפגישה עם תעשיינים ואנשי הון שהביעו תמיכה בצעד כזה.

עדי אמוראי אומר כי אין להתפלא על עמדת התעשיינים ואנשי העסקים המוכנים למיסוי על ההון, שכן רוב הונם מושקע בנכסים קבועים. כאשר היתה הצעה למיסוי הנכסים הפיזיים במשק בשיעור של 2 אחוזים, הקימו התעשיינים קול צעקה ושיעור המיסוי הוצע לחצי אחוז בלבד.

לדברי אמוראי במס על ההון ישאו בעיקר השכירים, שכן מכלל 37 מיליארד דולר הנכסים של הציבור, הרוב הם קופות פנסיה, קופות גמל, קרנות השתלמות, תוכניות חיסכון ואיגרות חוב. רק כ־4 מיליארד דולר הם נכסים בזוילים כפת"ים ופקדונות שקליים וגם בהם יש חלק ניכר לשכירים.

לעומת זאת תומך סגן שר האוצר בהטלת מס הון נטו בשיעור נמוך של חצי אחוז. מס כזה יכלול את הנכסים הפיזיים והפיננסיים של הציבור בסכום כולל של כ־60 מיליארד דולר, ללא דירות. בניכוי התחייבויות יהיה בסיס המס כ־50 מיליארד דולר ויוכל להכניס לאוצר כ־250 מיליון דולר לשנה.

הקבלנים:

המדינה מפסידה 150 מיליון דולר בשנה מ"קבלנות שחורה"

מאת משה גבע

קופת המדינה מפסידה מדי שנה 150 מיליון דולר כתוצאה מפעילותם של הקבלנים שאינם רשומים כחוק ואינם משלמים את מיסיהם על פי הערכות מרכז הקבלנים.

על פי אומדני מרכז הקבלנים מהווה ה"קבלנות השחורה" 24 אחוז מהבנייה הטכנית של יחידות הדיור בארץ. לנוכח השפל הפוקד את הענף והירידה בהתחלות הבנייה מורגשת התחרות הבלתי הוגנת על ידי הקבלנים הרשומים כחוק והחייבים בתשלומי כל המיסים והוצאות הסוציאליות לעובדים.

מרכז הקבלנים מגבש תכנית פעולה בעזרת חברי הכנסת פנחס גולדשטיין ומיכה רייסר — אנשי לובי הבנייה בכנסת — לפיה יירתם גם שר האוצר למאבק בתופעה זו. מודעי הודיע לקבלנים כי יורה לאגפי המיסוי במשרדו להתגייס להגברת הפיקוח על ההכנסות הבלתי מדווחות של הקבלנות המחתרתית.

בין הצעדים שכבר יזם מרכז הקבלנים: ההסכם עם מכון התקנים שלא לבצע בדיקות תקן עבור קבלנים שאינם רשומים והסדר עם מרכז השלטון המקומי, לפיו לא יינתן רשיון בנייה לקבלנים אלה.

בתוך כך, מתכוון מרכז הקבלנים לקרוא לרשויות המקומיות לבדוק גם את החשבוניות ואת ניהול הספרים של כל המבקשים רשיונות בנייה בתחום שיפוטן, זאת במטרה למנוע כניסה לשוק הבנייה של קבלנים שאינם מורשים.

בימים אלה מנהל מרכז הקבלנים מגע ומתן עם חברת המלט "נשר", במגמה להגיע להסדר על פיו לא תמכור החברה מתוצרתה לקבלנים שאינם רשומים כחוק. הסדר מסוג זה טוענים ב"נשר" לא יהיה ניתן לביצוע מבחינה טכנית. זאת מאחר שעל פי החוק הקיים נמכר המלט לכל יזם או אדם פרטי המציג רשיון בנייה מאת הרשות המקומית — גם אם שם הקבלן המבצע עדיין אינו מצוי בידיו.

מ'קבצי הון / ש. רוזנבלום

עניינים שבשיגרה

א. בשנים 1983־1985 קראנו בעיתון רב על חברות וגופים עסקיים רבים, שהחלו לעסוק בביזנס גדולים עם מדינות החסות של דרום־אפריקה. מכיוון שאנו אזרחים פשוטים ואת דרא"פ אנו רואים רק במפה או נזכרים בסיפורים על טרזן ושבט הזולו שתקנו ואמרנו בהצלחה.

אמנם למען האמת היה לנו קצת מוזר שהכושים צריכים דווקא אותנו לפתוח את ארצם כשיש להם כמעט כל העולם. אמנם היה לנו מוזר שאפשר להרוויח כל כך הרבה ממזן בתיווך, אבל, כאמור, שתקנו ודגלנו בידידות האדם וקירוב הלבבות.

סיפורים רבים שמענו על שבתאי קלמנוביץ, יזום אריזור הקיסר מגנופה ונזכרנו בטרזן ושבט הזולו הידידים לטובה, ולפיכך סברנו, שתפסו הצלחה יפה. לא כך עולים הדברים. בופוטצואנה בקשיים כספיים אדירים, טרנסקאי וסיסקאי אינן מפגרות הרבה אחריה והיזמים הישראלים תקועים כמו טרזן בין לוע האריה וזרועות האורנג־אוטנג רק שהם לא טרזן...

מי השקיע כמה ואיך עדיין לא ידוע, מי יודע בקרוב שיש לו שטרי־חוב של בופוטצואנה לעשרים השנים הקרובות לא ידוע. מי בצרות שבדרך לא ידוע. נותר רק לקוות, שאחוות העמים לא תיפגע. הפסדים כבדים במיוחד לא ייגרמו והדבר ילמדנו להשווד בכל מכרה זהב הדורש רק תיווך ללא כריה ועבודה קשה כמקובל.

ב. קם לו אזרח פשוט בבוקר ופותח עיתון. הבשורות עוטות צמרמורת קור בנוסח הלילה שחלף, הליכוד מאשים — בלאס תרם למפלגת העבודה, המפלגה הורתה לקיבוצים למחוק את חובות בלאס בגלל תרומות למפלגה. המערך מאשים — עסקות המקרקעין בגדה גררו תשלום תרומות למערכת הבחירות של הליכוד.

ממשיכים לעיין בעיתון. בתי החולים מרדיפים — מהבוקר אין חלב, ביצים, גבינות, תפוחי־אדמה, מה נשאר? רק מחלות...

הלאה. פיחות צפוי בקרוב. קיצוץ בסובסידיות בתוך זמן קצר כרגיל.

ג. נמאס כבר לשמוע מפי מקורות בכירים באוצר, גורמים המקורבים לראש הממשלה, ידידים קרובים למודעי, אנשי ועדת הכספים, יועצים קרובים ליועצים המקורבים, חברים במפלגה ויותר "הידידים" הפרשנים למיניהם המודיעים השכם והערב שצריך פיחות, העלאת מחירים, הגברת נטל המיסים, העלאת מחירים ופגיעה בשכבות המבוססות ועזרה לשכבות החלשות. נמאס נמאס נמאס...

שר האוצר יש. ראש ממשלה יש. יועצים יש. דוברים יש. מה דיברנו של עולם חסר כדי שימסרו הודעות מדויקות ענייניות שלא תבלבלנה את השכל כל יום פעמיים? מחלת המספרות והפרשנות בעוכרינו, וצריך לעשות לה סוף. פך השמן של המכבים הספיק ל־8 ימים. פך השמן של המספרות לא נגמר ואולי צריך לנקב בו חור קטן שייגמר ויתחסל. די — נמאס וחסל.

שוק ההון וקרנות בנק לאומי

עשויים לחשוב שזהו שיר הלל לפי"א ניהול קרנות נאמנות של בנק לאומי. לא, אין זה שיר הלל. הכל עובדות אמיתיות מדוייקות ובחלקן מדהימות משהו.

פי"א מנהלת כ־60 אחוז משוק קרנות הנאמנות וחלקה אולי אף גדול מ־60 אחוז. פי"א קובעת את מגמת המסחר בשוק המניות עפ"י שיקול דעתה ובהתאם לחשיבות מנהליה המתפקדים בדרך כלל בעצמאות מלאה בבנק. לצורך ההדגשה קרנות פועלים, דיסקונט, מזרחי, הבינלאומי כללי וכל הברוקרים חברי הבורסה לני"ע שווים כמחצית ההיקף הכספי של פי"א.

מגמת מסחר בבורסה נקבעת בדרך כלל עפ"י מספר מניות עיקריות כמו — דלק, נכסים, שופרסל, דיסקונט השקעות, קופסאות פח ונוספות הקרויות בעגת הסוחרים — כבדות. בכולן שער ני"ע נקבע על־ידי פי"א, שכן אחזקתה בני"ע הנ"ל ומעורבותה במסחר הם מכריעים ואין גורם המתקרב בעוצמתו לקרנות בל"ל. אם בבוקר מסוים יחליטו אנשי פי"א ששוק המניות מצוי בשפל סביר להניח, שהשוק יעלה במהירות יחסית עפ"י דעתם, שכן הם העשירים האמיתיים היחידים במערכת הקרויה הבורסה לני"ע.

פעמים רבות מחליטים אנשי פי"א שהשוק מצוי ברמות שערים גבוהות לטעמם. ברגע שנתקבלה החלטה מסוג זה צפוי השוק להידרדרות מוחלטת כמעט ברמתו עד שאנשי בל"ל ישנו דעתם.

אנשי פי"א מקצועיים ביסודם ומדהימים בשיקוליהם המתבססים על עקרונות כלכליים בלבד. נכון, הם נפלו מספר פעמים עם ני"ע שנחשבו לטובים דוגמת דרוקר, אך אלה מקרים בודדים.

הלידר של פי"א נחשב לרב־מגר בקרב סוחרי הבורסה וכל רמז על אזדותו מעלה או מוריד את האופטימיות והפסימיות במחירות עצמה. מותר בעיון זה של "מחמאות" מפוקפקות והסתבכויות שונות ומשונות לחלוק כבוד לאנשי פי"א על הימצאם בבורסה המשעממת שלנו ועל הביצועים ברמה המופגנת שאינם מקובלים בשוק ההון כשלנו. יש לקוות, שרבים יילכו בעקבותיהם ואז העסק ייראה באור חיובי יותר.

ועכשיו הדוברת

אברשה שריר נמצא, כידוע, בארצנו ומתחיל כבר קצת לשעמם ולהטריד. לא נרצה להלאותכם בנושא שחוק. אך בואו נספר לכם על משרד התיירות — דוברת גנגי דוברת המשרד, במשך שבועיים חרפה נפשה להגן על אברשה כולל טענות מגוחכות של פעילות בטחונית או משהו ערטילאי הגובל בכך... אשה שגינוסיה אינם בדיוק תואמים הסברת פנים ועבודת דובר, אלא אם תשמש כדוברת המחתרת הבאסקית...

אברשה חזר וגנגי התעופפה. שפות אינה דוברת חוץ מעברית. מילא. חשבנו, נסעה לצרכים פרטיים אולי ולא כך הדבר.

הדוברת הנכבדה נסעה לעידוד תיירות באירופה. איך תדבר ותסביר? אולי לא תדבר ואז הנזק יהיה מינימלי עד כמה שניתן. 90 דולר לאש"ל יש. מלון יש. אירוח של לשכת התיירות הישראלית בכל מדינה יש. טיסה חינם או כמעט חינם יש. מה חסר? תאמינו לי שגם אני מוכן בתנאים שכאלה להיות דובר לאברשה החמוד.

במשרד התיירות ישנו אגף המטפל בחו"ל ובלשכות התיירות. יושבים בו פקידים שעסקו בנושא שנים רבות ויש להם ראש אגף וסגן ומנהלי מדורים וראשי דסק מרובים. כל אלה שיאכלו בייגלה בארץ גנגי אוכלת סלמון מעושן ומדברת בשפת הידיים וכך אין סעירות.

התרגלנו למועצות מנהלים שבהם יושבים פעילי הליברלים. הבנו שהחברה הממשלתית לתיירות מיועדת למקורבים בלבד וכך גם בית־הספר למלונאות תדמור. גם מפעלי תיירות וראשי לשכות בחו"ל הינם מאנשי שלומנו בעיקר. לכן התרגלנו. אפילו שליטיהם לא השלמנו ומעט כעסנו.

אבל הפרס שבו זכתה דוברת המשרד יקירתנו גנגי אינו מובן שכן רבים הם אנשי המקצוע במשרד אפילו שאינם בדיוק ליברלים. מה נעשה שאברשה מחמלנו דואג לעובדיו במסירות רבה כל־כך וכשאין בכוחו לצרפם לטיולים הרי הם נוסעים בעצמם עצובים מעט אך מקבלים הרבה והכל בא על מקומו בשלום.

ואם שאמרנו — עולם כמנהגו נוהג במשרד התיירות...

קניון — הסערה חלפה?

פתיחת הקניון כמרכז מסחרי ברמת־גן על יד איצטדיון הכדורגל לוותה בפרסום רב באמצעי התקשורת ובקרב האוכלוסיה הגרה באיזור. מעניין לפיכך היה לבקר בקניון כחצי שנה לאחר פתיחתו ובעת שהשפל הכלכלי שורר בארצנו החביבה.

מקום חניה — בקושי. המון סואן בכל פינה, מחירים בשמים. סיכום ראשוני. שפל כלכלי כנראה רק בכותרות העיתונים. בעיני ראיתי מיליוני שקלים הופכים למיוחי בלים, שואבי אבק, מיקרוגלים ווידיאו. איפה השפל איפה?

המחירים סקנדל אמיתי. בחנות למוצרי כתיבה גבו מחיר כפול עבור עט ונייר כתיבה. בחנות שניה לקסטות מוסיקה גבו 35 אחוז יותר מחנויות מקבילות בת"א. אפילו תירס ובלון לילד עולה כפול מכל מקום אחר. שפל הא?

בעיתונות דווח על מרכזי קניות בנוסח דומה ליד רמת השרון, בנתניה, בבאר־שבע ובירושלים. תאמינו לי שלא מוכרים בהם קוטג' ולבן ומרגרינה. מוכרים מוצרי מותרות של ממש והקונים מתנפלים. סיפרו לי שכעת בקניון הסערה חלפה לעומת ימי הפתיחה. אם זה נכון אז הקופה של חודשי הפתיחה שווה שנים של מסחר רגיל והרבה הרבה כסף טוב.

מחר בעיתון יספרו לכם על גזירות חדשות ושאר מיני בשורות קשות. רוצים עידוד? לכו לקניון. שם זה אינו קיים, כי שם זה עולם אחר.

הלוח הכללי ידיעות אחרונות הלוח הנפוץ ביותר דבר ראשון בבוקר

וילות ובתים · דירות למכירה · ביקוש דירות · הצעות עבודה · מכוניות · אופנועים וקטנועים · תצלומים למכירה · רוצים לקנות · רהיטים · וידיאו טייפ · טלוויזיה · ריפוי והחייה · פרסום · הכרויות · שידוכים · נדרשו לנשואין

לשכת הרבנות רמת השרון

חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה תשמ"א 1981

הלוח הכללי

אם יוחזר שכר הלימוד בתיכון תהיה נשירה גדולה – מזהיר משרד החינוך

מאת מוכה צימוקי(?), סופרת „דבר" בירושלים

אם תתקבל הצעת האוצר לבי־טול את חוק חינוך תיכון חינם ולהחיל שכר הלימוד המקסימאלי בבתי־הספר התיכוניים להגיע ל־900—1,000 דולאר לשנה, ד־פירוש הדבר שהחינוך התיכון בישראל יהיה מותרות לבני עשירים בלבד — אומרים ב־משרד החינוך.

לטענת משרד החינוך מה ש־האוצר מציע למעשה הוא להש־איר את חוק חינוך חובה בעינו ולחייב את ההורים הן לשלוח את ילדיהם לבתי הספר והן לשלם שכר לימוד. במשרד החינוך אומ־רים, כי בשום מערכת חינוך ב־עולם אין תקדים של גביית שכר לימוד תמורת חינוך חובה. הצעת משרד האוצר לגבות שכר לימוד באה בנוסף לחיסול החינוך העל־יסודי, הנגבה מההורים באמצעות הביטוח הלאומי. וכפילות בתש־לומים שתידרש מההורים לא תע־מוד בשום מבחן, אומרים במשרד החינוך.

אנשי האגף לתכנון ולתקצוב במשרד החינוך אמרו אתמול, כי יותר מ־1,000 תלמידים נקלטו בבתי הספר הודות להפעלת חוק חינוך חינם. התלמידים אלה ישרו כמליקודים(?) אם יצטרכו לשלם ש־כר לימוד. המצב הכלכלי שלהם עלול לגרום לנשירת תלמי־דים נוספים.

בעבר נהגו ההורים לחסוך ב־תוכניות מיוחדות למען מימון ה־חינוך התיכון של ילדיהם. בעק־בות הנהגת חינוך תיכון חינם בוטלו תוכניות אלו. הנהגת שכר הלימוד ללא תוכניות חסכון תטיל עומס כבד על כתפי ההורים, והם לא יוכלו לעמוד בתשלומים.

גופת הנוצרי הערירי שב„לניאדו" בנתניה עדיין מחכה לחסד אחרון

מאת חנה פאר, סופרת „דבר" בשרון

גופתו של פאבל הגולי, בן 70, הנוצרי הערירי שמת ביום ד' שעבר בנתניה, עדיין מונחת בבית־החולים „לני־יאדו", ואין מי שיביא אותו לקבורה.

בעקבות פרסום הידיעה ב„דבר" בנושא זה (אתמול) פנה תומא שיק, פעיל בעניני זכויות האדם וחבר „הוו־עידה המתקדמת לשלום", אל כמה כנסיות נוצריות בבקשה שיקברו אותו. השיבו לו, כי יש בעיה חמורה של קרקע לקבורת נוצרים בישראל.

תומא שיק אמר לסופרת „דבר", כי בעקבות זאת הח־ליטה „הוועידה המתקדמת" להגיש שאילתה בכנסת בנו־שא תוכניות הממשלה להרחבת בתי־הקברות של נוצרים ומוסלמים.

בימים האחרונים פנתה הנהלת בית־החולים אל כל ה־גופים והמוסדות הקשורים בנושאי קבורה, דת ורווחה, אך שום מוסד אינו מוכן לקבור את האיש. גם הכנסיות הנוצריות מסרבות כאמור, לטפל בקבורת המת.

המנהל האדמיניסטרטיבי של בית־החולים, הרב גרשון ליבר, אמר לסופרת „דבר": „זה איום ונורא איך מתי־חסים לבעיה כזו בארץ ואיך שמדברים. אחד הגורמים שאליהם פניתי בבקשה לטפל בקבורה האיש הציע לזרוק אותו לים. זה הדבר המחריד ביותר ששמעתי. מישהו אחר הציע לנו להגיד למשטרה, שהאיש מת באלימות, ולכן המשטרה תטפל בהעברת גופתו לאבו־כביר וניפטר מהב־עיה. אנחנו בבית־החולים „לניאדו" עשינו כל מה שהיה בידינו למען האיש. טיפלנו בו במסירות. עכשיו, אחרי שנפטר, אין למי לפנות בארץ הזאת. אפילו ראשי הכנ־סיות מסרבים לטפל. לא מובן לי למה במדינת ישראל ובמשרד הדתות אין פתרון לבעיה כזאת".

עיריית ירושלים ומש' הפנים נדרשים להפסיק הריסת הבתים ברחוב ממילא

מאת יעל [illegible], סופרת „דבר" בירושלים

המועצה לשימור אתרים, ה־מועצה לארץ־ישראל יפה וה־חברה להגנת הטבע פנו למנכ"ל משרד הפנים ולעיריית ירושלים בתביעה להפסיק מיד הריסת הבתים ברחוב ממילא שבעיר.

כזכור, החלה עיריית ירושלים לפני כמה ימים לבצע את תוכ־נית ממילא, שעל־פיה יישמר הצד הצפוני של הרחוב ואילו הצד הד־רומי יהרס וייבנה מחדש. גם דיירי אזור ממילא מתנגדים להריסת הבתים ברחוב, ובעיקר להריסת הבית מס' 18, שנבנה בידי משפחת שטרן ב־1876. בתק־ופת שטרן היתה המשפחה הי־הודית היחידה באיזור ושימשה גורם מקשר בין האוכלוסיה הי־יונית, הארמנית, הערבית והי־הודית באיזור.

היאהדר(?) הרצל התארח בבית זה בעת ביקורו בירושלים. בתק־ופת מלחמת השחרור הסתירו בעליו את פעילי המחתרות מפ־ני הבריטים. הבולשת הבריטית שכנה בבית הסמוך ברחוב ממילא מס' 20. דיירי האיזור טוענים, כי הריסת הבית היא מעשה שלא ייעשה וקובלים כי דווקא בניין השייך לאוניברסיטה העב־רית ברחוב ישמר, אף כי אין בו כל ייחוד היסטורי או ארכי־טקטוני.

בשבוע שעבר נהרס בניין ב־צומת ממילא במסגרת תוכנית ש־אושרה על־ידי הגורמים המוס־מכים. אנשי המועצה לשימור את־רים קובלים, כי תוך כדי הריסת בתים אלה נפגע גם הבית הסמוך לזה שנהרס. לדבריהם, בית זה הוא חלק ממכלול איזור השימור של רחוב ממילא ואין לגביו כל אישור חוקי להריסה או ל־בינוי. [illegible] המועצה לארץ־ישראל יפה והמועצה לשימור אתרים פנו לגורמים ה־מוסמכים האחראים לבינוי בירו־שלים, כדי שיערכו בדיקה מקיפה ויסיקו מסקנות לגבי המשך ה־עבודה.

דובר עיריית ירושלים [illegible] אתמול, כי הבית הסמוך לבניין שנהרס אכן נפגע [illegible] ההריסה [illegible] של העירייה [illegible] הבית עלול להתמוטט [illegible] — אמר הדובר.

[illegible]

לבתה"ח בארץ אין כסף לקנות מכשיר חדש הנותן מידע רצוף על לחץ־הדם

מאת רנקה הרניש(?), סופרת „דבר"

מכשיר מיזה הצמוד לאדם והמספק מידע מתמיד בכל התנאים על לחץ הדם בגוף הוכנס כאחרונה לשימוש בחוץ־לארץ, אבל לבתי־החולים בארץ אין כסף לרכי־שתו — על כך סיפרו אתמול פרופ' תלמה רוזנטל מהמר־כז הרפואי „שיבא" בתל־השומר ופרופ' יוסף רוזנפלד מהמרכז הרפואי „בילינסון".

במסיבת עתונאים לקראת הסימפוזיון הבין־לאומי על יתר לחץ דם בקהילה, שייפתח היום בירושלים, מסרו הרופאים, כי המכשיר החדש מהווה פריצת דרך באמ־צעי הפיקוח על תופעות של יתר לחץ דם.

האפשרויות הרבות של מצבי לחץ דם שונים ומשת־נים הם שהביאו לפיתוחו של המכשיר הזה. לאחר שהוא מרכיב את המכשיר על גופו ממשיך הנבדק לנהל את פעילותו היומיומית הרגילה. המכשיר רושם את הנתו־נים, והרופאים מקבלים תמונה מדוייקת של השתנות לחץ הדם שלו במצבים שונים ובזמנים שונים.

מחיר המכשיר הוא כיום 10,000 דולאר, ומקווים, שעם כניסתו לייצור המוני יוזל מחירו.

מירוץ הלפיד לזכר המחנך עקיבא ישי – מכפר הנוער בן־שמן למוסד „נעורים"

מאת חנה פאר, סופרת „דבר" בשרון

מירוץ הלפיד לזכרו של עקיבא ישי נערך אתמול במס־לול לאורך כ־80 ק"מ מכפר הנוער בן־שמן שליד לוד עד כפר הנוער „נעורים" שבשרון.

עקיבא ישי היה מייסדו ומנהלו של כפר הנוער „נעו־רים" במשך 25 שנה. גם שמעון פרס, שהיה חניך כפר הנוער בן־שמן, היה בין תלמידיו. ישי מת לפני שלוש שנים.

במירוץ השתתפו עשרות תלמידי כיתות י"ב של „נעו־רים", ונושאי הלפידים התחלפו מפעם לפעם. בהגיע הר־צים לכפר הנוער התקבלו על־ידי 1,300 חניכיו. הלפיד הועבר לחיים גל, מורה פנסיונר, שהיה בין המורים ה־ראשונים שהגיעו ל„נעורים" מבן־שמן, והוא הדליק את המשואה לזכרו של עקיבא ישי. המנהל הכללי של כפר הנוער „נעורים" ניסן קורי סיפר על פעלו של עקיבא ישי בחינוך.

ביקורות אצל יצרני צעצועים לרגל חנוכה

מאת צבי זרחיה, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

לקראת חנוכה ערכו בשבוע שעבר פקחי מסחר התע־שיה והמסחר ביקורות אצל יצרני צעצועים ובדקו אם סימני הזיהוי של הצעצועים אמיתיים.

באחת הביקורות הועלה חשד, שצעצוע מסויים מכיל חומר העיל למרות שהוכרז אסור ולמרות שבסימן הזיהוי לא מצויינת עובדה זו. בשבוע האחרון הוגשו עשרות דו"חות נגד יצרנים שסימני הזיהוי של הצעצועים שייצרו נתגלו כמוטעים.

לסופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים נודע, כי המשרד יגביר את הביקורות עד חג הפורים.

פקחי משרד התעשיה ערכו בשבוע שעבר גם ביקורות של מידות ומשקלות. בין השאר נערכו ביקורות לאימות מידת הקראט בתכשיטי זהב.

נשיא המדינה חיים הרצוג בחנוכת הביתן החדש במוזיאון ישראל. במרכז: איילה זקס־אברמוב, שהביתן נושא את שמה. משמאל: שר החינוך והתרבות יצחק נבון. (צילום: יצחק הררי)

ביתן איילה זקס־אברמוב נחנך במוזיאון ישראל

מאת מירי פז ויעל אדמוני, סופרות „דבר"

נשיא המדינה, חיים הרצוג, ח־נך אתמול את הביתן החדש ל־אמנות ישראל במוזיאון ישראל בירושלים. הביתן נושא את שמה של איילה זקס־אברמוב, תורמת ומגייסת תרומות, אספנית ושד־חנה פעילה בהתפתחות המוזיאון מיום הקמתו.

בביתן החדש 100 ציורים ופ־סלים של אמני ישראל מתחילת המאה עד עתה. הקריטריון לבי־חירתם לא היה, לדברי האוצר יגאל צלמונה, איכותי בלבד, אלא היצירות נבחנו על פי קריטריון של היותן ציוני דרך ומיצגות זרמים עיקריים שהשפיעו על הה־תפתחות הציור והפיסול בארץ. כך, למשל, נבחרו עבודותיו של משה גת בטכניקת ריתוך עץ לתצוגה בביתן ואילו עבודותיו של נפתלי בזם אינן מיוצגות בו.

בחירת צוות האוצרים והיועצים והאמנותיים עוררה זעם בקרב א־מנים לא מעטים, ביניהם כאלה שעבודותיהם לא הוצגו כלל ו־אחרים שמסרו כי עבודותיהם לא זכו להבלטה הראויה. משה קס־טל) שאחת מעבודותיו מוצגת ב־תערוכה, היה מן הזועמים. לדע־תו לא זכתה עבודתו לייצוג הולם „מטעמים עדתיים".

רנכ"ל המוזיאון, ד"ר מרטין וייל והאוצר צלמונה סירבו לה־גיב לשאלות עיתונאים על תלו־נות האמנים.

את הביתן, ששטחו 1,100 מ"ר תכנן אדריכל המוזיאון אל מנס־פלד. הוצאות הקמתו בסך שני מיליון דולר מומנו כולן בתרומות פרטיות.

אתמול היתה הכניסה למוזיאון חינם והשוערים מסרו כי עד ה־שעה 17.00 ביקרו בו כ־30,000 איש.

משלחת ישראל – לשיחות עם השוק על המכסות לחקלאות

מאת דויד מושיוב, סופר „דבר" לענייני חקלאות

משלחת ישראל המורכבת מנ־ציגי משרדי החקלאות, החוץ וה־תעשיה יצאה אתמול לבריסל לשיחות עם נציגות השוק הא־אירופי המשותף על מעמדה של ישראל בשוק עם כניסת ספרד לשוק, ב־1 בינואר 1986.

בשיחות תתבע ישראל השוואת תנאי הסחר הניתנים לה לתנאים הניתנים לספרד ולפורטוגל. כן תתבע המשלחת הגדלת מכסות ה־יצוא הפטורות ממכס של תוצרת חקלאית טריה והקטנת המכסים של יצוא שמעל למכסה.

מכסות היצוא הפטורות ממכס שהוענקו לישראל אינן מספקות את ישראל לטווח ארוך, משום שספרד תהיה משוחררת מתשלום מכסים על כל התוצרת החקלאית שתייצא לשוק האירופי בעשר ה־שנים הקרובות, בלי הגבלה.

חברת „בזק" החליטה לתרום למבצע „שלתרום" לקשיש את כל הוצאותיה להקמת מרכזי התקשורת שיאפשרו את קיום המבצע. מע־רכת התקשורת המיוחדת כוללת מרכזים בירושלים, תל־אביב, חיפה, הרצליה ובאר־שבע בהם מאות טל־פונים, קוי שידור וציוד בקרה.

בנק אמריקאי ישראלי

הודעה ללקוחותינו

החל ב־1 בדצמבר 1985, ייגבו בחשבון עו"ש שיק (פקדון תהב מקומי עובר ושב), דמי ניהול חודשיים בשיעור של 0.1% על היתרה החודשית הממוצעת בחשבון.

מי שיבקש למשוך או להעביר כספים מחשבון זה, יוכל לעשות זאת עד סוף החודש דצמבר 1985, ללא תשלום דמי ניהול על כספים אלה.

פרטים נוספים ניתן לקבל בכל סניפי הבנק.

ראשית דבר

תערוכה של תעודות ומסמכים משנותיו הראשונות של עתון „דבר" נפתחת במכון „לבון" רחוב נהרדעא 3 תל־אביב.

טקס הפתיחה מחר יום שלישי ג' דחנוכה 10.12.1985 בשעה 5 אחה"צ.

מכון משה שרת
המועדון הציוני חברתי

מפגש החודש עם ח"כ אברהם כץ־עוז

סגן שר החקלאות

יתקיים מחר יום שלישי 10.12.85 בשעה 13.00 במכון משה שרת רח' אלחריזי 9 ירושלים.

דברי פתיחה:
יחיאל לקט, יו"ר תנועת העבודה הציונית העולמית

מוריס זילכה
מרכז המועדון

בית המשביר

ביום שלישי 10.12.85, ג' בחנוכה

שעות העבודה במוסדינו יהיו 7.30—11.30

בברכת חג אורים שמח

על מותה של יקירתנו

בבה קינן

(לבית סורדין)

אבלים: שפרה אלניר וב"ב
דינה חיאל וב"ב
רינה קין וב"ב
מיכאל ופני קין וב"ב

תרום ברוחב לב במבצע

שלתרום לפקודת הזקן

הטלויזיה הישראלית
ג' חנוכה
כ"ז בכסלו תשמ"ו
10 בדצמבר 1985

תרומתך תסייע בהקמת קרן למצבי חירום, וברכישת אמצעי מיגון, מכשירי מצוקה, אמצעי חימום לתקופת החורף, מיכשור רפואי, ציוד ביתי בסיסי, ארוחות חמות ועוד.

תרומות לפקודת הזקן מתקבלות כבר עכשיו באחד מסניפי הבנקים הבאים:

בנק לאומי -	912-330/84000/87
בנק הפועלים -	690-05-200201
בנק דיסקונט -	50601 - 933333
בנק המזרחי המאוחד -	61-116-669326
בנק הבינלאומי הראשון-	012-105 - 550000

לעוזי ושרהלה פרי־נס

אתכם באבלכם הכבד במות האב

זאב שליט ז"ל

שרה פרי־נס
דינה ודב פרי־נס

[illegible]

ביום השנה החמישי לפטירתו של
בעלי, אבינו וסבנו

שלמה כהן ז"ל

מתכנסים לזכרו ביום ב', 10.12.85 בשעה 15.00
בבית הקברות בנחלה.

מרים כהן־מכליס
עמלה עינת וב"ב
שולמית ולר וב"ב

הננו מודיעים בצער על פטירתו של

ישעיהו אפרים

אשתו: רבקה
בתו ובעלה: ברוריה ויהודה רז
ונכדיו

יבא לבנוחות ביום שני כ"ו כסלו תשמ"ו 9.12.85
בפרטים על מועד ההלויה נא להתקשר לפני־הצהריים
לטלפון: 04-723896.

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירתנו

שולמית קהלני

ההלויה תתקיים היום, יום שני כ"ו כסלו תשמ"ו (9.12.85), בשעה 13.00 מבית הכנסת „נוה נתן" שדי המעפילים 8 ת"א.

המשפחה המתאבלת

במלאת שנה לפטירת אבינו היקר

ישראל פרומוביץ ז"ל

נעלה לקברו לטקס אזכרה ביום שישי, א' טבת תשמ"ו, 13.12.1985 בשעה 13.30.
נפגשים ליד השער הצפוני בבית העלמין החדש של חיפה בכפר סמיר.

יוסף פריאל וזאב פרי

יקירתנו

פסיה הלפרין שינפלד

הלכה לעולמה

ההלויה תתקיים היום, יום ב', כ"ו בכסלו תשמ"ו, 9.12.85, בשעה 14.00 בבית העלמין בחולון.
נפגשים ליד השער החדש.

משפחתה והידידים

אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו לעבודה
צבי שלג
במות אחותו

חיה ז"ל

תנחומינו למשפחה האבלה

תנובה, סניף מרכזי ת"א
ההנהלה והעובדים

לחברנו **יעקב לוי**

משתתפים באבלך על מות אחיך

שאול

ההנהלה והעובדים
במשביר המרכזי ירושלים

משתתפים בצער המשפחה והמשק
על מותו של

דוד רודנר ז"ל

ממעצבי המרכז המסחרי(?)

אבל

בית אפעל — יד טבנקין

יש גבול, ואין גבול

מיד לאחר שבעצרת שני עוזריו לשעבר של סגן השר מיכאל דקל, התחילה השתוללות של תגובות בצמרת חי־רות. אמרנו במקום זה ביום ו' כי מקומן של תגובות אלה לא יכירנו בחברה מתוקנת, משום שיש בהן משום בזיון התהליכים של עשיית הצדק.

בימים המעטים שחלפו או ממשיכים כמה מחברי הצ־מרת של חירות באותו קו. סגן שר החוץ, ח"כ רוני מילוא, אף הגדיל לעשות כאשר הטריח את עצמו אל ראש הזירה לפשעים חמורים במטרה שבכוחאי ידועה רק לשניהם. אך רק פתי יאמין לגירסתו של סגן השר, כי רצה להגיש תלונה בעניין אחר (שחקירתו, אגב, שיי־כת ליחידה אחרת). כמשפטן הוא ודאי יודע מר מילוא את הדרכים הנאותות להגשת תלונות, אך ייתכן כי פנייתו הבלתי־נכונה נובעת דווקא מפעילותו המשפטית בעבר. היסטריית התגובות ב"חירות" מעידה על פחד מפני תוצ־אות החקירה. ועל החשש תמור שהיא תוליך למקורות מר־כזיים יותר מאשר צור וקלוד בלבד. זה מצער, אך אין בחברה מתוקנת דרך אחרת מאשר מיצוי הליכי החקירה והשיפוט. הפעלת לחץ פוליטי למניעת הדבר תפעל כבר־מראש ותפגע ביכולתם של זרועות הצדק בעתיד. אחרי המיתקפה חסרת התקדים על היועץ המשפטי באה מית־קפה חסרת התקדים על המשטרה. אל לה להירתע.

נראה כי התחושה שיש גבול שצריך להיעצר לפניו, הולכת ונעלמת בליכוד גם בתחומים אחרים. דוגמה נו־ספת לכך היא הודעתו של שר האוצר אתמול בממשלה שהתוכנית הכלכלית נכשלה. שר אוצר צריך להיות מודע להשפעתם של דברים היוצאים מפיו ומתוצאי אינגו מודע להם. הוא איננו מודע גם להרס ההסברתי שעקשנותו זור־עת — ויעוהד שירותי הבריאות. במצב הכלכלי התמוד שאותו ירשה ממשלה זו, אין פתרונות פשוטים. החלטות הממשלה מחייבות את הכל, ומי שלא יקבל אותן — יילך.

ה"טלתרום" והבושה

מאת רעיה הרניק

אפילו דרך ה"טלתרום" רצופה כוונות טובות, היא תוליך למקום שהאוכלוסיה תיראה, גם בעיני עצמה, כפושטת יד. אלה האבות והאמהות שלנו. והם זכאים לטוב ביותר בזכות ולא בחסד.

מדי ערב מראים לנו בטלוויזיה את הזקנים שגילה "כלבוטק", מתוך תקווה שהדברים יזעזעו אותנו ויפתחו את לבנו ואת כיסנו. [illegible] עדיין גם את הזקנים [illegible] בגלל מצוקת הכספים במשרד הבריאות, ומדליקים אנו קוראים על תקיפת זקנים בודדים, חסרי ישע. אך מה לכל זה ול"טלתרום"? איך הגענו לכך שבמדינת רווחה, עם ראש ממשלה ושר בריאות סוציאליסטים ושר עבודה ורווחה המדבר בשם השכבות החלשות, הזקנים לא רק מופקרים אלא גם מושפלים? מי שם אנשים (שכוונותיהם ודאי רצויות) לאפוטרופסים של זקנים ולמבקשי נדבות בשמם?

חוקה של כל מערכת נקבע לפי חוזק החוליה החלשה שבה. אין ספק שהזקנים הם אחת החוליות החלשות. אבל אין פירוש הדבר שמותר משום כך גם להשפיל אותם. אין כל סיבה ל"נדבנות" הזו. כל אדם עובד במדינת ישראל מפריש חלק נכבד ממשכורתו לביטוח לאומי, שאחת ממטרותיו היא לממן את הטיפול בקשישים. סביר להניח שרוב הזקנים היו פעם צעירים. הם עבדו ושילמו ביטוח לאומי. הם ודאי לא צריכים לפשוט יד בעת זקנתם. אולי חלק מהקשישים אינם מבוטחים, ולכן הביטוח הלאומי, בניגוד לכל ביטוח פרטי, הוא סוציאלי – כלומר, מבוטח ששילם יותר אינו מקבל יותר ממי ששילם פחות או לא שילם כלל.

יתירה מזו, במשך שנים הצטברו במשרד הביטוח הלאומי עודפי כספים, שבמקום לעשות בהם שימוש, כמו למשל לבנות בתי־אבות, העבירו למשרד האוצר, המרגיש עכשיו כבעל־הבית על הכספים. אבל אם כבר בעל־בית, מי נתן לו זכות להתנער מתפקידו כבעל־בית ולא לטפל בזקנים שאת כספם הוא מחזיק? לשם מה קיים משרד העבודה והרווחה, אם לא כדי לטפל באוכלוסיות חלשות?

הבית ברחוב טרומפלדור, שנסקר בטלוויזיה, היה בזיון לחברה הישראלית. אבל לא פחות מזה היה אות של חולשה על מצח המערכת הסוציאלית של עיריית תל־אביב ושל שאר הרשויות, שעליהן לטפל באנשים ובמקומות האלה. אילו שילמו הזקנים בשנות עבודתם לחברת ביטוח פרטית את הסכומים ששילמו כמיסים לקופת־חולים, לביטוח לאומי ולאוצר, היו ודאי יכולים להיות ברווחה בכל מוסד סיעודי, ולא להיות נתונים לחסדי מערכות אטומות־לב וגולניות. כאילו לא די במה שסבלו עד כה, בא עכשיו "הטלתרום" להפוך אוכלוסיה שלמה, בעיני עצמה ובעיני הציבור, לבעל דימוי של פושטת־יד. האנשים האלה הם האבות והאמהות שלנו. הם זכאים לטוב ביותר שיכולה מדינה לתת, בזכות ולא בחסד. בכבוד וביד רחבה. הם, בעמלם, הרוויחו זיקנה מכובדת ולא "טלתרום" מבייש ומשפיל.

חזרה לסדום

מאת טדי פרויס

גם המשטרה כבר לא מה שהיתה. הימים בהם לא התעניינה באפרסקים ו"כרמים" חלפו, צריך לקוות, לבלי שוב. ח"כ קאופמן אומר שגם קו ברלב הזה ייפרץ. מדוע לא יניחו, הוא ועמיתו מילוא, את מה שיש בידיהם על שולחנו של שר המשטרה?

את אנשי "חירות" לא מעניין אם אחד או יותר משליחיהם הפוליטיים גנבו או לא גנבו כסף. גם לא מעניין אותם אם פאטריוטים נאמנים, המקיימים את מצוות ישוב ארץ־ישראל, רומו או לא רומו, נעשקו או לא נעשקו. מעניינת אותם המוטיבאציה של המשטרה לחקור מה קרה בין לשכת סגן שר החקלאות (אקס־אפיציו) לבין אברהם גינדי ואי־אלה מתנחלים בכות.

ובצדק תמהים אנשי "חרות" לפשר הזירזה שהמשטרה מבקשת לחקור ולברר. בימים הטובים, כשד"ר יוסף בורג עדיין ישב במשרד הפנים והמשטרה, לא התעניינו שם לא באפרסקים ולא ב"כרמים". היו ימים שאנשי ארץ ישראל טובים ומאמינים לא רק שלא נעצרו, אלא אף שוחררו מבית־הכלא, אם השתייכו לזרם הרעיוני הנכון, ואם איש תם וישר ישב במשרד המשפטים (בפרעל).

אולם הזמנים השתנו. שוב יושב במשרד המשטרה איש ממפלגה פרוגרסיבית, אשר איננה חסה על אוה"מ. ראש ממשלה, שהוחיד דולרים בעיר שבה שירת כשגריר, התפטר. בזמנה מועמד לנגידות בבנק ישראל העומד למשפט; בזמן שלטונה נחקר שר מטעמה ומנהל חברה חשובה, שנחשד בגניבה, הובא לבית־הדין. עתה מבקשים אנשי אותה מפלגה לבטל את הסדרים הטובים ש"חרות" השליטה ולשוב לנהוג הבזוי – שאפילו בסדום לא היה כמותו – שאיש שקיימים נגדו חשדות לכאורה, יצטרך להשיב על שאלות. אבל אין דבר, הבטיח ח"כ חיים קאופמן, גם קו ברלב זה ייפרץ.

גם פיקחים יותר מח"כ קאופמן במרכז "חרות" מגלים עניין במוטיבאציה ולא במעשיהם של הנחקרים, שאולי רימו אף את התנועה. כי, בעצם, למה יהיה גורלם חמור יותר מגורל הממונים על קרן תל־חי, שאיש מהם לא נחקר? אותם פיקחים יותר מקאופמן משוכנעים, כי בגלל מניעים פוליטיים תחובת המשטרה את אפה לתוך השאלה, אם היו גניבות או לא היו. האינטרסה איננה צמחונית. בידי הלוחמים על חופש הדיפת החקירה הפלילית נותרה תחמושת, שלא הספיקו לרוקן בלבנון: אמפ"ל, בנקהפועלים, לוינסון, קרנות פנסיה, קרני לייזר ועוד כהנה וכהנה פצצות־מצרר וטילים. גם בהקשר זה קופץ האפסנאי קאופמן בראש ומבטיח פגז על כל כדור. וקאופמן אינו סתם יבראן "לגו", הוא קצין בחיל התותחנים, שיודע תחמושת כבדה מהי.

נותרה שאלה אחת. אם בידי קאופמן, מילוא וחבריהם רשימת עוונות ופשעים כה ארוכה, מדוע שתקו עד כה ולא הגישו למשטרה את חומר הנפץ שבאמתחתם? חיים בר־לב יושב במשרד המשטרה רק שנה ורבע, והיה להם די זמן להכנס למשרדים בשייך־ג'ראח לפני הפוליטיזאציה של הז'נדרמריה העברית. מדוע לא עשו זאת? ומדוע איומיהם בתחמושת כבדה הם איומים־על־תנאי, בנוסח "אם לא תפסיקו אנחנו נתחיל"? היעלה על הדעת שרודפי צדק, נקיון כפיים וסודר מידות כמילוא וקאופמן יעברו לסדר היום על עושק ומירמה, אם האחרים ישתתקו? ילמדו נא מהקליירסים: ללא מורא וללא משוא פנים, לאור היום ובפומבי, הם הטיחו בפני ידידיהם: קיבלתם כסף מהסעודים!

ח"כ קאופמן

שר משטרה בר־לב

בחור זהב עם ראש קטן

מאת זאב סטרומינסקי, בון

בון האהדה נוקטת מדיניות מזרח־תיכונית מאוזנת. לא להסתבך, לא להרגיז. יחסים תקינים עם כל הצדדים.

שום דבר לא עזר: לא לארנקה, לא "אכילה לאורו", ואף לא הגילויים על מהותו הרצחנית והצבועה של אש"ף. ממשלת בון עדיין דבקה בעמדתה כי בלי אש"ף, או ליתר דיוק, בלי הפלג שבהנהגת יאסר ערפאת, לא יכון הסדר שלום במזרח־התיכון. לפיכך, אומרים מקורות גרמניים, אין בכוונת מערב־גרמניה לתת יד לנסיונות לעקוף את אש"ף בחיפושי פתרון־שלום לסכסוך הערבי־ישראלי. ערפאת נחשב, על גדות הריין, לדמות־המפתח הפלשתינאית, מעין "מר פלשתין".

לא שמעצבי המדיניות המזרח־תיכונית של גרמניה אינם ערים לנסיונות במחנה הערבי עצמו להפיל את ערפאת. אדרבא, הם חוששים מאפשרות זו – ולאו־דווקא מתוך דאגת־שכנים לגורל המזרח־התיכון, אלא גם משיקולים גרמניים טהורים. נפילת ערפאת עלולה, אומרים בבירת מערב־גרמניה, להביא לפילוג באש"ף ולהקצנה מסוכנת של חלק מהפלגים המאוגדים כיום באש"ף והכפופים למרותו של ערפאת. ועראפאת, כידוע נחשב למתון יחסית באש"ף (אם־כי לא למתון ביותר). כיום, כשיש חשש כי מחבלים פלשתינאים החלו שוב לפעול על אדמת גרמניה, עלול אש"ף מפולג להיות [illegible] לא רק לגבי ישראל והיהודים.

מאידך גיסא אין גרמניה רואה כל צורך להכיר באש"ף או לעודדו יתר על המידה. הכרה רשמית באש"ף איננה באה בחשבון בבון, בראש וראשונה בשל סיבה טכנית: ממשלת מערב־גרמניה אינה מעניקה הכרה רשמית לתנועות, להבדיל ממדינות.

גם בתחום היחסים הפחות רשמיים עם אש"ף, אין גרמניה מתבלטת. אמנם היא מקיימת יחסי עבודה עם אש"ף, אך מתנה את חיזוקם בהכרת אש"ף בזכות קיומה של ישראל. בקיץ השנה דחתה ממשלת בון פניות של מדינות ערב מתונות להעלות את מעמדו של אש"ף בגרמניה. גם כיום מדגישים בבון, כי אין לשלטונות כוונה לנקוט צעדים כמו פגישה בין נציגי אש"ף לחבר ממשלה גרמני. נראה שזה רמז ברור לעבר בריטניה, ששר־החוץ שלה כמעט קיבל לשיחה משלחת ירדנית־אש"פית.

מדיניות זו כלפי אש"ף משקפת גישה כוללת יותר של גרמניה במזרח־התיכון: לא להסתבך ולא להרגיז איש, ובמידת האפשר, שאיפת הגרמנים היא לשמור על יחסים הדדיים תקינים עם כל הצדדים – עם ישראל ועם מדינות ערב. מצרים וירדן הן בנות־שיחה מועדפות של בון באיזור.

עמדתה הזהירה של בון, כפי שבאה לביטוי כיום – שכן היו גם תקופות אחרות – מתבטאת גם ביחס מסויג כלפי פעלתנות אירופית לעידוד תהליך השלום. האירופים, כך נאמר בבון, יטלו חלק באבטחת השלום אם יתעורר הצורך בכך – מדובר בעיקר בסיוע כלכלי, אך בבון אין מכינים תוכניות לקראת שעת שלום. אם הצורך לפעול אכן יתעורר, עדיין יהיה די זמן לתכנן את המהלכים האירופים, סבורים בבון. בינתיים אין גרמניה מוכנה גם לצעדים קטנים, כגון נסיון לתרום לשיפור איכות החיים בשטחים. לפי תפיסת גרמניה, אין בשטחים שום גורם ממלכתי המוסמך לקבל לידיו סיוע כזה, וממשלת גרמניה אינה מוכנה להסתבך בסכסוך על נושאי ריבונות בשטחים עם צד מהצדדים לסכסוך.

בעיה דומה, מציינים, התעוררה גם בנושא הסיוע הכלכלי הגרמני לנמיביה (דרום־מערב אפריקה), הנמצאת תחת שלטון דרום אפריקאי.

בון גם אינה מוכנה לשקול קבלת תפקיד מיוחד ונפרד במאמצי השלום במזרח־התיכון, אף כי יחסיה עם מדינות המזרח־התיכון מאוזנים יותר מאלה של הקהיליה האירופית כולה. כל שכן שחוגים גרמניים, העוסקים במדיניות־חוץ, אינם מנבאים סיכויים טובים ביותר לתהליך השלום. הם רואים את המגבלות המוטלות על המלך חוסיין ועל הנשיא מובראק. זה האחרון זקוק, לדעת בון, להצלחה בסכסוך טאבה, גם אם שלטונו אינו נראה מעורער מנקודת־הראות הגרמנית.

נשיא סוריה, אסאד, נחשב לטאקטיקן משופשף, אך עמדותיו העקרוניות אינן נראות גמישות. אשר לישראל, בבון משבחים את מדיניותו ה"מתונה והסבלנית" של ראש הממשלה שמעון פרס, אך סבורים כי אחר הרוטאציה ישתנו פני הדברים. בפסימיות זו אפשר להסביר ודאי את אי־נכונותה של גרמניה להשקיע פוליטית במזרח־התיכון ולהסתבך בו. עם זאת, יש המדגישים כי יחסי גרמניה־ישראל לא יהיו תלויים במידה מכרעת במדיניות הישראלית באיזור.

עקרון הדו־צדדיות משתקף גם בהצדקה שנותנת גרמניה למכירת הנשק המתוכננת לערב הסעודית: לפי אסכולת בון יש לשמור על יחסים טובים עם ערב הסעודית ה"מתונה" ולחזק את הממלכה הסעודית.

בנושא הסעודי מתגלה, כמובן, בבירור זנבו של הכלב, שגרמניה מבקשת לקבור בחולות המזרח־התיכון: התרמית של בחור טוב, השומר על "ראש קטן" בנושאים הגדולים של האיזור. אין זה מעיד בהכרח על ציניות, אלא על הרצון לקדם אינטרסים מעשיים ביותר של הרפובליקה הפדראלית.

לא רק ידיד, גם בנק

מאת חגי אשר

המשלחת האמריקאית שתבוא לישראל לא תעסוק בהעמקת ידידות. היא תחפש חומר שירשיע את ישראל ואת פולארד, בסדר הזה. כך זה עם ידיד שהוא גם בנק. אחד דורש, השני נאלץ לקיים.

ארה"ב היא הידיד העיקרי ואולי היחיד שיש לישראל בעולם כולו. כל השאר הם הרבה פחות מזה. אבל גם ארה"ב היא לא רק ידיד. היא גם בנק, למשל. וגם יותר מזה וגם פחות מזה. היא ידיד ובנק לא רק לישראל. היא ידיד ומשען לכמה מדינות ערביות, שנלחמו נגד ישראל בעבר ועלולות להילחם נגדה גם בעתיד. לא בטוח שכן, אבל לא בטוח שלא. גם ארה"ב לא יכולה להיות בטוחה בכך. ירדן, למשל. וסעודיה. וגם מצרים, אם יתחלף בה המשטר הנוכחי באחר. הכל יכול לקרות, די במהירות. מדינת ישראל חייבת להתכונן למקרה הגרוע ביותר ולפקוח עין על כל אויביה מסביב. גם הפוטנציאליים. גם אלה שהם ידידיה של ארה"ב. אין לישראל ברירה. ידיד אמת חייב להבין זאת וזה אחד המבחנים לידידותו.

על אחת כמה וכמה משום שארה"ב היא הרבה יותר מידיד. אנחנו תלויים בה מבחינה כלכלית ובטחונית. זו תלות כל־כך חד־צדדית וכל־כך עמוקה ורחבה, עד שהיא מגבילה בהכרח את ריבונותה של ישראל. בפרשת פולארד התברר בעליל שישראל איננה מדינה ריבונית ככל המדינות. לא ביחס לארה"ב. ארה"ב דרשה בתוקף וישראל נאלצה, ככל הנראה, להיכנע לדרישה, שהיא בגדר פגיעה חמורה בריבונות. זו רק השתקפות של מציאות קיימת. פקידי רשות אמריקאים באים לישראל כדי לחקור פקידי רשות ישראלים, במקום להסתפק בדו"ח על חקירות שישראל עצמה, כמדינה ריבונית, תנהל כלפי אזרחיה ושליחיה. זו עובדה, גם אם קוראים לחקירה בשם אחר. גם אם מנסים להגביל אותה ואת תוצאותיה. לא ברור אם יצלח הנסיון להגביל את החקירה הזאת למעשה. על כך נטוש הדיב. רי"ב מכוער של "שוטרים וגנבים", שרחוק עדיין מסיומו. המצב עלול להיות גרוע יותר לפני שיתחיל להיות טוב יותר.

המשלחת האמריקאית בפרשת פולארד לא באה לישראל כדי להעמיק את הידידות בין שתי המדינות. זה לא עיסקה. הם באים לחפש כאן חומר שירשיע את ישראל ולא רק את פולארד. כבר הם ושולחיהם מדליפים לעתונות האמריקאית האשמות נגד ישראל. הם טוענים, כי בפרשת פולארד נחשף רק קצה הקרחון. הם צודקים, כאמור, יותר משהם מתכוונים לצדוק. בפרשת פולארד נחשף קצה הקרחון של תלות ישראלית בארה"ב, נחשף קצה הקרחון של חולשתה היסודית – ריבונותה החלקית והמוגבלת. וזו בעיה שלא האף.בי.איי. ולא משרד המשפטים אינם יכולים ואינם חייבים לתת דעתם עליה. אין זו בעיה של זרועות הממשל כאן ושם אלא של הקודקוד. זו בעיה של מידת השליטה שיש לראש על הזרועות כאן ושם.

הממשל האמריקאי יכול לערער את הריבונות הישראלית ולהגבילה עוד ועוד. יש לו די ברזים שהוא יכול לסגור. ויש פרשת פולארד, שיכולה לספק את העילה והתירוץ לכך. אבל הגבלת הריבונות של ישראל מגבילה בהכרח גם את יכולתה של ישראל לשאת באחריות ההגנה על עצמה בפני כל אויביה. היא גם מחדדת עוד יותר את הדילמה האמריקאית לגבי ישראל. באיזו מידה מעוניינת ארה"ב ואף מסוגלת ליטול על עצמה את האחריות להגנה על ישראל במקום ישראל, או לפגוע ביכולתה של ישראל, בלי למלא את החלל הריק בבטחון ישראל, שיווצר על־ידי כך.

פריים* ל-30 יום
מסלול הפקדה חדש ל־30 יום בריבית המשתנה לפי השינויים בשיעורי הריבית הבסיסית בח.ח.ד (ריבית "פריים").
* פקדון רב מסלולי.
ריבית מועדפת לתקופה מוגבלת בלבד!
פרטים בכל סניפי בנק הפועלים ובנק אמריקאי ישראלי
שרות השקעות מקיף אצלך בסניף
בנק הפועלים בע"מ

קול אזעקה

מאת יצחק שפירא

לפני כחודשיים שוב הוצאה חרב העיצומים בחינוך מנדנה והשיבושים בבתי־הספר העל־יסודיים הולכים ומתמידים. אך הציבור והגורמים הקשורים בסכסוך אינם מגלים די ערנות לנזק החמור שגורמים העיצומים, הן לטווח הקצר והן לטווח הארוך.

לפני 26 שנים, כשתופעה דומה פקדה את החינוך העל־יסודי, לא יכולתי, כמנהל בית־הספר הריאלי, להשלים עם הנזק שגרמו העיצומים לבית־הספר ולפנימיה הצבאית שלידו. הודעתי לדוד בן־גוריון, ראש הממשלה דאז, ולד"ר בירם, שהיה אז נשיא מועצת המנהלים של בית־הספר הריאלי, כי אין לפני ברירה אלא להתפטר. הסברתי, כי המורים נמנעים מלהשתתף בישיבות מקצועיות ובישיבות שדנים בהן על הישגי התלמידים ועל הטיפול החינוכי בהם, וכי הנתק החינוכי בין המחנכים ומחנכיהם הולך וגדל, ועל־כן אינני יכול, כמנהל המוסד, למלא את האחריות החינוכית המוטלת עלי.

(המשך בעמ' 8)

אולטימטום

חוק השבות הוא החוק הנדון והנדרש ביותר שחוקקה הכנסת והכל בגלל השאלה המפורסמת, מיהו יהודי.

עצוב לומר, אבל שאלת הגיור הרפורמי והנישואין הקונסרבאטיביים היא היפותטית מאוד מנקודת־ראותה של ישראל. כידוע, רוב היהודים, שאינם חיים לפי ההלכה המקובלת על הרב שך והרב פרץ, יושבים על סיר הבשר בארצות הגולה וכלל אינם חושבים לעלות לישראל ולהתמודד עם בתי־הדין הרבניים שלנו.

השנתון הסטאטיסטי החדש שב ומצייר את התמונה העגומה, תמונת העליה מארצות הרווחה. ארצות־הברית תרמה לנו מאז קום המדינה כ־55000 עולים. אנגליה כ־20000. מצרפת, שגם בה יש גידול ניכר בנישואי התערובת, באו מאז תש"ח כ־22000 עולים ואפילו דרום אפריקה, שקיימת בה תנועה ציונית חמה ורחבה, שיגרה אלינו כ־12000 עולים בלבד.

מאז קום המדינה עלו לארץ מכל העולם כמיליון ו־800,000 יהודים. הארצות שבהן פעילה התנועה הציונית שלחו אלינו רק עשירית מן המספר הזה. למעשה, התמונה עגומה עוד יותר, כי מעליית הרווחה משתקעים בארץ רק החצי. החצי השני חוזרים לביתם.

אז אולי הגיע הזמן לשקול את חוק השבות כולו ולא רק את הגדרת היהודי בחוק השבות. אולי הגיעה השעה להגיש אולטימטום לעולם היהודי: מי שלא יעלה לארץ בתוך חמש שנים, למשל, יאבד את זכותו האוטומטית להתאזרח בישראל. היהודים לא יזוזו? אולי לא. מכל מקום, גם השערים הפתוחים לא הזיזו להם.

כל מספר זוכה (ד')

מאת יצחק טישלר

מה עוד אפשר לגלות בשנתון הסטאטיסטי: עשירית מהעולים לארץ מאז 1948 באו מארצות שהתנועה הציונית פעילה בהן. מחציתם עזבו. מספר המכוניות גדל הרבה יותר. לא כן מספר הפאטנטים הרשומים.

ב־1970 היו בארץ כבישים לאורך 9,290 קילומטרים. מספר המכוניות היה אז כ־266000. במלים אחרות, המכוניות היו אז די רחוקות זו מזו. אם נניח שאורכה של מכונית ממוצעת הוא ארבעה מטרים נוכל לומר שאורכן הכולל של המכוניות שנראו ב־1970 על כבישי ישראל היה קצת יותר מאלף קילומטרים. במלים אחרות, היה מקום להכפיל את מספר המכוניות פי תשעה, כדי שפגוש המכונית האחת יפגוש את פגוש המכונית השנייה.

השנתון הסטאטיסטי מספר לנו, כי ב־1984 הגיע אורך הכבישים בארץ ל־12,630 קילומטרים. גידול צנוע במשך 15 שנה, גידול שממנו נהנו בעיקר עדיי השומרון שהממשלה הרבתה בסלילת כבישים למענם בשנים האחרונות.

מספר המכוניות כיום הוא כ־800,000 ואורכן הכולל מגיע איפוא ל־3,200 קילומטרים. במלים אחרות, היום צריך להכפיל את מספר המכוניות רק פי ארבעה כדי שמכונית אחת תיגע בחברתה.

אז יש לי שאלה לתלמידי כיתה גימל וגם לשר התחבורה ולשר הבינוי ולשר האוצר: עוד כמה שנים יעברו עד שכבישי ישראל ייסתמו כליל והמכוניות יעמדו דבוקות אלו לאלה?

'הראש היהודי'

הראש היהודי ממציא לנו פאטנטים – שר אודי זוהר לפני שהתחיל להתפלל. כמו שירים רבים, גם השיר הזה לקה בגוזמה פיוטית.

לפי השנתון הסטאטיסטי, מספר הבקשות לרישום פאטנטים בארץ שמקורם ישראלי, היה בין 200 ל־400 בשנה בעשור הראשון לקיום המדינה. גם בשנות השישים היה השיא השנתי כ־450 בקשות, אבל לעתים היה מספרן 230 בלבד. אמת, בשנות השבעים ובעשור הנוכחי כבר מתגלים מדי שנה בין 500 ו־700 ממציאים, אבל הגידול נמוך מכפי שאפשר היה לצפות בהתחשב בגידול העצום שחל במשך השנים במספר המדענים ובתקציבי המחקר והפיתוח.

כך, למשל, משקל המחקר והפיתוח בתוצר הלאומי גדל בעשור האחרון מ־2.2 אחוזים ל־2.8 אחוזים – שיעור די גבוה במושגים בין־לאומיים. יתר על כן, בעשור זה גדל משקלן של התעשייה והחקלאות במימון המחקר מ־50 ל־80 אחוז, ומובן שהתעשייה והחקלאות מעוניינות במחקר כדי לעשות ממנו כסף.

אז מדוע הגידול ברישום הפאטנטים הישראליים הוא איטי? הלא התעשייה עצמה, שלא לדבר על יתר הענפים ועל מוסדות המדע, מעסיקה כיום במחקר כ־5000 איש. מסתבר שהראש היהודי כבר איננו מה שהיה פעם.

מכתבים למערכת דבר

"שבעת המינים" החדשים

אריה יצחקי ("דבר" 21.11.85) טוען, כי שטחי הגדה המערבית (מה שקרוי בלשונו "יהודה ושומרון") אינם טרשים, אלא יש בהם כל שבעת המינים שהתברכה בהם ארץ ישראל.

ברצוני להוסיף, כי במשך 18 שנות שלטונה של ישראל בגדה המערבית נוספו על שבעת המינים המסורתיים עוד כמה וכמה סוגים חדשים של צמחים, אשר לא היו ידועים מקודם. כזה הוא צמח המחתרת היהודית הטרוריסטית, המשגשג בקרקע הצהרות התמיכה של שרים וחברי כנסת; כזה הוא צמח המרידה ומלחמת האזרחים, פרים של "גוש אמונים" ו"מועצת יש"ע"; כזאת היא היא הגזענות, הניזונה ופורחת במציאות הכיבוש בה שולט עם אחד על משנהו בכוח הזרוע; וכזאת היא תופעת הקלגסים מתוצרת כחול-לבן, החיילים שהתעמרו באזרחים ערבים, ואשר מעשיהם הוכחו לא אחת בבתי-הדין הצבאיים: כאלה ועוד רבים כמותם הם "שבעת המינים" החדשים שהצמיח שלטון הכיבוש הישראלי בגדה המערבית וברצועה. אבל חפצי חיים אנו, מוטב שנסתלק במהירות משטחים אלה, בטרם יצמח משם ג'ונגל של צמחי רעל, שיחניק את כולנו.

עמירם ויינשל
תל-אביב

חללי הבריגדה ומאמצי המדינה

בתאריך 18.11.85 הופיע במדור מכתבים למערכת – מכתבו של יוסף זלצר יו"ר ועדת ההנצחה מטעם איגוד החיילים המשוחררים, ואליו אני רוצה להתייחס.

השנה ביוני 1985 שאינו יום הזכרון לשואה ולגבורה (הכותב לא דייק) – איפשר משרד הביטחון לקיים מפגש של לוחמי הבריגדה, שרידיו ושאירי חללי הבריגדה ברוונה, לרגל מלאת 40 שנה לנצחון על גרמניה הנאצית. לשם זה העמיד משרד הבטחון מטוס צבאי שהטיס את המשתתפים. ברוונה נפגשו ותיקי המלחמה האיטלקיים שלחמו יד ביד עם לוחמינו.

השתתפתי במפגש זה כשאירת אחי ז"ל כמו יתר השאירים. איני שואלת את זלצר כמה פעמים הוא נסע על חשבון משרד הבטחון ב-40 שנים אלה. אני הייתי פעמיים, פעם ב-1980 ועכשיו ב-1985. באשר לתגובת הכותב בקשר לתאריך הטקס: אני טוענת עד היום הזה – כפליטת שואה שיום הזכרון לשואה ולגבורה הוא יום קודש להעלאת זכר קרבנות השואה.

חללי הבריגדה אינם קרבנות השואה. הם נפלו בשדה הקרב כלוחמים נגד הנאצים ומגיע להם להכלל ביום הזכרון הכללי לחללי מערכות ישראל. אני מכבדת כל טקס הנערך לנופלים, שהם היקרים מבינינו – אולם מותר לי להביע דעה הנוגדת את דעתו של הכותב.

אינני היחידה המתריעה על עריכת הטקס ביום זה. יואיל הכותב לעיין בעתונות בחמש השנים האחרונות וימצא עשרות פניות דומות לשלי.

באשר להעלאת עצמותיהם של חללי הבריגדה בשבילי זהו עניין סגור והכותב טוחן קמח טחון. במפגש ברוונה העלה את העניין דווקא הרב של פיקוד צפון י. חלמיש.

תמר אמרנט
חיפה

המבקשי נדבות הם

אין לי כל ספק שאשת מ"מ ראש הממשלה, הגברת שמיר, היו לה הכוונות הטובות ביותר כאשר היא החליטה לעמוד בראש מבצע ה"טלתרום" למען הקשישים. אני רק שואלת את עצמי איך מרגישים את עצמם אותם הקשישים שלמענם עורכים את המבצע? אני יודעת מה אני מרגישה ומקשה מהרגשתי על הרגשת כלל הקשישים.

לדעתי, מדינה מתוקנת שראשיה אמורים לדאוג לעתיד המדינה ויושביה מחובתה גם לספק את צרכי זקניה לעתיד. אדם שנתן את מיטב כוחותיו לבנין הארץ, לבטחון המדינה, זכותו להזדקן בכבוד. אילו היו כל הממשלות שלנו, בזמן שחבריה היו צעירים, דואגות לכך שיהיו מוסדות הסתדרותיים או ממשלתיים לזקנים לשעת הצורך, שלא יזדקקו למוסדות סיעודיים פרטיים, שרות בעליה עומד לעיניהם בלבד, לא היינו מגיעים לצורך התרמות למען הקשיש.

זקנה איננה רעידת אדמה, גם לא פריצת הר געש, שקשה לצפות מראש. יתכן מאד שחוסר ההבנה וחוסר הדאגה נובעים מכך שחברי כנסת, שרים, פקידים בכירים זכאים לטיפול רפואי מבוזר מובטח להם, ואין להם לחשוש מן הזקנה. חשוב בעיניהם הכסא, ובמקום שכל חברי הממשלה והמפלגות יתאחדו למען טובת העם והמדינה, הריב והדי-לוקי-הדעות אוכלים כל חלקה טובה.

אילו היו מקצצים היכן שבאמת נחוץ לקצץ, היו ממעטים בנסיעות לחו"ל, כפי שההולם ולא קיים היו מוצאים כסף לדאוג לזקנים.

בושה היא לגבות מס הכנסה מן הפנסיה ומן הקצבה לביטוח לאומי בזמן שהכסף הזה הוא שהעובד חסך למען יהיה לו ממה לחיות כאשר לא יוכל עוד לעבוד.

האם השר מודעי הנכבד חשב אי פעם, שגם יומו יבוא והוא יזדקן?

דלילה וידרא
כפר-סבא

העליה לארץ ישראל

לקריאתנו לעלית יהודי רוסיה אין לי צל של ספק, שהעם בישראל ברובו המכריע מזדהה ומצטרף לקריאה לברית המועצות, לתת ליהודים הרוצים בכך לעלות לישראל ולהתאחד עם משפחותיהם וקרוביהם במדינתם. אין לחסוך שום מאמץ כדי להגיע למטרה זו, שהיא נשמת אפם של עמנו ושל מדינת ישראל.

השאלה היא, האם העם היהודי עושה די כדי שהקריאה לברית המועצות תהיה אפקטיבית. אנו עדים שרק 20–30 אחוז מהיהודים היוצאים מרוסיה עם רשיונות לעלות לישראל מגיעים אלינו, והיתר מפנים את צעדיהם לארצות-הברית ולקנדה. שם מחכים להם ארגונים יהודים שונים העוזרים להם להסתדר וליהנות מסיר הבשר הגלותי יותר מבישראל. במצב כזה האם עלינו להרעיש עולמות, ולקומם את דעת הקהל בעולם החפשי נגד ברית-המועצות? עלינו לאזור עוז ולעשות כל שביכולתנו, שיהודי ארצות הברית המבקשים מנשיאם ללחוץ על ברית המועצות להתיר עליה לישראל שהם בעצמם יפסיקו לעזור ליהודים שקיבלו היתרי יציאה לישראל, שכן על-ידי לחץ זה מרמים את שלטונות רוסיה וגורמים להפסקת העליה ליהודים הרוצים באמת ובלב ונפש להגיע לארץ המולדת למדינת ישראל.

גרשם יעקב
ראשון לציון

היציאה מרוסיה

לאחרונה התקיימו בישראל מספר עצרות והפגנות, שמשתתפיהן ומארגניהן טענו, כי הן נערכות למען יהדות בריה"מ. לא השתתפתי באף אחת מהן, ולאו דווקא מחוסר זמן.

הנני מזדהה לחלוטין עם זכותם של יהודי בריה"מ, ושל כל יתר אזרחי בריה"מ, לצאת משם ולנסוע לישראל או לכל מדינה אחרת בעולם שתסכים לקבלם. אולם לא על כך נערכו ההפגנות האחרונות: מארגניהן לא הסתירו כי הם תובעים שיהודי בריה"מ ייצאו אך ורק לישראל. יתר על כן – בעיתונות פורסמו פרטים רבים על מו"מ שמנהלת הממשלה כדי שהיהודים יוטסו הישר לישראל, כדי שאלה המעוניינים להגיע לארה"ב לא יוכלו, חס וחלילה, "לברוח" בוינה.

לדעתי, כשם שהתעקשותם של שלטונות בריה"מ להחזיק בכוח את אזרחיהם בתוך גבולות מדינתם מטילה ספק חמור על טענתם, כי הם מקיימים בארצם משטר סוציאליסטי שמטרתו להבטיח אושר ורווחה לבני-האדם, כך התעקשותה של ממשלת ישראל להביא לארץ יהודים כנגד רצונם מטילה ספק חמור לא פחות, בטענתם של מנהיגי ישראל, כי מטרתם לדאוג לשלומם ורווחתם של בני העם היהודי.

אל יהא חלקי לא עם אלה ולא עם אלה!

ד"ר שלמה
רוזנבאום-נרקיס
תל-אביב

חשיבות הוראת השפה הערבית

חשיבות רבה נודעת ללימוד השפה הערבית בבתי-הספר היהודיים בארץ, אם אמנם אנו מתכוונים לחיות בדו-קיום של שלום עם שכנינו הערבים. עדיפות מיוחדת יש להעניק להוראת השפה הערבית בבתי-ספר באזורים בהם חיים ערבים ויהודים זה לצד זה.

כמחנכת המלמדת בכיתות בהן לומדים גם ילדים ערביים, אני ערה לעיניהם הבורקות של הילדים הערבים בשבצי מלים ספורות בעברית. הוראת השפה הערבית בבתי-ספר מעורבים תתרום תרומה מיידית לקליטה ולקבלה של התלמידים הערבים.

נחמה רייז
גבעתיים

תיקון

במאמרו של דן מלר ("דבר" 3.12) נפלה טעות: הפסוק "ואהבת לרעך כמוך" מקורו, כמובן, במקרא (ספר ויקרא, פרק י"ט, פסוק י"ח, פרשת קדושים).

מודיעין

טלויזיה

5.30 נר חנוכה — עם מקהלת הילדים שליד האקדמיה למוסיקה ולמחול ע"ש רובין בירושלים.
5.33 מועדון החתול שמיל.
6.00 "תקוות גדולות" — פרק שמיני: פיפ והרברט מחליטים להסתיר את מאגוויץ'. פיפ נחוץ בעורך-דין ג'אגרס על ששכנע אותו לחשוב שהגברת הא-הרישם היא התומכת בו.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 סקירת תכניות (ערבית).
6.35 ספורט (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית)
8.00 כותרות מבט.
8.02 הדלקת נרות חנוכה — דוד פישר ומקהלה.
8.07 אלגרו — משתתפים: חמישה מתמודדים, התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור עם המנצח יצחק שטייגר, מרדכי בן-שחר ועפרה חזה, השחקן יוסי ברק והמנחה יצחק שמעוני.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 עוברים דירה — פרק רביעי: מכירת הדירה הופסקה לזמן מה: פרנק עוזב את הבית, והבת ג'יין מחליטה לעזוב את האוניברסיטה.
10.00 זה הזמן.
10.50 "בולמן, בלש בדימוס" — סדרת סרטי מתח חדשה בת 13 פרקים. בלש הסקוטלנד יארד לשעבר, הסמל ג'ורג' בולמן חוזר אל הברקע. דון הנדרסון ("זרים") מגלם את התפקיד הראשי. הפרק הראשון: "רוחות חדשות".

טלויזיה לימודית

09.00 רחוב סומסום - חנוכה.
09.30 קיד - סדרה עלילתית בת 6 פרקים. פרק 1: הקרון. קידי היא ילדה צוענית הנשארת עם סבתה במצב של האומדיבל לאחר שכל הצוענים האחרים המשיכו מסעם ונדודיהם.
10.00 אלטון ג'ון.
11.00 שעת משפחה — בצחונה של מגי — ספורה של מגי השואפת לזכות במדליית הזהב ובאליפות והחלקה על הקרח באזורה.
2.00 קסים קסם.
2.25 קולרגול — פרק 46.
2.50 בלי סודות — ביניים 3.
3.15 שירלי מקפל — "הציפור הכחולה".
4.15 אולפן בתדור למחול מגיש שתי יצירות מתוך סדנת הקיץ — כוריאוגרפיה: רודלין סובל — קאסל.
5.00 ערב חדש — מנחה: רפי רשף.

רדיו

קול המוסיקה

07.30 שחרית מוסיקלית — רספיגי: אוירי רומא (תז' פילדלפיה / יוג'ין אורמנדי); מוצרט: קונצ' כינור מ-ג'ור, לחליל ותז', מס' 2 ק' 314 (קרלהיינץ צלר / התז' הקמ' האנגלית / בהנצח ק' לה); שוברט: הרביעיה מס' 13 בלה מינור, אופ' 29, מס' 1 "רוזמונדה" (רביעיית "פ-יין ארטס"); פרוקופייב: סימפ' מס' 6 במי במול מינור; אופ' 111 (תז' פילדלפיה / יוג'ין אורמנדי).
09.30 קונצרט בוקר — הנדל: "מוסיקה על פני המים", מבחר (תז' פילדלפיה / סטוקובסקי); היידן: קונצ' בדו מג'ור, לצ'לו ותז' (ז'קלין די פרה / התז' הקמ' האנגלית / דניאל ברנבוים); שוברט: הפנטזיה בלה מינור לפסנתר וכלי קשת, אופ' 114, "הטרוטה" (כריסטוף אשנבך / + חברי רביעיית קקרס וג'ורג' מקסימיליאן הרטמאנל, קונטרבס); דבוז'ק: סימפ' מס' 1, בדו מינור "פעמוני זלוניצה" (התז' הפיל' הצ'כית / וצלב נוימן).
12.05 מאוצר הסוויטה — פורנה ולצמן — פסנתר; שומאן: פרפרים אופ' 2; שומן: 4 מוזיקות אופ' 67.
13.00 קונצרט צהריים — בטהובן: קונצ' לפסנתר ותז' מס' 1 (ד' ברנבוים / הפיל' הישראלית / אוטו קלמפרר); מוצרט: רביעיה לחליל, כינור, ויולה וצ'לו, בלה מ-ג'ור, ק' 298 (א' ניקולה / א' צ'ומצ'נקו / ר' ליסי / ר' נוטס); מאהלר: "שירי שוליה נודד" (מ' פורסטר, אלט / הסימפ' מבוסטון / ש' מינש); שוברט: סונטה בסי במול מג'ור, לפסנתר ד' 960 (מן העזבון) (ד' ברנבוים); מוצרט: סימפוניה מס' 39, במי במול מג'ור, ק' 543 (התז' הפיל' הברלינאית / ק' בהם).
15.05 מוסיקה ויוה — שירה ומוסיקת רנסנס של אנטוניו בל אקסוקו. הקלטה של רדיו ברלין.
16.00 קונצרט מנחה — מוצרט: סונטה במי מינור, לפסנתר וכנור (א' הכלר / ה' שרינג); בטהובן: שביצ'ייק במי במול מג'ור, אופ' 20 (חברי התז' הפיל' הווינאית); צ'ייקובסקי: קונצ' מס' 1, לפסנתר ותז', אופ' 23 (ג' גרפמן / התז' הסימפ' מקליבלנד / ג' סל); מאהלר: "קרן הפלא של הנער" (ג' נורמן, סופרן / ג' ש' קוירק, בס ותז' הקונצרטחבאו / ברנרד הייטינק); באך: פנטסיה כרומטית ופוגה, ברה מינור (א' פ' אקסמפלד, צ'מבלו).
18.30 "קונצרט מהקלטות הסימפ' ים — רשות"ש": קראל שלמן: "הסבירנדי", לכנור ותז' (א' שוהם / א' יפה); הנדל: שלושה פרקים מתוך "זיקוקין דינור מלכותיים"; יוסף טל: "בכל נפשך", קנטטה לחזנות (ג' בריטני); מוצרט: "תפילת ערבית חגיגית" ק' 339 (ג' בריטני); בטהובן: וריאציות על נושא מתוך "יהודה המכבי" של הנדל (ר' שמאדר, צ'לו / ר' בוכבינדר, פסנתר).
20.05 הדלקת נר של חנוכה.
20.10 ערב טוב — היידן: סימפוניה מספר 26, ברה מינור (פילהרמוניה הונגרית / אנטל דוראטי).
21.30 מאוליאו הפרנצרטים.
22.30 מן המקהלות — הפיוט "מעוז צור" (ש.ח.).
23.00 לפני פסנתר — שומן.

רשת א'

11.10 שירים עבריים.
11.30 השכלה תדעת לכל — "גרונטולוגיה — מבוא לתורת ההזדקנות": "תעסוקה ופרישה".
12.05 פסגי המזרח.
14.06 תכניות לילדים —
15.00 בארץ הלמה.
15.25 הכדור צועל.
16.05 אחרונים ראשונים — לזאב דגנית מוותיקי שחקני ה"אהל" במלאת 30 למותה.
17.12 קריאה בספר המקבים.
17.20 "האוניברסיטה המשודרת"
18.06 הדלקת נר שלישי של חנוכה.
18.11 למתנדבים בעם.
19.05 עיונים בפרשת השבוע.
22.05 קשר לילי.

רשת ב'

10.05 עניני תחבורה ותיירות.
14.06 גלילות הגלילי — לזכר משפחת דוברובין מיסוד הר מעלה לקראת פתיחת אתרי התמצורות (שידור שני).
16.05 עניני מדע וטכנולוגיה.
18.06 הדלקת נר שלישי של חנוכה ומעוז צור.
18.11 למתנדבים בעם.
18.16 שירי חנוכה.
18.30 "מי ימלל" — "מעלה בית חורון".
18.35 שירי חנוכה.
18.45 היום בספורט.
19.35 דין ודברים
20.05 נר שלישי עם יוצאי גרוזיה.
21.05 יום בעיירת פיתוח — מגדל העמק.
22.05 פינת הביאו.
23.05 מחפשים את המטמון.

רשת ג'

18.06 הדלקת נר חנוכה.
18.11 אתם בוחרים את השירים.
20.05 קצת אחרת.
22.05 משלנו.

גלי צה"ל

06.03 אוניברסיטה משודרת — יסודות הראציונליזם המודרני בפילוסופיה. הטבע הפיסיקלי ויסודות הפסיכולוגיה אצל שפינוזה. מרצה: פרופ' ירמיהו יובל.
06.55 פינה חמה ללי"בי.
12.50 סיפורי גבורה לחנוכה — עם אל"ם (מיל') אלוש (פנחס בצ') בעל עיטור הגבורה, ופעולות התגמול בקלקיליה.
15.45 "אלף הימים" — פרק שביעי: "המחר" (ש.ש.).
16.55 נר שלישי של חנוכה — עם חילים ומלים חדשים.
17.05 יומן ספורט.
17.30 משהו עולמי.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.35 כוכב הערב.
20.05 "משלנו" — מכל הפו' העבריים.
23.50 צעד חוצי — משחקי הליגה הלאומית בכדורסל.

בתי קולנוע

תל-אביב
אסתר שוטר עם כבוד 9.30, 7.15, 4.30
אורלי חזרה לעתיד 9.30, 7.15 4.30
אלנבי תלמידה ומחשמלת 9.30, 7.30, 5
בן-יהודה הבו איש השלג 9.30, 7, 4.30
גורדון אגדה 9.30, 7.15 4.30
גת אגם הברבורים 9.30, 7.15, 4.30
דקל האיש בעל הנעל האדומה 9.30, 7.15
דרייב-אין 5.30 עליסה בארץ הפלאות
9.30, 7.15 הבובו הגדול; חצות – ארמון התאווה
הוד המסורה אמריקה 9.30, 7.15, 4.30
בית ליסין סופרגירל 11.30 בלילה
חן 1 "הגונים" 7.20, 5; 9.45 רומן על בטוח
חן 2 חברי הדרקון אליוט; 9.45 "הגונים" 7.15, 5
חן 3 קאל 9.40, 7.30; חברי הדרקון אליוט 5.00, 2
חן 4 הנוקם 9.45, 7.30; פנטסיה 5, 2.00, 11.00
חן 5 ב"ס לאסירים מתחילים 9.40, 7.25; בחזרה לארץ עוץ 5, 2, 11
לימור כבודו של פריצי 9.30, 7
לב 1 גשר צר מאד 9.40, 7.30
לב 2 אמדיאוס 9.30, 6.30, 3.30
מוזיאון תל-אביב לרקוד עם זר 9.30, 7.15
מוגרבי מושלם 9.30, 7.15
מקסים הנינג'ה האמריקאי 9.30, 7.15
סינמה 1 תהילה 9.30, 7.15, 4.30
סינמה 2 קולונל רדל 9, 6
סטודיו חברים 9.30, 7.15
פאר רכבת תחתית 9.30, 7.15
פריז ברדי 9.30, 7.15
אח מכוכב אחר 11.30 לילה
צוותא נגוע + כמו חלום 8.00
צפון רומן שהחל במלחמה 9.30, 7.15
תמוז- רמת-אביב 7 שיער 9.30 דמעות של שתיקה
שחף שושנת קהיר הסגולה 9.30, 7.15, 4.30
תכלת אהבתו של סואן 9.30, 7.15, 4.30
תל-אביב מכרות המלך שלמה 9.30, 7.15, 4.30

יפו
החזיה הישראלית רציחות מקוטות 10.30

ירושלים
אדיסון מכרות המלך שלמה 9, 7, 4.30
אוריון סגור לרגל שיפוצים
אורגע ה"גונים" 9, 6.45, 4.30
בית אגרון 10.00 הדרדסים באים; 11.30 שודדי התיבה האבודה; 2.00 ארבוסתני; 4.00 שובו של הגידי; 6.00 סיפור אהבה; 8.00 בריאן מכוכב עליון; 10.00 מופע הקלנוע של רוקי; חצות העכבר ששאג
הבירה המסורה אמריקה 9, 7, 4.30
גיל אור רומן בטוח 9, 7
תינוק מזור במשפחה 5, 3
סינמה 1 הנינג'ה 9, 7, 4.30
כפיר הכבוד של פריצי 9.15, 6.45, 4.15
סמדר רחן ג'ובאני 9.15, 6.45
עדן מושלם 9, 7, 4.30
רון גשר צר מאד 9, 7, 4.30
מיכאל שושנת קהיר הסגולה 9.15, 7.15

חיפה
אורה הכבוד של פריצי 9.15, 6.45
אורלי ה"גונים" 9.15, 6.45, 4.30
אמפיתיאטרון הנינג'ה האמריקאי 9.15, 7
ארמון שוטר עם כבוד 9, 6.45, 4.30
בית אבא חושי ראסטי ג'יימס 9.15 7.15
עצמון מכרות המלך שלמה 9.15, 7
חן רטבו 9, 6.45, 4.30
פאר המשולם 9.15, 6.45, 4.30
רבנת 1 בירדי 9.15 6.45
רבנת 2 גשר צר מאד 9.15, 7
קריאטר רכבת תחתית 9.15, 7.15
רון המסורה אמריקה 9, 6.45, 4
שביט הר הכרמל, שושנת קהיר הסגולה 9, 7
עממי אפוקליפסה עכשיו 9, 6.15

קרית-ביאליק
ספיר אמדיאוס 9.30, 6.30
כביש כלייד ראגנר 9.15, 7.15

קרית-חיים
בית העם הבובו הגדול 9.15, 7.15
היובל קוד השתיקה 9.30, 7.15

קרית-ים
ניצן אמריקאית בפאריז 9.15, 7.15

קרית-מוצקין
אורות המסורה אמריקה 9.15, 7.15

אשדוד
אסתר הנינג'ה אמריקאי 9.30, 7.15
אשדוד הנוקם 9.30, 7.15

אשקלון
אסתר המסורה אמריקה 9.30, 7.15, 4.30
מאור העד 9.30, 7
רחל מרדף כתוכנת 9.30, 7.15

באר-שבע
חן הנינג'ה האמריקאי 9.30, 7.15

בת-ים
אורנים יער האיזמרגד 9.15, 7
עצמאות מכרות המלך שלמה 9.30, 7.15, 4.30

הרצליה
היכל המסורה אמריקה 9.30, 7.15 4.30
מלון דניאל יער האיזמרגד 9.30, 7.15

חולון
אירמון מושלם 9.30, 7.15, 5
2.00 שובו של הגידי
מגדל פנטסיה 9.30, 7, 4.30
סבוי מכרות המלך שלמה 9.30, 7.15, 4.30
רינה המסורה אמריקה 9.30, 7.15

טבריה
אביב העד 9.30, 7

טבעון
יובל אור קוד השתיקה 9.15, 7.15

כפר-סבא
עמל הנוקם 7.00 אמדיאוס 9.15
הסיפור שלא נגמר 5, 11.00

חן הבו איש השלג 9.15, 7

לוד
אהילי תרגיל למרגל מתחיל 9.15, 7
נוה זית קוד השתיקה 9.30, 7

נהריה
הוד הנוקם 9.30, 7

נתניה
סטודיו גשר צר מאד 9.15, 7
אסתר המסורה אמריקה 9.15, 7
שרון שוטר עם כבוד 9.15, 7
5.00 בחזרה לארץ עוץ

פתח-תקוה
עלים הנינג'ה האמריקאי 9.30, 7.15

קרית-שמונה
שניר יזהר מן נוער 9.15, 7
צמרת הנוקם 9.15, 7.15

ראשון-לציון
נעמן הבובו הגדול 9.30, 7.15
ראשון הנינג'ה 9.30, 7.15

רחובות
בית העם גשר צר מאד 9.15, 7.15
הדר הבובו הגדול 9.30, 7.15
חן חזרה לעתיד 9.30, 7.15

רמת-גן וגבעתיים
ארמון ה"גונים" 9.30, 7, 4.30
ארמון המושלם 9.30, 7.15, 5
לילי כבודו של פריצי 9.30, 7
4.30 בעקבות האוצר הרומנטי
הדר המסורה אמריקה 9.30, 7.15, 4.30
רבגן 1 שוטר עם כבוד 9.45, 7.25; חברי הדרקון אליוט 5.00
רבגן 2 בירדי 9.50, 7.20; ליידן נץ 5.00
רבגן 3 יער האיזמרגד 9.40, 7.30; 5.00 שלגיה
רבגן 4 אהבתו של סואן 9.45, 7.25; בחזרה בארץ עוץ 5.00
שבים העד 9.30, 7.15
4.30 גוסטבכברים

רמת-השרון
כוכב 7, הבלש האמיץ פלטס
11.00 לאסי שובי הביתה
9.30 גנב הלבבות

רעננה
אורות חף מפשע 8.00

רמלה
אלין קוד השתיקה 9.15, 7.15

גדרות
בית העם
6.00 מלחמת הכוכבים
8.00 רומן במשכים

קול אזעקה

(המשך מעמ' 7)

בעקבות התפטרותי הזמין אותי בן-גוריון לביתו והטיל עלי לתווך בין המורים והשלטונות לשם חיסול הסכסוך. ואכן, התערבותי והשפעתי על הגורמים שהיו מעורבים בעניין הביאו עד מהרה לישוב הסכסוך.

גם בסכסוך הנוכחי ראיתי חובה לעצמי, כנשיא בית-הספר הריאלי וכאחד מוותיקי המחנכים במדינה, להתריע על הסכנה ופניתי במכתב לגורמים המעורבים בסכסוך. ביקשתי מהם במפגיע לעשות מאמץ עליון ליישב את הסכסוך, הטומן בחובו נזק חמור ביותר לחינוכו של הנוער הלומד. הנחתי כי גם הם, כמוני, ודאי מודעים לכך שנפש התלמידים קצה בהפרעות החוזרות ונשנות לפעילות הלימודית והחינוכית במוסדותיהם, ושסבלי משים תרמית מתנכיהם הולכת ומתמעטת בעיניהם, על כל התוצאות החמורות הנובעות מכך לחינוך הדור הצעיר במדינה. בסופו של המכתב ציינתי:

"מאחר שהסכסוך הנוכחי איננו נוגע לדרישות עקרוניות ויישובו אין בו גם כדי ליצור תקדים העלול לעודד פניות מסקטורים פרופסיונאליים אחרים, יהיה בכך משום משגה חמור ביותר ומשום אולת-יד לתת לו להימשך ולפגוע קשה בסיכויי הצלחתה של שנת הלימודים החדשה".

תשובתו של שר החינוך נתקבלה לפני שלושיים וכה באמר, בין היתר, שהשר מקווה ש"הסכסוך יגיע לקיצו בקרוב", אך למרבה הצער העיצומים נמשכים והשיבושים בחינוך הולכים ורבים, הולכים ומחמירים.

אני רואה עליכן חובה לעצמי להזעיק את הציבור ולהמריץ את הגורמים בסכסוך להגיע לידי הבנה ביניהם, כדי לשים קץ למצב הבלתי-נסבל.

האגודה למען החייל בישראל
הנהלת האגודה
רחוב הארבעה 8, תל-אביב 64739 טלפון 03-262291

ענף אפסנאות
מכרז מספר ב/85/85
פרסים להגרלה השנתית

1. מוזמנים בזה קבלת הצעות להספקת 19 פריטים להגרלה השנתית.
להלן הפריטים:
א. 25 מערכות סטריאו משולבות הכוללות: רדיו, טייפ, פטיפון ו-2 רמקולים.
ב. 25 אופני ספורט 10 הילוכים.
ג. 25 מערכות אוכל וקפה קומפלט (60 יחידות) ל-12 איש מתרס.
ד. 25 רדיו טייפ נייד FM-AM — המופעל ע"י חשמל וסוללות.
ה. 600 טרנזיסטור גדול ביתי MA-FM — המופעל ע"י חשמל וסוללות.
ו. 600 סט 2 סדינים בודדים + 2 ציפות לכרים — ללא גיהוץ.
ז. 600 טרמוסים מיכל 8 ליטר לשתיה חמה/קרה.
ח. 600 טלפונים להצבים עם שעון דיגיטלי — חייב אישור בזק.
ט. 600 שמשיות בד קוטר 2 מטר.
י. 600 שעוני קיר קוורץ ממתכת.
יא. 600 סט 3 תבניות אפיה ממאירקס.
יב. 1300 כדור רגל מעור כרום 32 חלקים.
יג. 1300 מערכות לפיקניק מושלמת ל-6 איש.
יד. 1300 סט צלחות 18 חלקים.
טו. 1300 מגהץ בתוי רגיל.
טז. 1300 טרמוס הגשה 1 ליטר.
יז. 1300 תיקי ספורט וטיולים.
יח. 1300 מערכת לקפה הכולל 6 ספלים + 6 תחתיות.
יט. 1300 ארנק כיס עם מחשב.
2. במשרדי הנהלת האגודה למען החייל, ענף אפסנאות, ניתן לראות דוגמאות וכן לקבל פרטים נוספים הדרושים להגשת הצעות. הכתובת — רח' הארבעה 8, תל-אביב בין השעות 9.00 עד 14.00 וביום ו' מ-9.00 עד 12.
3. מועד הספקה: 15 יום מקבלת ההזמנה.
4. מקום ההספקה: מחסן אליח יפו.
5. הובלה על חשבון הספק.
6. תנאי תשלום: 30 יום מקבלת הסחורה והוצאת החשבונית.
7. אין הנהלת האגודה למען החייל מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא וכן רשאית האגודה להקטין או להגדיל את הכמויות או לפצלם.
8. על המציע לצרף דוגמאות או פרוספקטים, ניתן לענות לכל פריט בנפרד, הוערך תוצאת כחול לבן.
9. המחיר יהיה בשקלים ויכלול מע"מ.
10. הצעות בצירוף ערבות בנקאית בלבד בגובה 10% מ-ערך ההצעה יש להגיש במעטפה סגורה לתיבת המכרזים במשרדי האגודה למען החייל ברח' הארבעה 8, תל-אביב עד התאריך 19.12.1985 בשעה 12.00, הדערבות תוחזר לזוכים לאחר הספקת הפריטים, למציעים האחרים בגמר המכרז.
11. אבקשכם לציין על המעטפה מכרז מס' ב/85/85 ומספר הסעיף המוצע.

דבר של היום הוא דבר חדש

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א–יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א–יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג ל-3 שנים ממגורים למשרד סוכנות ביטוח בקומת קרקע ברחוב בלפור 35 גוש 6954 חלקה 232—233 תיק בניין 2/0016—035.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א–יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת, ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. פספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א–יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה
הודעה על פי סעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה, למתן הקלה בקוי בנין. דהיינו הקטנה וילה דו-משפחתית בקיר בנין הצפוני של 4.50 מ' הדרומי 4.70 מטר במקום 5,0 מ' ובניית חנייה יחד עם שחכן בגבול המגרש. שטח החלקה: 193 בגוש: 18170, רחוב בר יוחאי 5 נהריה.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה המקומית, בעיריית נהריה.
לכל מי שיש התנגדות יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.
ח. לבב
יו"ר הועדה (משנה) המקומית לתכנון ולבניה נהריה

עיריית אשדוד
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעת פרסום הקלה
עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה — תשכ"ה 1965.
בהתאם לסעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית, בקשה למתן הקלה מתכנית מפורטת מס' 105/83/3 (תיק בניה 2764 ב'). שם המבקש: זער בית, 656, מענו קבוץ גלויות 656. מהות הבקשה: הקלה ב-1.18% מאחוזי הבניה המותרים. בחלקה 30 בגוש 2068 ברחוב קבוץ גלויות 39 אשדוד.
כל המעונין יוכל לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד, בשעות קבלת קהל.
כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע כתוצאה מאישור ההקלה, רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים במשרדי הועדה המקומית הנ"ל, תוך 14 יום מפרסום זה.
א. אוחנה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד

הועדה המקומית לתכנון ובניה הגליל המזרחי — טבריה
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשו לועדה בקשות להתרי בניה לחוטפות מגורים בגוש 17037 חלקות 114, 106, 97, 89, בכפר תבור.
מהות הבקשה: בניינים קיימים ללא שמירת מרווח מינימלי מהדרך ושטח מגרש פחות מהמותר.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשות הנ"ל יוכל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.
סעיד עבדל-חק
יו"ר הועדה

עכשיו

בעריכת תרזה איזנברג

מ„מעוז צור" במלעיל ל„מעוז צור" במלרע

מאות שנים של שירי חנוכה לילדים, גילגוליהם והתחדשותם – ועדיין אין לנו כמעט שירי חנוכה חדשים. נועה ירדנאי הציצה במאות השירים שנכתבו לילדי ישראל על החג, הנרות, הסופגניות והמכבים, וגם שוחחה עם אליהו הכהן על נצחיות שירים אלה.

מאת נועה ירדנאי

חג החנוכה הוא חגם של אמרגני הפסטיבלים למיניהם. עשרה שירים חדשים נכתבים במיוחד לארוע המסורתי, המושך אליו קהל גדול של ילדים כשאוזניהם הרגישות קולטות את הלהיטים הסריים מפזמות אותו משך שבוע, שבועיים והוא שב ושוקע, עד השנה הבאה בו ישובו ויעלו עשרה שירים חדשים. כל קשר בין חג החנוכה – סביבונים, לביבות, נס החנוכה ההסטורי העתיק, לבין התופעות המוסיקליות והאופנתיות – מקרי ומבני. לעומת זאת, רוב שירי החנוכה שאנו שרים היום הושרו כבר בראשית שנות השלושים. מזה שלושה דורות בארץ רוקדים ילדים בגן ברגליהן כדי להניס את כוחות השחור, כשהם שרים „באנו חושך לגרש".

בגני הילדים של ראשית הישוב חיפשו הגננות חומר לחג, דיקלומים, שירים. לוין קיפניס משורר וסופר שהגיע ארצה בראשית המאה, נטל על עצמו את מלאכת טיפוח הזמר והשיר אצל הזאטוטים העבריים. הוא ערך את עיתוני הגנים הראשונים. כבר בשנת 1915 פירסם את השיר „חנוכיה ספרי בא לי מעשיה" וב־1919 הוציא חוברת שירי חנוכה ערוכה וכתובה בכתב ידו, כולל רישום תוי השירים. בעיקר שקד קיפניס על פיתוח שירי משחק – קטעי שיר שניתן לשלב בהן תנועה וקצב. הילדים „הפכו" סביבונים ונרות, כשהם רוקדים ושרים על פי קצבו ותוכנו של השיר, בהדרכתו של „הבמאי" לוין קיפניס. בין השירים שהתפרסמו אז: „סביבון סוב, סוב, סוב", „בר לי דקיק", „שמן שמן", „אבי הדליק נרות לי", „קמה, קמה מן השק". חלק מן השירים תרגם קיפניס מיידיש. חלקם כתב בעצמו.

כמו רוב שירי חנוכה, הושפעו גם אלה שנכתבו כאן מרוח התרבות המזרח־אירופאית. כשם ששירי רועים נעימתם מזרחית – או מנסה להיות כזו, כך נושבת רוחם של הלחן והניגון החסידיים משירי חנוכה. מנגינת שיר הזכורה למשורר מבית אבא בפולין שימשה פעמים רבות קלב למילים עבריות, לא תמיד על פי מילות השיר המקורי. כך, למשל, השיר „אבי הדליק נרות לי". קיפניס כתבו למנגינת „כשיבנה בית המקדש", שבמקורו אינו, כידוע שיר חנוכה.

חנניא קרצ'בסקי, המורה לדקדוק מ. אברונין, דניאל סמבורסקי, מנשה רבינא – היו בין אלה שכתבו ותרגמו שירים לחנוכה, כמו „ברותי הזעירים", „ימי החנוכה", „מי ימלל". אלה הצטרפו אל אוסף השירים שחיבר ותרגם לוין קיפניס, וכך ניתן להבחין בהם השפעתם של שלושה מקורות לחן. האחד – מנגינות דתיות נוצריות, הבולטת ביניהן היא מנגינת „מעוז צור", המורכבת משלושה כורלים גרמניים בני המאה השש־עשרה והשבע־עשרה. בגירסה המוכרת הושר „מעוז צור" משך כ־400 שנה בכל מקום בו ישב קיבוץ יהודי. אופרות שונות שימשו אף הן מקור השפעה, כמו השיר „חנוכיה יפיפיה" הלקוח מאופרה של המחזאי היהודי – אברהם גולדפדן. גלגול אחר עבר על השיר „הבה נרימה" כפי שהוא מוכר בגירסא העברית ומקורו באורטוריה „יהודה המכבי" של פ. הנדל. במקור נקרא הקטע שתורגם על ידי לוין קיפניס „הבו גדול לגיבור". הנדל לא כיוון בו לבנו של מתתיהו החשמונאי דווקא. שם האורטוריה עורר, כנראה, בקיפניס את האסוציאציה המתאימה והוא הפך לשיר הלל לגבורה – „בידנו נלחמנו ולנו הנצחון". גירסה אחת לאותה מנגינה נכתבה ע"י אהרון אשמן ונקראת „הנה הוא בא".

בין 200 ל־300 שירים נכתבו לחנוכה. היחס אל החג מתבטא ברפרטואר העשיר שנכתב לכבודו, בהשוואה לחגים אחרים. חנוכה קיבל משמעות מחודשת עם תנועת חיבת ציון והעליה ארצה. גבורה, נצחון, אבוקה, סמלי קוממיות ומאבק על עצמאות, סימלו את הקשר המתחדש של העם לארצו – בארצו. גם בגולה שרו שירים לחנוכה, סובבו סביבונים, טיגנו לביבות בשמן, והדליקו חנוכיה. אך משעלו יהודים לארץ, אל שדה המערכה של מלחמת החשמונאים, אל קברות המכבים במודיעין, לבש החג אופי הרואי ומופגן שבא לידי בטוי גם בשירים: „אנו נושאים לפידים", „באנו חושך לגרש". הקשר הגיאוגרפי דרך נופי הארץ ומקומות הישוב בה הוסיף ממד ישראלי לשירי החנוכה. הסביבון „נשלח" על־ידי המשוררים לסייר בארץ, לטייל „מהרים לעמקים" מהעמק לגליל, מנהלל לכפר מל"ל, ועד לשומרון וליהודה הגיע. ארץ־ישראל על נופיה המקראיים, ללא הגבלות פוליטיות, שימשה השראה למשוררים כמו מתתיהו שלם שכתב את „סביבוני ידוך בגיל".

בשנים האחרונות נוספו לחנוכה שני שירים בלחן ובהתאמה ישראלית. האחד הוא השיר „אחי גבורי התהילה". על חמשת האחים המכבים. והשני שירה של נעמי שמר „שבחי מעוז", שנכתב בתקופת מלחמת ההתשה וכוונתו למעוזי צה"ל ולא למעוז צור ישועתי של אחרי ההדלקה. אלא שגם המשוררת כוונה לכפל המשמעות בשורה הפותחת את השיר וכך הוא נקלט בין שירי חנוכה.

אליהו הכהן, העוקב אחר התפתחות הזמר העברי ומתמצא היטב בהשפעות ובעובדות היסטוריות שהביאו לכתיבת השירים, מציין כי הדגש על המלה מעוז במלעיל, ולא כפי שאנו שרים ב„מעוז צור", במלרע, מעניק לשיר כולו גוון מודרני ונכון. „אני בטוח", מרגיש הכהן, „שאילו נעמי שמר רצתה בכך, והיתה מתמסרת לזה, היתה מצליחה לכתוב כמה שירים כאלה שהיו משתלבים היטב באוסף שירי חנוכה המוכר."

ועוד מוסיף הכהן, שירי חג בטבעם הם שירים „משופשפים ומשומשים". אצל כל העמים נוטים לחזור שוב ושוב על המוכר והידוע, זהו חלק מתרבות. בספרד, באיטליה, בצרפת, גם שם שרים מאות בשנים, ומעבירים בירושה מדור לדור שירים עתיקים ולחנים שהתגלגלו. עדיין לא נוצר משהו חדש שיירש את מקומם של השירים הקיימים והם מספקים לחג את הרצף המסורתי הנשמר מדור לדור.

אמא של תיכוניסט

מאת ציפי דותן

להיות אמא של תיכוניסט זה להסתגל לסגנון חיים חדש. כל מה שידעת על בנך או בתך קודם, אין לו שום ערך כשהוא כבר בתיכון.

קודם כל, ההופעה החיצונית. שכחי מהילד־טוב־ירושלים שהיה, יוצא כל בוקר מהבית מסודר, מסורק ומכובד. אם זו בת, יש לך תצוגת אופנה מדי בוקר. אמנם צריך תלבושת אחידה, אך מה שהן, הבנות, מסוגלות לעשות מחולצה וזוג ג'ינס זה משהו שאנו, המבוגרות, יכולות רק לקנא וללמוד.

אם זה בן – או יש, אמנם, התבוננות בראי לפני שיוצאים, התבוננות די חודרת, אך זה לא כדי לראות אם השיער מסודר, אלא כדי לראות אם צצה עוד שערה בשפם ואם אין פצעון חדש על האף.

הטלת משמעת היא בגדר חלום. אפילו לצעוק עליו כמו שצריך אי אפשר כי איך אפשר לצעוק על מישהו בצורה מכובדת אם כאשר עומדים על כסא קטן, עדיין מסתכלים עליו מלמטה למעלה. זה עוד מילא, אך אם כתגובה עוד מקבלים ליטוף על הראש ומשפט כמו „יהיה בסדר אמא, אל תתרגשי", אז מרגישים ממש כמו פודל, האמינו לי, רק הזנב חסר.

אם היית רגילה להיות מעורה בעניני הכיתה, מעתה הכל חסוי. היחס אליך הוא כאל סוכן הק.ג.ב.: שיחות הטלפון, אפילו לשם העברת אינפורמציה שימושית, נערכות בלחישה. הבאלגן בחדר שהרגיז אותך לפני שנה נעלם. לא, הוא לא סידר אותו עדיין, הוא פשוט סגר את הדלת. וזהו. התחילו להשתמש שימוש מוגבר בדלת ולכי תדעי מה קורה מאחוריה.

התיכון, הבנין או מיקומו הטופוגרפי, מקנים לאיש הצעיר חשיבות ובטחון. מרגע זה הוא יודע הכל, מבין הכל, דעתו נחרצת ואינה משתמעת לשתי פנים. בקול רועם (זה עוד משהו שאת צריכה להתרגל אליו. אפילו הלחישות רועמות), הוא יאמר לך לאחר קריאת מאמר בעיתון: „אם תראי עלי סימנים ראשונים של חזרה בתשובה, אל תהססי לתקוע לי כדור בראש". בלי לחשוב מה יהיה עלי, על שאר המשפחה, הוא ודי. או למשל: „צריך באופן דחוף לפטר שלושה שרים, אינני יודע מה חושב ראש הממשלה, הוא לא רואה מה שאני רואה" כלומר הוא וראש הממשלה חייבים לראות עין בעין את הענינים כי הוא, הרי, כבר בתיכון ויש לו דעות פוליטיות „מוצקות ומגובשות".

גם לבדיחות יש טעם מרר כמו, למשל: „יש לי בדיחה לספר לך", (נושא חסוי רק בחלקו) „שקל חדש". נו אני מקשה, „מה הבדיחה?" „זו הבדיחה". הוא נאנח לנוכח התפיסה ההומוריסטית הבסיסית שלי. נסו לרדת לעומק הפילוסופי של הבדיחה, לא הולך, נכון?

אך לא הכל בדיחות. יש בעיות חדשות שלא חלמת שתתמודדי איתן. אמנם עדיין לא הגיעו לפתח הבית אך זה באויר. העישון נעשה לגיטימי מרגע כניסתם לתיכון. וזה עוד הרע במיעוטו. יש סמים, וכולם יודעים בדיוק היכן להשיגם, והכל בשקט כמו במחתרת, ורק ההנהלה מתעלמת מקיום המושג כי זה בי"ס טוב ויוקרתי ושמו יכול להתקלקל אם יעשו משהו דרסטי ומרעיש בגלוי.

אז אולי אסור להתרגש, וכשספרתי על כך לחברה, היא אפילו התפלאה שאין בין חבריו אף אחד שמעשן. אך מה לעשות, אותי זה מפחיד, אני לא בהמית ולא נמנית עם „מיטב האנשים, רופאים, עורכי דין, שחקנים וסופרים", שזה חלק מהבלוף החברתי שלהם. העשן הזה מעל בנין ביה"ס, מאיים, עלי.

וכל הדברים בבת אחת על ראשה של אם, שרק עכשיו התעוררה לנושא כבר זה. אך צריך להסתגל לטוב הזה, ולראות את הצד היפה של הדברים, כי תיכף, עוד שלוש שנים, הפחד וההסתגלות יהיו הרבה הרבה יותר קשים.

אלימות כלפי ילדים: תופעה חמורה משסבורים

כשלושת אלפים מקרים חדשים של אלימות נגד ילדים מתגלים בארץ מידי שנה. הציבור לא מודע לחומרת התופעה. חוקים נכונים קיימים – אכיפתם קשה. האגודה להגנת הילד, „א.ל.י.", מקיימת ביום ה' השבוע באוניברסיטת תל־אביב יום עיון שמטרתו להזעיק את הציבור והמוסדות להתגייס לפתרון הבעיה

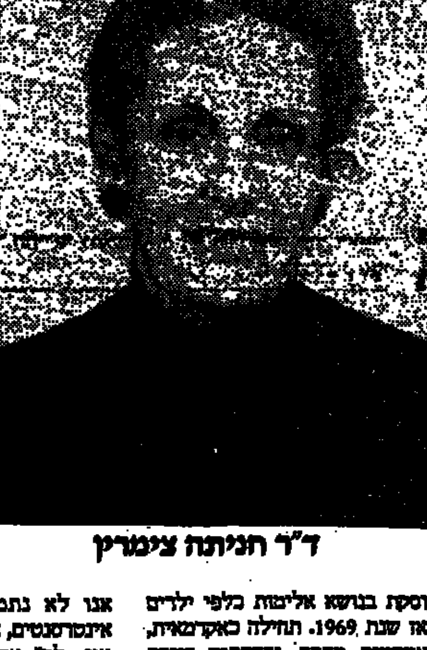

ד"ר חניתה צימרין

מאת בלהה רבורי

מידי שנה מתגלים בארץ כשלושת אלפים מקרים חדשים, של אלימות כלפי ילדים, ומתוך אלפי ילדים המוכים יש הנמצאים בסיכון ממשי של פגיעה, לעיתים פגיעה עד כדי מוות. זאת, מפי ד"ר חניתה צימרין, יו"ר אגודת א.ל.י. – האגודה להגנת הילד.

את תופעת האלימות כלפי ילדים מחלקת ד"ר צימרין לארבע קטגוריות:

1. התעללות בילדים על ידי פגיעות פיסיות, כמו חתכים בסכין, כויות סיגריות, הכאות קשות.
2. התעללות על ידי הזנחה: מניעת מזון, מניעת טיפול רפואי, אי החלפת חיתולים לתינוק במשך שבועות.
3. פגיעה מינית, החל בחשיפה, ומעשים מגונים ועד לקיום מגע מיני מלא עם הילדה; שימוש בילדים לצרכי פורנוגרפיה.
4. פגיעה אמוציונאלית: דחייה, צפיות יתר מאם הילד.

תופעת אלימות כלפי ילדים אינה חדשה. ההיסטוריה אפילו נתנה לגיטימציה להשקפה שהילד הוא רכוש ההורה, שיכול לעשות בו כרצונו. בתקופות מסוימות, בתרבויות מסוימות, יכול היה הורה למכור את ילדו לעבדות, למשל. עם שינוי ערכי התרבות, נתפס הילד כיישות בפני עצמה ולא כרכוש ההורים, ואין המדינה מתירה להם לפגוע בילדים. בישראל, גורס חוק הנוער (טיפול והשגחה) משנת 1960 התערבות שלטונות החוק כאשר שלומו הפיסי או הנפשי של הילד נמצאים בסכנה.

ד"ר חניתה צימרין, מרצה בביה"ס הסוציאלי באוניברסיטת ת"א, עוסקת בנושא אלימות כלפי ילדים מאז שנת 1969. תחילה כאקדמאית, באמצעות מחקר, ובהדרגה בזירת הדברים עצמה, בעשייה. היא ניסתה לעורר מודעותם של משרדי ממשלה לבעיה אך מאמציה אלה לא נשאו פרי. מאחר ועם השנים נאגרו אצלה כמויות יידע בנושא ותחושת המחוייבות החברתית גברה – הקימה, בשנת 1979 את אגודת א.ל.י., אגודה ששמה לה למטרה להגן על הילד מפני סביבה אלימה.

חניתה: „האגודה שלנו היא התנדבותית. וככזאת יש לה בעיה. אנו לא נתמכים על ידי הורים אינטרסנטים, דוגמת „אקים", למשל. אין „לב" אשר דוחף את הדברים ושואף לקידומם. א.ל.י. נתמכת על־ידי אנשים אחרים שאיכפת להם". ד"ר צימרין עובדת בהתנדבות ולידה מסייעים אנשי מקצוע, חלקם במשכורת וחלקם מתנדבים.

חניתה: „אם ברצוננו לעבוד גם על מניעת תופעות אלימות כלפי ילדים, עלינו להגדיר את חומרת הדברים על פי מעשה האלימות ולא על פי התוצאה שלהם. החקיקה הקיימת בארץ היא מתקדמת מאוד, והעיקרון השולט בה: הגנה על האינטרסים של הילד. כאן נמצאים הילדים בעדיפות ראשונה, וזאת בניגוד לחקיקה האמריקאית, למשל, שבה מועדפים האינטרסים של ההורים, מסיבת ההגנה על זכויות הפרט. בישראל, ילדים שנפגעו על ידי הוריהם בעבירות מין, לא צריכים להעיד נגד הוריהם בבית המשפט. חוקר הנוער הוא זה המעיד בשמם, ובכך נחסך מן הילד עימות מתיש ומזיק נפשית עם הוריהם. יש בחקיקה הישראלית גם כמה אפשרויות לפתרון מצוקתו של ילד אשר סביבתו הטבעית אלימה כלפיו: למנות לו אפוטרופוס נוסף, שיפקח על דרך חינוכו באמצעות צו של בית המשפט: להרחיק ילד מן הבית לתקופה של שלוש שנים למרות התנגדות הוריו; במקרים חמורים אפשר אף לנתק את זכויות ההורים באופן מוחלט. על פי חוק האימוץ, אפשר לפתוח בהליכי אימוץ כלפי ילד אשר הוריו התעלמו ממנו במשך תקופה העולה על חצי שנה.

„החקיקה אכן יפה מאוד, אך החברה הישראלית אינה בנויה ליישם חוק כזה מבחינת היידע שלה, המבנה וכח האדם. אם החברה היתה ערוכה לכך מבחינה מסורתית, לא היה צורך בהקמת אגודה התנדבותית, אשר תעמוד מבחוץ ותטה שכם".

„הקיטור" אשר מניע את ד"ר חניתה צימרין הוא הכעס שדברים מעוררים בה. אחד מחלומותיה הדורשים ביטוי, הוא מערכת שירותי חירום לילדים, עם מקלט וטלפון „חם", אליו יוכלו מבוגרים וילדים להתקשר במשך כל שעות היממה, לבקש סיוע או למסור אינפורמציה. ואכן טלפון כזה הוזמן, לפני זמן רב. אדם פרטי שילם את ההזמנה. ה„בזק" עדיין לא הצליח להתקין את הטלפון, למרות שמדובר כאן במצבים אשר יכולים להיכלל בקטגוריית מצבי חירום.

חניתה ובני משפחתה רגילים לקריאות טלפון באישון לילה, מאת המשטרה, בנוסח: „מה לעשות עם ילדה שהגיעה בערב החג לתחנת המשטרה והיא אחרי מקרה אונס. האם לשלוח אותה לבית מלון בינתיים?"

חניתה מזדעזעת משאלה כזו ומהצעת פתרון כזה. מה ילדה תעשה לבדה בבית מלון, בערב חג, ואחרי אונס? זאת כאשר לשירותי חירום.

מטרה אופרטיבית נוספת של א.ל.י. היא הגברת מודעות לנושא האלימות כלפי ילדים. על מנת לטפל בתופעה יש להפוך אותה לבעיה מוכרת. בימי העיון הנערכים ללא לאות במסגרות שונות ורבות, לומדים גם הרופאים להביט על פצע של ילד לא רק מן הזווית הטיפולית־רפואית אלא גם מן הזווית מעוררת השאלה: מה הוא מקור הפצע? האם כווית סיגריה, חיתוך סכין? על הרופאים החושדים שלפניהם אלימות כלפי הילד, חלה חובת הדיווח למשטרה. החלת חוק הדיווח היוה הישג מרשים של אגודת א.ל.י.

חניתה צימרין וחבריה באגודת א.ל.י. יודעים כי האנשים אינם מגיעים אליהם ביוזמתם וכי הם־עצמם, חברי א.ל.י. צריכים להגיע אל האנשים על מנת לעזור להם, וכך רבה המלאכה. אחת מהדרכים – ימי עיון. ביום רביעי השבוע, 11 לחודש, יערך יום עיון כזה באוניברסיטת ת"א.

ביום שני 1.12, אחרי שיחתי עם חניתה, הקשבתי לרדיו, לחדשות בעניני חברה ורווחה (בעריכת משה סנה) ושמעתי דיווח על אלימות כלפי ילדים בבריטניה. הידיעה הדגישה שבבריטניה הבעיה אינה מטופלת, למרות הממדים הגדולים של התופעה, וזאת משום שהבריטים מתקשים להאמין שתופעה כזו קיימת במדינה בה הם חיים.

לאגודה א.ל.י. בארץ נתונים קשים, זועקים. חניתה צימרין וחבריה מנסים להגיע אל מעצבי מדיניות ומחוקקים בכנסת ובממשלה ויחד עם זה להיוודע על כל מקרה פרטי של אלימות נגד ילדים, ולעזור. הטלפון של אגודת אל"י: 03־430879, 03־430888.

התמונה הזאת, שצילמה ריקה בר באקראי, ברחוב – זקנה מחפשת את נפשה באריזות מפח האשפה – מדברת יותר מאלף מלים. בעיקר בעמוד זה, לצידן של תמונות יפות, מרפרפות, של נשים יפות, שבעות או מרעיבות עצמן לצורך הגיזרה. בעיקר כאשר מחר בערב ייערך ה„טלתרום". האם אחריו נדע איך להישמר מתמונות־רחוב אקראיות, סמליות, שכאלה?

ימי המתנות

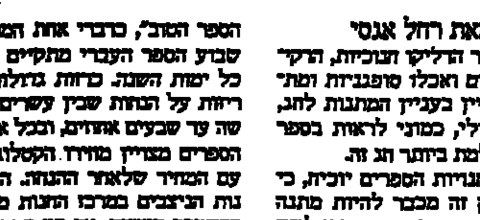

מאת רחל אגסי

מי שכבר הדליק חנוכיות, הרקיד סביבונים ואכלו סופגניות ומתלבטים עדיין בעניין המתנות לחג, יעדיפו, אולי, כמוני לראות בספר מתנה ההולמת ביותר חג זה.

סיור בחנויות הספרים יוכיח, כי הספר פסק זה מכבר להיות מתנה צנועה. מחירי הספרים האמירו לשחקים חדשים. בתקופה כזו של 'שפל כלכלי', בה חנויות ספרים רבות נעלמות ואת מקומן תופסים בתי אוכל למיניהם, שמחתי לגלות חנות ספרים שנפתחה לא מכבר בסמוך לבית הכנסת הגדול ברחוב אלנבי בתל אביב.

החנות נקראת „מועדון הספר הטוב" זו חנות, שעם הספר יכול בהחלט לשגות בה. היא מרווחת, התאורה בה אופטימלית, הספרים מונחים על מדפים ושולחנות בצורה המאפשרת גישה נוחה לכל הספרים, על מגוונם הרחב. המוכרות הצעירות אדיבות ומגלות התמצאות רבה בנושא התמחותן. הזקוק להדרכה יפיק תועלת רבה מהנחייתן, ואוהב הספר שזמנו אינו דוחק ירגיש חופשי לעיין ולעיין בספרים כאוות נפשו, מבלי שיחוש שמאיצים בו.

לעניין המחירים, ובכן ב„מועדון הספר הטוב", כדברי אחת המוכרות, שבוע הספר העברי מתקיים במשך כל ימות השנה. כרזות גדולות מכריזות על הנחות שבין עשרים־וחמישה עד שבעים אחוזים, ובכל אחד מן הספרים מצויין המחיר הקטלוגי יחד עם המחיר שלאחר ההנחה. השולחנות המוצבים במרכז החנות מציעים רבי־מכר חדשים, אף הם במחיר מוזל, ועוד ספרים במחירי מבצע מיוחדים של החל מ־1,000 שקל לספר. ספרי ילדים חדשים מוצעים כאן בהנחה של 25%. לדוגמא, „על צד שמאל" של אורי אורלב נמכר כאן ב־8,600 שקל והמחיר נתון גם לרכוש. את ספרו החדש של מאיר שלו „גומות החן של זוהר"; מבחר ספרים משל המתכרת אלונה פרנקל נמכר ב־3,750 שקל.

לאוהבי השירה מציעה החנות את ספרו החדש של יהודה עמיחי „מאדם אתה ואל אדם תשוב" במחיר 12,500 שקל. רבי מכר חדשים כגון „חיים ברותים" של אתי הילסום מחיר 10,500 שקל, ו„בית בודנברוק" לתומס מאן ב־13,500 שקל.

והצימוק שבעוגה: רכישת כל ספר מזכה את קונהו בכרטיס ברכה קטן שאפשר להתאימו לכל סוג של אירוע.

מ„זרוק" עד קלאסי

מאת ורדה צימרמן

הסגנון נשאר, החידוש נעלם. את הדגמים של „טון סיר טון" ו„דינמיק" (שניהם מקבוצת „לודז'יה") אפשר לזהות בקלות. לפני שנים מספר היה בהדפסים המיוחדים, בקו „הזרוק" הבולט של „טון סיר טון" משהו חדש ומרענן. היום הם לא לבד בעניין. האוהבים סגנון זה של לבוש, יכולים למצוא בדגמים אלה הדפסים פרימיטיביים, מעודנים קצת יותר. מאלו של שנים קודמות. קטעי כתב, אבסטרקט, פסריות וכוכבים לדגמים מערכנים לחורף 86': מכנסי־גרב וסקי. חלקים עליונים גדולים וכיפתור חיצוני למכנסיים, בצבעים בולטים וחזקים בסגול, ירוק, פוקסיה, צהוב וכתום. גם חולצות המיזע הקלאסיות קיבלו טיפול מתאים בשילובי גוונים חזקים, ואלו הם דווקא הדגמים היותר יפים.

גם הדגמים הקלאסיים של „דינמיק" היו בעינינו יפים יותר מהדברים ה„זרוקים". „מראה הקולג'" עם צווארון הפולו לחולצת הסריג וחצאית מיני בשילובי גוונים של אותו הצבע (סנים שונים של ורוד, של ירוק וכד'), או חולצות מיזע עם צווארון דמוי ברדס.

אורח זעיר

ספר לילד

מאת מאיר בראלי

„אליקבליק" הוא ספר ילדים לגיל הרך שכתבה חיה שנהב, אייר נעם נרב ו„עם עובד" הוציאה לאור. בספר יש יסודות המזכירים את הסיפור המפורסם על שלושת הדובים. יש בסיפורנו משפחה: אבא, אמא ויעלי. לאבא – נעלים גדולות ובגדים גדולים, לאמא נעלים לא כל כך גדולות ובגדים לא כל כך גדולים וליעלי נעלים קטנות ובגדים קטנים. הוא הדבר לגבי הקול. קול עבה, קול לא כל כך עבה וקול דק. כמו ב„שלושת הדובים".

כל זה לקראת בואו של יצור שאצלו הכל עוד יותר קטן מאשר אצל יעלי. שמו הוא אליקבליק. כל מי שגדל בארץ, לא חשוב מתי, מכיר את המלים האלה ממשחקי הגרלה בין ילדים המתחילים ב„אן־דן־דינו" ונגמרים ב„אליקבליק־בום" הביטוי עובר מדור לדור וראשוני המשתמשים בו כבר אינם בין החיים.

חיה שנהב בחרה במלים אלה כשם ליצור הקטן שבא להתארח במשפחתה של יעלי, המשפחה קיבלה אותו יפה, יעלי שיחקה אתו ואמה סידרה לו מקום שינה, אחרי שהאב בנה לו מיטה.

סיפור נאה לגיל הרך, כולו מזומרים, אין בו שום דבר מרגיז חלילה או מבהיל. קל, נעים, יפה.

לקראת מועצת החינוך של הקיבוץ הדתי:

בית־ספר תיכון שלישי – או ישיבה תיכונית

„אני חושבת על ילדים בכיתות ו'־ז', שהולכים כל יום לתפילה, והתפילה אין בה התלהבות ואין בה שמחה, וכך בכל הקיבוצים שביקרתי – בטיולים צריך תמיד להגיד לנו להתפלל."

„אני כתור ילד בא עם אבא שלי לתפילה. צ'יק־צ'ק מתפללים, הכל נגמר 'חפ־לפ' כזה, לא מתלהבים מן התפילה."

„הילד יכול ללמוד חמישה שעורי מחשבת ארץ־כך, כשהוא הולך לעבוד ומנהל הענף שלו לא קם לתפילה, או אפילו אבא שלו או כל האווירה סביבו היא כזאת, אז לא עוזר אפילו אלף שעורי מחשבה."

דברי שלושה מבני הקיבוץ הדתי מקיבוצים שונים, העושים עתה בשנת שירות תנועתית בנצרים שברצועת עזה – צעיר הקיבוצים (עדיין התנחלות) של התנועה.

ודאי לא מידגם מייצג, אפילו לא של מסגרת זו. אחד ממשתתפי הרב־שיח שתוכנו התפרסם בחוברת האחרונה של „עמודים", בטאון הקבה"ד, גם התריע על תופעה הפוכה כמעט: „בצד הדתי בקושי משמיעים לתלמידים את הצד שכנגד. ראינו ברסלב, גור ושות', אבל לא מביאים לעימות מישהו מהקונסרבטיביים, חלילה, כי מפחדים."

מפחדים או לא מפחדים – הקבה"ד מכנס בראשית השבוע הבא, בקיבוץ לביא שבגליל התחתון, מועצה לענייני חינוך. העובדה שחלפו עשר שנים בדיוק מאז המועצה האחרונה בנושא זה היא סיבה מספקת לקיום דיון תנועתי נוסף בענייני חינוך, אבל יש גם לא מעט סיבות אקטואליות.

למשל, בשנים האחרונות עברו – או נמצאים בשלבי מעבר – כל יישובי התנועה ללינה משפחתית, ולינה משפחתית בתנועה זו משתרעת עד כיתה י' לפחות, ופה ושם אפילו עד ה„סוף", עד כיתה י"ב.

מה שקורה בתנועות הקיבוציות הגדולות בעקבות מעבר כזה, קורה גם בקבה"ד, ובין השאר: הפיכת בית הילדים למוסד „טכני"; התרוקנות עבודתה של המטפלת ממשימותיה החינוכיות; וכיו"ב. המאמרים בנושא זה, שהתפרסמו לקראת המועצה ב„עמודים", דומים להפליא למאמרים מקבילים המתפרסמים בעלוני הקיבוצים של התק"ם.

אחת משלוש ההצעות האלטרנטיביות בנושא זה, שיובאו למועצה, אומרת כי „בית הילדים יוסיף להיות מוקד לפעילות חברת הילדים, מחנך ומגבש ערכים חברתיים, מביא להתנסות בחיי חברה והכנה לחיי קיבוץ", ולהלן: „בית הילדים והמטפלות הם סוכני הסוציאליזציה." אבל ספק אם משאלה חסודה זו, אם הצהרות כאלה מסוגלות להשיב עטרת בית הילדים ליושנה – בקבה"ד כמו בתק"ם.

עיקר הדיונים במועצה יתנהלו מן הסתם סביב חינוכם של הבנים והבנות הבוגרים יותר, כשמעליהם מרחף כצל מחקר הנערך עתה באוניברסיטת „בר אילן", בשיתוף עם חוקר איש הקבה"ד, על השארותם ועזיבתם של בני הקבה"ד. המחקר נמצא עדיין בעיצומו אבל כבר פורסמו מסקנות הביניים שלו ומקצתן כבר עוררו הדים נרחבים. מסקנות אלה מספרות, בין השאר, על מיעוט השפעתו של בית־הספר על עיצוב דמותו של הנער והנערה, לעומת השפעתו של בית ההורים; חמור מזאת, על תופעות של „מרד" בקרב חלק מן הצעירים, ובעיקר בקרב אלה שעזבו את קיבוציהם. לאו דווקא התפרקות גמורה, אבל התפרקות מסוימת מן הערכים הדתיים.

מנגד (ואולי משום כך) קיימת נטיה בקרב חוגים שונים בקבה"ד להגביר את החינוך הדתי, שגם כיום הוא תופס את מרבית שעות הלימודים. ההצעה מרחיקת־הלכת ביותר בנושא זה מדברת על הקמת ישיבה תיכונית, בסמוך לישיבה לחברים, שמעון הקבע שלה נתקע ביוני השנה בעין־צורים.

כיום מצויים בקבה"ד שני בתי־ספר אזוריים. התלמידים של קיבוצי הצפון, בכל הגילים, לומדים בשדה־אליהו, בלי פנימיה. ביה"ס השני, בקבוצת יבנה, שיש בו פנימיה בשביל הבנים הבוגרים, משרת את תלמידי הכיתות הנמוכות של חלק מקיבוצי הדרום (וגם של מושבים דתיים סמוכים) ואת תלמידי התיכון של כל הקיבוצים באיזור זה – פרט לבני כפר־עציון. קיבוץ זה, הוותיק מבין יישובי הקבה"ד שקמו מאז מלחמת ששת הימים, הוא שהפר את המסורת המקודשת של הקבה"ד, שכל הבנים לומדים במוסדות התנועה. בניו הבוגרים לומדים, יחד עם בני מושבים דתיים באיזור, בביה"ס האזורי „אור תורה" באפרת. עם כל מה ש„אור תורה" קרוב בגישתו לקבה"ד, הרי בי"ס זה נבדל מן המוסדות בשדה־אליהו וביבנה בשלוש נקודות עיקריות: ראשית, כמובן, הוא איננו כפוף לקבה"ד; שנית, הוא איננו קולט בנות; ושלישית, הוא סלקטיווי בקליטת הבנים.

הצטרפות התלמידים הבוגרים של כפר־עציון לבי"ס זה, שאחריהם יבואו אולי גם הבנים ההולכים ומתבגרים של הקיבוץ הסמוך ראש־צורים, שנוסד ב־1973, איננה לרוחם של חלק מראשי הקבה"ד. הם סבורים כי צריך להקים בי"ס אזורי שלישי של התנועה, במתכונת של שדה־אליהו ויבנה, אם בעיקר בשביל שלושת יישובי גוש עציון (השלישי הוא מגדל־עוז, שנוסד ב־1977), ואם בשביל להקל על ביה"ס בשדה־אליהו, לאחר שגם בצפון הארץ קמו בשנים האחרונות שני קיבוצים חדשים של הקבה"ד, מלכישוע ובית־רימון. לעומת זאת קיימת כאמור ההצעה להקים ישיבה תיכונית, כלל־ארצית, שתשרת חלק מן הבנים הבוגרים של כל קיבוצי התנועה.

המתנגדים להצעה להקים ישיבה כזאת טוענים, כי היא תהיה מנוגדת לכמה וכמה עקרונות יעוד של התנועה המיושמים בבתיה"ס התיכוניים ה„רגילים" שלה, והם: חינוך משותף של בנים ובנות; חוסר סלקטיוויות; חינוך לעבודה והוראת לימודים כלליים. הישיבה גם תגרום לכך, הם גורסים, שינהרו אליה הטובים והמוכשרים בבני הקבה"ד, על חשבון בתיה"ס בשדה־אליהו וביבנה. וביבנה טענה נוספת: מהיותה ארצית, עם לינה, תגרום הישיבה להרחקת תלמידים מקיבוציהם ומהוריהם.

בקבה"ד מעריכים, כי ההצעה להקמת הישיבה התיכונית לא תתקבל בסופו של דבר, אבל הם משערים שיתקבלו הצעות המיועדות לתגבר עוד יותר את הלימוד התורני־דתי במוסדות הקיימים על־ידי הנהגת יום־לימודים ארוך, וכן הצעה לשלב חלק מלימודי התיכון במסגרת הישיבה הקיימת בעין־צורים. הנטיה הכללית בכל חוגי הקבה"ד – גם על יסוד המחקר שהוזכר לעיל – היא שצריך לחזק את היסודות החינוכיים של תנועה זו, המייחדים אותה לעומת שתי התנועות הקיבוציות הגדולות.

א.מ.

לא לימוד הגמרא יביא לאמונה

הדור הנוכחי שואל את עצמו, למה מתקשה הוא להעביר את ערכיו לבאים אחריו, וכן איך להעבירם, ובכלל – מה הם הערכים שיש להנחיל לדור הבא.

במקום המשך התגובה על־ידי מתן תוכן דתי חברתי חדש למסגרת הישנה, על־ידי סגנון חיים חדש ודפוסי חיים חדשים, מציעים עתה דרכים ישנות: ישיבה תיכונית, יום־לימודים ארוך, בית־מדרש, ונוטשים את ההשכלה הכללית ובין היתר: מדעי הטבע, לא מהססים לפנות למורים מחוץ לקיבוץ, מציעים הפרדה בין הבנים לבין הבנות.

חושבים שהגברת לימוד גמרא תביא לאמונה ולהקפדה בקיום מצוות. האמונה היא המובילה ללימוד ולקיום מצוות. לאמונה מגיעים על־ידי חינוך, חינוך למחשבה עצמית, חינוך לערכים, וגם על־ידי הזדהות עם הורים, מורים ומדריכים. המגע האישי, הדוגמה, הוויכוח וההתייעצות עם מבוגרים בתחומים גדולים ומורעים לערכים – חשובים לא פחות מאשר הלימוד.

כמחנך צריך להתאים את התכניות ואת שיטות הלימוד לתנאים החדשים של חיים משותפים יהודיים, ולא לדבוק בתכניות ובשיטות אשר הוכיחו את עצמן בגולה. אנו עדים לעובדה, ששיטות אלה מובילות ליצירת תהום בין דתיים לבין „חילוניים".

שמעון המל,
עין־הנצי"ב, (מתוך ב„עמודים")

להרים מחדש את נס המרד הקדוש

מה בעיקר חסר לנו, לכל אחד מאיתנו במשק עבודה האם לכך. אנו מרגישים חסרה ריקה גמילות חסדים – האם בזאת אנו מרגישים המחויבות ברמה שלא נסעה אם נסעה, כי הדבר העיקרי שחסר לנו, שאנו מרגישים כי חוסר ידיעה גדול בחיי יום־יום, בתשובה לשאלות ילדינו ועוד, הוא דווקא התחום התורני: כולנו יודעים פחות או יותר את הדברים הבסיסיים בקיום מצוות, אבל האם אנו יודעים למה? האם יודעים איך להסביר את משמעותן של המצוות לילדינו? האם מסוגלים אנו ללמוד פרשת שבוע לבד? לפתוח דף גמרא?

אין לי ספק צריכים להגביר את החינוך התורני (בצד החינוך הכללי) על־מנת לפתוח אופקים רחבים יותר במורשת היהדות, מתחדשת, על־מנת להרים את נס המרד הקדוש מחדש, על־מנת שנהיה דוגמה ומופת של חיי תורה וגמילות חסדים בצד עבודה. ועל־מנת שילדינו יהיו דוגמה של תלמיד חכם חלוץ לא כשני אישים שונים, אלא כאישיות אחת מלאה.

שמואל דוד,
ראש־צורים, (מתוך ב„עמודים")

מלכוד במושב ברוש: מי יקנה משק שקוע בחובות?

כתב: אמיר רוזנבליט
צילם: דוד גרינשפן

עצוב, עצוב מאוד היום בברוש. המושב, שהוקם ב־1953 על־ידי עולים מצפון־אפריקה כשישה קילומטרים מצפון לעיירה אופקים שבנגב, ידע ימים יפים מאלה. 60% מ־60 המשפחות שבו אינן פעילות עוד מבחינה חקלאית־משקית. הסיבות הן שונות ומגוונות: הזדקנות, בריאות לקויה, התאלמנות ועוד. רבים מבעלי המשקים מעוניינים

המזכיר שלום גבריאל

להיפטר מהם. אולם, הם כמו האחרים, מצויים במלכוד ובמעגל קסמים שקשה להיחלץ ממנו: מי יקנה משק הגורר עימו חובות עצומים? החוב הכללי של המושב לארגון מושבי הנגב ולגופים אחרים נאמד בכ־2.5 מיליון דולר. החובות העצומים הללו מתחלקים, כמובן, בין כל בעלי המשקים במושב. „זוהי פצצת זמן". אומרים לנו בארגון מושבי הנגב, „על מושב ברוש מרחפת סכנת פירוק".

המשפחות הפעילות עדיין מבחינה חקלאית (גידול פרחים ליצוא, מטעים יהודיים) אינן מתפקדות במסגרת האגודה, המשותפת למעשה, הן משווקות את תוצרתן בצורה עצמאית לארגוני השיווק השונים. דוגמה מוחשית לחיסול עקרון הערבות ההדדית במושב ראינו במשרדו של מזכיר המושב, שלום גבריאל: עליזה יפרח, בעלת משק קשישה במושב, באה למשרד כדי להסדיר עם שלום את תשלומי המס האחיד לקופת־חולים בשבילה ובשביל בתה. במושב מסודר מקובל, שהמזכירות מעבירה את התשלומים באופן קולקטיבי לקופה. כאן כל אחד דואג לעצמו.

המלכוד חל גם על משפחות אלה. מסביר שלום: „מצד אחד, החקלאים הפעילים רוצים אגודה חזקה ותומכת, שתערוב לבעיות האשראי שלהם, ומצד שני – המוסדות שאינם מעוניינים ליצור קשר עם חקלאים שאגודתם אינה מתפקדת ונתונה בחובות כבדים." שלום גבריאלי (שאגב אינו נמנה עם חברי המושב: הוא בן מושב מצליח יותר – פעמי תש"ז), חש תסכול רב, מאז נכנס לתפקידו לפני חודשים ספורים. „פניתי לסוכנות היהודית בבקשת סיוע, אבל שם נאמר לי כי הם לא יכולים לעזור, מכיוון שהמושב עבר זה מכבר את שלב ג' בביסוס והתנתק מהסוכנות. קיימת רק אפשרות לטיפול פרטני, אולם גם דבר זה אינו ניתן לביצוע, מכיוון שהתנאי הנדרש מן החברים המעוניינים בסיוע כזה הוא, שהם יהיו מסוגלים להרוויח. כרבע מן החוב הכללי הוא שלהם, ולכן זוהי דרישה בלתי־ריאלית", אומר המזכיר.

בעל החוב הגדול ביותר במושב ברוש הוא מישל חדידה, נשוי ואב לארבעה ילדים. חובותיו נאמדים ב 85,000 דולר. במהלך ביקורנו במשקו מגיע למקום יצחק רוד מאגודת „מימי הנגב" כדי לנתק לו את המים בגין חוב המסתכם ב־2.7 מיליון שקלים. מישל, כך נוצר הרושם, מקבל את הניתוק בשוויון נפש. „המדינה, משרד החקלאות והמוסדות המיישבים הם שהכניסו אותי לבוץ הזה והם גם שצריכים לחלץ אותי", הוא אומר בצורה פשטנית. כשאנו שואלים, כיצד שקע בחובות כה כבדים, הוא מפרט אחד לאחד: „אני בן המושב, גדלתי כאן כילד וחזרתי למקום ב־1968, לאחר שחרורי מצה"ל, אתה רואה את הדיר הריק הזה? ובכן, הוא עומד ריק מאז סוף שנות ה 60. בהמלצת אגף התכנון במשרד החקלאות הקמתי את המבנים כדי לגדל עדרי צאן מן מרינו. אבל כמו בכל הארץ, גם כאן הגידול הזה נכשל. לאחר־מכן הקמנו לול הודיים וחממות לפרחים, אולם לאחר זמן לא־רב ראיתי שאני מפסיד, לכן הפסקתי לגדל. ההשקעות הגדולות, הוצאות המימון והריבית הפנטסטית הכניסו אותי לחוב כבד, שרק אלוהים יודע איך אצא ממנו." כדי להמחיש את מצוקתו הכלכלית הוא מראה לנו את ביתו הקטן, בן 58 מ"ר, בו מתגוררות שש נפשות בצפיפות רבה.

לא הרחק מן המשק של מישל חדידה מתגוררים חיים קדוש (61) ואשתו אליה (52). בני הזוג קדוש, מראשוני המושב, גידלו שישה ילדים, שאף אחד מהם לא חזר למושב. אילו הדבר היה תלוי בהם, היו חיים ואליה מוכרים את משקם ועוברים להתגורר בעיר, בדומה לילדיהם. אולם החוב הכבד הרובץ עליהם, שמסתכם בכמיליון שקל, מונע בעדם.

„בשנים הראשונות היה כדאי להיות חקלאי", אומר חיים, „גידלנו אז עגבניות, מלפפונים, בוטנים, סלק סוכר. התפרנסנו בכבוד. אבל במשך השנים נהפך המקצוע הזה למאוס", לפני כעשר שנים הקים לול תרנגולות, אולם אחרי חמש שנים נאלץ לחסל אותו בגלל חוסר כדאיות. מאז אין הוא פעיל עוד, למעשה, בתחום החקלאי, בעיקר בגלל סיבות רפואיות. המפרנסת היחידה היא רעייתו, העובדת כשכירה במפעל „עוף הנגב". היא מציגה בפני תלוש משכורת, שבמשבצת הנטו רשום הסכום 190,000 שקל. „לפעמים, כאשר אנו זקוקים לעזרה, הילדים נותנים יד. אבל הם רחוקים מאיתנו. רובם מתגוררים בתל־אביב ובאשדוד."

יו"ר ארגון מושבי הנגב, יצחק נחמיה, אומר כי ברוש נכלל בין שש מושבי המצוקה של הנגב, ואם לא יימצא הסדר נאות לתשלום החובות של חבריו, יהיה צורך לפרק את המושב. „אינני מאשים במצב רק את החקלאים. מה שהאיץ את ההידרדרות היה מפולת הפרחים ב־1979 וההשקעות שנעשו בסמוך לשנה זו, תוך קבלת הלוואות צמודות שהקפיצו את החובות ללא כל קנה־מידה המתקבל על הדעת, כתוצאה מאינפלציה. ככלל, המדיניות החקלאית של הממשלה איננה נכונה, מכיוון שרווחיות הייצור לא תיפתר רק על־ידי הזרמת כספים. יש לדאוג שבמקביל יהפכו את הייצור החקלאי לרווחי", אומר נחמיה.

מנתקים את המים במשקו של מישל חדידה (מימין)

חיים ואליה קדוש על רקע הלול השומם שלהם

סלט רק בשיטת „עשה זאת בעצמך"

יש כאלה שמסתובבים בחצר והראש שלהם תמיד תוסס רעננה של הצעות ייעול וחסכון, המצב לא מניח להם לרגע. את ההצעות הם משמיעים לנו בזמן הארוחות, כך שבטבעי הדבר שרובן מתייחסות לענייני חדר האוכל.

היה גם מישהו, רמי קציר נדמה לי, שהציע משהו מהפכני בעניין החיתולים: עקב משבר החיתולים בבתי הגיל הרך, במיוחד בימי שישי־שבת, בהם מודבקים פתקים היסטריים של מטפלות, שמבקשות מהחברים לא להחליף לילדים חיתולים כל שעה כי פשוט אין – הוא מציע להלביש מכנסיים ללא חיתולים, עד יעבור זעם.

החדש הסכן אשר הוא שמעון גל, הנ"ל זורק לי כל יום הצעות מפתיעות בדימיון הרב שמושקע בהן. ההצעה האחרונה שלו נוגעת לסלט ועכשיו אני מבססת את הפירוט שלו, כפי שהוא כתב אותו על מפית בחדר האוכל (איזה בזבוז...):

„להכין סלט לוקח כ־10–13 דקות, תלוי בכישורים.

בקיבוץ יש 168 חברים, 68 מתנדבים, 10 גמלאים, 10 שכירים, 10 גננים. סה"כ 7.5X250 דקות בממוצע של חיתוך סלט. סה"כ – 18,750 דקות לכל הקיבוץ.

ניתן לקחת בתולה, לתת לה ירקות, שתחשוב על מישהו מהקיבוץ שהיא מתעבת, ותוך כדי תקצוץ סלט לכולם! או, לחלופין, להשתמש סוף־סוף במכונה לקיצוץ ירקות הקיימת במטבח".

הערה לגל: כל הכבוד לך, אבל רואים שאתה לא קיבוצניק ותיק. אם תיקח מהקיבוצניקים את הכיף של חיתוך הסלט, מה יישאר להם?

מינהל מקרקעי ישראל

מינהל מקרקעי ישראל | ערים, חב' לפתוח עירוני בע"מ | המועצה המקומית כרמיאל | משרד הבינוי והשכון
מחוז הצפון | | | מחוז הגליל

בניה עצמית בכרמיאל
גבעת מכוש

במסגרת התוכנית הנ"ל, מוצעים לציבור 39 מגרשים לבניה של מבנים חד־משפחתיים ו־6 מגרשים לבניה של מבנים דו־משפחתיים בקיר משותף.
הרשמה תתקיים במשרד „ערים" רחוב עצמון 100/16, נצרת עילית. בימים א'־ה' בין השעות 08.30—12.00.
ההרשמה תחל ביום שלישי 10.12.85 שעה 09.00 ותסתיים ביום שישי 10.1.86 שעה 12.00.
פרטים נוספים ותרופספקט מפורט ניתן לקבל במשרד חב' ערים — בכתובת הנ"ל
תשומת לב לדוגמא: מחיר קרקע לשטח בגודל של 501 מ"ר לבניה חד־משפחתית, המשולם למינהל בעת החתימה וחוזה פיתוח הוא 4,365,445 שקל ($2,955) — המחיר אינו כולל מ.ע.מ. ואינו כולל הוצאות עבור פיתוח.

מינהל מקרקעי ישראל | המועצה המקומית | החב' לפתוח מרכזים כפריים ותעשייתיים — מטה יהודה בע"מ
מחוז ירושלים | מטה יהודה

בניה עצמית — בצור הדסה
יתרת מגרשים

במסגרת תוכנית „בניה עצמית" שפורסמה בנובמבר 1985 נותרו 100 מגרשים לבניה חד־משפחתית.
מגרשים אלה יוקצו לציבור לפי ערך קרקע תנאי תשלום והוצאות פיתוח משתנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט המקורי וכפוף לשינויים והתחייבים מפרסום זה.
הקצאת המגרשים לציבור תחל ביום שלישי 17.12.85 שעה 11.00 בשיטת „כל הקודם זוכה". ותתקיים במשרד „בית המשכנים" רחוב אהליאב 29, רוממה, ירושלים. טל. 02-534211. בימים א'־ד' בין השעות 09.00—12.00. בשעה הנקובה כתחילת ההרשמה תיערך הגרלה בין הנוכחים במקום.
בעת ההרשמה יש להפקיד סך של 500.000 שקל בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל וזאת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.
פרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי המחוז בכתובת הנ"ל.
תוקף הודעה זאת עד לגמר שיווק המגרשים ולא יאוחר מ־31.01.86.
תשומת לב לדוגמא: מחיר קרקע למגרש בגודל של 580 מ"ר המשולם למינהל בעת חתימת חוזה פיתוח הוא 8.304.000 שקל ($5,622) — המחיר אינו כולל מ.ע.מ. ואינו כולל הוצאות עבור פיתוח.

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז ירושלים

הצעה להחכרת מגרש לבנית 24 יח"ד
בשכונת הר־נוף — ירושלים
מכרז מס. ים/99/85

מינהל מקרקעי ישראל מזמין בזה הצעות לחתימה על חוזה פיתוח, בגין שטח לבנית 24 יח"ד. פרטי השטח והאפשרויות הבניה עליו בעת הפרסום הם כדלקמן:

גוש מספר	חלק מחלקה מספר	מגרש מספר	שטח במ"ר בערך	סה"כ שטח לרשוי ב־4 קומות יחד	מחיר מינימום נדרש בשקלים (לא כולל מע"מ)	הוצאות פתוח בשקלים (לא כולל מע"מ)	גובה פקדון בשקלים
30255	17,19	455	1,354	2,400	205.789,000	194,976,000	10.000,000

פרטים נוספים וטופסי הצעה, ניתן לקבל במשרדנו המחוזי בירושלים, רחוב בן יהודה 34, קומה 12, בימים ובשעות העבודה המקובלים.
המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא 08.01.85 שעה 12.00, הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים מסיבה כלשהיא — לא תדון.
אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז המרכז

הצעה להחכרת חצי מגרש לבנית 2 יח"ד
בקיר משותף עם המחצית האחרת של החלקה
בבני־ברק מכרז מספר תא/98/85

מינהל מקרקעי ישראל מזמין בזה הצעות לחתימה על חוזה פיתוח, לבניית 2 יחידות דיור בקיר משותף עם המחצית האחרת של החלקה.
פרטי השטח האפשרויות הבניה עליו בעת פרסום הם כדלהלן:

גוש מספר	חלקה מספר	מגרש מספר	שטח במ"ר בערך	* סה"כ אחוז בניה ב־2 קומות יחד	מחיר מינימום נדרש בשקלים (לא כולל מע"מ)	סכום פקדון בשקלים
6195	546	554	250	80	38,576,087	2,000,000

פרטים נוספים וטופסי הצעה, ניתן לקבל במשרדנו המחוזי בתל־אביב, דרך פתח תקוה 16, בית קלקא, בימים ובשעות העבודה המקובלים.
המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא 08.01.85 שעה 12.00, הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים מסיבה כלשהיא — לא תדון.
אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	14־–7־	שלג
אמסטרדם	8–1	בהיר
בואנוס איירס	26–20	בהיר
הלסינקי	12־–4־	בהיר
הונג קונג	22–17	בהיר
וינה	5־–5	מעונן
ז'נבה	11–3	בהיר
טוקיו	13–4	בהיר
טורונטו	4–2	מעונן
יוהנסבורג	19–10	גשום
לונדון	15–11	מעונן
ליסבון	17–11	גשום
מדריד	11–1־	בהיר
מונטריאול	4־–1־	מעונן
ניו יורק	6–4	גשום
סאן פאולו	24–15	מעונן
פאריס	11–8	בהיר
פרנקפורט	3–2	גשום
ציריך	10–3	בהיר
ריו דה ז'נרו	29–17	בהיר
שטוקהולם	5־–0	שלג
שיקגו	6–5	שלג

swissair

הסוכנות היהודית לא"י
ועדת המכרזים הכוללנית אזור תל־אביב

מכירת עודפי ציוד — גנרטורים

1. הסוכנות היהודית לא"י (להלן הסוכנות) מבקשת בזה הצעות למכירת עודפי ציוד משומש — גנרטורים. מכרז מס' 71/178/85 — מכירת גנרטורים משומשים.
2. הציוד מאוחסן במחסני הסוכנות היהודית בצריפין — וניתן לראותם החל מיום ב' 9.12.85 עד יום ה' 19.12.85 בין השעות 08.00—13.00.
3. את תנאי המכרזים וטופסי ההצעות אפשר לקבל מיום ב' 9.12.85 במשרדנו בתל־אביב, רחוב קפלן 17 חדר 409 ובמחסני הסוכנות היהודית לא"י בצריפין.
4. על המציע לצרף להצעתו ערבות בנקאית או המחאה בנקאית בגובה 10% מערך הצעתו.
5. את ההצעות יש להגיש בשני העתקים ולהכניסן לתיבת המכרזים הנמצאת במשרדנו רח' קפלן 17 חדר 409, תל־אביב או לשולחן בדואר אל ת.ד. 7053 תל־אביב, מיקוד 61070.
6. ההצעות חייבות להגיע אל תיבת המכרזים הנ"ל לא יאוחר מיום ו' 20.12.85 שעה 09.00 בבוקר.
7. אין הסוכנות היהודית מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא והיא רשאית לחלק את הקניה בין קונים שונים ולפעול לפי שיקול דעתה הבלעדי והמוחלט.

מכרזים

בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ

מוזמנות בזה הצעות לאספקת: —
מכרז 85/230 — עתנים מקושרים ולחצנות ממתכת
" " /231 — כפיות עור ובד
" " /233 — תמוכה זוויות ופלסטיק
" " /235 — ראשי כבל
" " /222 — הקמת 2 מבנים במוסד ת"א
" " /234 — גלילי מדפסת לבתק
" " /236 — תיבות התעפות מאלומיניום ופלסטיק
" " /237 — שולחנות עבודה
" " /238 — שרוולים פלסטיים כחולים
" " /240 — עץ בוק

ספסי הצעה מפרטים ופרטים נוספים אפשר לקבל באספקאות ומח־סנים, רח' הרצל 172, ת"א כל יום בשעות העבודה חדר מס' 7.
ההצעות יש להגיש בירושלים לא יאוחר מיום 22.12.85, שעה 12 בצהרים.
החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או כל הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד. הצעות ב־מברקים לא תתקבלנה.
סגהל תחום אספקאות המחסנים

עפר וסלע בע"מ
הודעה על אסיפה שנתית רגילה

ניתנת בזאת הודעה כי האסיפה השנתית הרגילה תתקיים ביום שני, 23 בדצמבר 1985 בשעה 12.00 במשרדי החברה, ברח' ברנמיה 12 תל־אביב.
על סדר היום:
א. דין וחשבון של יו"ר מועצת המנהלים.
ב. אישור הדו"חות הכספיים ליום 31.3.1985.
ג. מינוי רואה חשבון וקביעת שכרו.
ד. מינוי מנהלי החברה.
ה. שונות.
אם כעבור חצי שעה מן המועד שנקבע לאסיפה לא ימצא בה ה־מניין החוקי, תדחה האסיפה ל־אותו יום בשבוע הבא ובאותו מקום.
אם באסיפה הנדחית לא יהיה מניין חוקי תוך מחצית השעה מן המועד יהוו שני חברים ה־נוכחים בעצמם או ע"י בא כח במניין חוקי, האסיפה תהיה רשאית לעסוק בעניינים שלמענם נק־ראה.
הדו"חות הכספיים נמצאים בורסה לעיון ונתונים לעיון במשרדי החברה.
במקודת מועצת המנהלים
הרצוג בן־ציון

הועדה המקומית לתכנון ולבנית מרחב רמת־השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לס־עיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 שהוגשה לועדה ה־מקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש: 6614 חלקה: 243 ברחוב: הקוממיות 21, הב־קשת לאזור מגורים מיוחד בק־שה למתן אישור להקלה מתכנית בינוי ת.ב.ע. 503/2 א'.

ההקלה המבוקשת בפתיחות חלון בקו א' בצורה השונה מתכנית הבינוי.

כל מי שיש לו התנגדות ל־הוצאת היתר/אישור ההקלה, במקום. זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדו־יקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ו־תובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

מ. חיבין
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — מרחב רמת־השרון
ת.ד. 3523

הפועל ומכבי ת"א יבחנו הערב לגביעי אירופה

מאת יעקב פתאל

אחרי פגרה של שלושה שבועות יתחדשו הערב משחקי הליגה בכדורסל, כאשר יתקיימו משחקי המחזור הי"14.

שני משחקים מבין החמישה יתקיימו באולם הפועל בחולון. במשחק הראשון תארח קבוצה מכבי רמת-גן את קבוצת הפועל ת"א. משחק זה יתחיל הערב ב־7.

קבוצת הפועל, שהתקשתה לבצע את הקבוצה המרתנבית באולם באוסישקין (82:85), שיפרה רבות את יכולתה והיא עשויה להשיג הישג גם מבחן טוב לקבוצה, הזמן נבחן על יותר. משחק זה ערב משחקה בבית רבע הגמר בגביע קוראץ' שיהיה ביום ד' נגד קבוצת שאלן מצרפת. הרמתגנים נסוגו ביכולתם ונחלו בארונה שורה של הפסדים.

במשחק השני, שיתחיל ב־8.30, תארח קבוצת הפועל חולון את קבוצת מכבי חיפה. שתי הקבוצות נפגשו בשבוע שעבר במסגרת שלב רבע גמר הגביע וחולון ניצחה רק אחרי מאבק מעניין. במהלך משחק זה הורחק כוכב החולונים, שוקו החיזוק קופר, ולא יוכל לשחק הערב. ללא קופר יהפוך המאבק לשקול יותר וחיפה תנסה לגמול לחולונים.

השלושה, מכבי ת"א, תארח באולם האוניברסיטה את קבוצת הפועל גליל-עליון. משחק זה הועבר מיד-אליהו לאולם ברמת-אביב בגלל מופע חנוכה. התל־אביבים, שניצחו בסיבוב הראשון 75:90, לא יתקשו לנצח גם בלי בינגטון הפצוע.

מאבק מעניין עשוי להתנהל בין שתי נציגות אליצור מנתניה וקרית-אונו, שיהיה באולם בנתניה. הקבוצה מקרית-אונו תופיע לראשונה בהדרכתו של מאמנה החדש אלברט חמו, שהחליף את זן בוזילי. שחקני נתניה לא יכולים להרשות לעצמם הפסד והם יעשו כל כדי לנצח במאבק ולשמור על מקומם שני בליגה.

המשחק החמישי של המחזור יתקיים באולם ברוממה. שם תארח קבוצת הפועל חיפה את קבוצת הפועל ר"ג. יהיה זה מאבק תחתית מעניין, כאשר לתוצאותיו תהיה חשיבות מכרעת לגבי עתידה של הקבוצה בסיום העונה.

שתי הקבוצות נפגשו לפני פרוע במסגרת הגביע והחיפה ניצחה בהפרש נקודות קטן רק אחרי מאבק צמוד.

בסיבוב הראשון של הליגה הוכיחה חיפה, כאשר ניצחה בכמור המכביה 65:91.

קבוצות בית"ר ת"א והדיה חופשית במחזור משחקים זה.

● ביוון: פאנתינייקוס בראש לאחר נצחון (2:3) על לאריסה. פאניונים (שניה) — אירקליס 0:1; אריס — אופי 0:2, א.א.ק. — אתיניקוס 0:2.

● בפורטוגל: בנפיקה עלתה לראש הטבלה, לאחר נצחון 0:1 על בלאבנאסאס. ספורטינג (שניה) הביסה את ציבולה 0:5 פורטו נוצחה (2:1) לגימאראס וירדה למקום השלישי. סטיבל — בואוויסטה 2:3; סאלגוירוס — אקדמיקה 0:2.

אנגליה שוודיה ופינלנד בטורניר טניס־שולחן

נבחרות טניס־השולחן של אנגליה, שוודיה ופינלנד אישרו אתמול את בואן לאליפות הבין־לאומית של ישראל בטניס־שולחן שתערך בפברואר.

קודם לכן אישרה מערב־גרמניה את השתתפותה בתחרות אלה.

איגוד טניס־השולחן מצפה עדיין להרשמת מדינות נוספות כשעל הפרק צרפת, נורווגיה ולוקסמבורג והונגריה.

כפפות הזהב נוצחו בלונדון

נבחרת כפפות הזהב באיגרוף נוצחה אתמול בלונדון ע"י נבחרת אנגליה, בשער 7:2.

את הנצחונות לכפפות זהב השיגו יונה אוסקר מלוד במשקל עד 51 ק"ג ולוי בסטיקה. אף הוא מלוד במשקל עד 56 ק"ג.

מאמן גרמני מעביר קורס בכדורעף

קורס ראשון מסוגו למאמני כדורעף מוכרים נפתח אתמול ע"י מאמן נבחרת מערב גרמניה בכדורעף, ניקולאי פירדין.

בקורס נוטלים חלק 12 המאמנים המוכרים בארץ שיעברו אימונים עיוניים בוינגייט ומעשיים בבן שמואל.

מיים בריטי למרתון הכנרת

שתי הרשמות יוצאות דופן היו אתמול למרתון הכנרת הבין־לאומי ה־9, שיערך ביום ג' ה־[illegible] בא.

מבריטניה נרשם בין שולטנס, מיים בחיל האוויר המלכותי. ספורטאי זה, השתתף כבר ב־13 מרוצי מרתון.

הרשמה ראשונה מתמיגנר ה־ערבי היתה אתמול כשמצרי נרשם למרתון. כמו כן נרשמו 15 מאנשי כוחות האו"ם.

חן ליפין ראשון רצי מרוץ הלפיד

חן ליפין, כדורסלן מכבי ת"א, יהיה ראשון רצי מירוץ הלפיד המסורתי של תנועת "המכבי הצעיר", שיתקיים היום ממודיעין לרחבי הארץ.

חן ליפין יקבל את הלפיד משופט בית המשפט העליון לשעבר, השופט משה עציוני. השופט עציוני, שכיהן כיו"ר ועדת הבחירות לכנסת ומשמש כיום כאב בית הדין הציוני העליון ישא דברים על נושא, "חרות ושוויון ערך האדם", שהוא המוטיב העיקרי של מירוץ הלפיד השנה.

● שש מדינות — יפאן, סין, איראן, הונג-קונג, מונגוליה ודרום קוריאה — יטלו חלק במשחקי החורף של אסיה שייערכו בסאפורו, יפאן, בין ה־1 וה־8 במארס.

הועדה המארגנת מצפה גם להשתתפותם של הודו, לבנון ופאקיסטן [illegible]. צפויה השתתפותם של 350 ספורטאים.

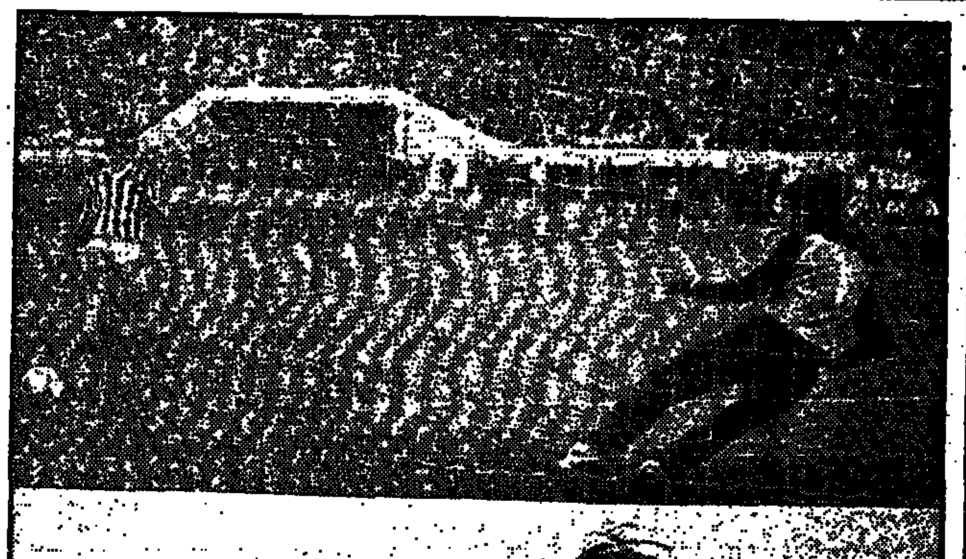

מישל פלטיני, כוכבה של יובנטוס, מבקיע את שער ארגנטינה ג'וניור'ס מן הנקודה הלבנה (תמונה עליונה) ומעניק את הגביע לקבוצתו שחוגגת הנצחון בהקפת המגרש עם הגביע (למטה).

יובנטוס החזירה הגביע הבין־יבשתי לאירופה

ניצחה בטוקיו את ארגנטינה ג'וניורס 4:2 בדו־קרב בעיטות 11 מ' ● המשחק לאחר הארכה נסתיים בתוצאה 2:2

מישל פלטיני, הצרפתי הבין־לאומי של אלופת אירופה, יובנטוס האיטלקית, הוסיף אתמול בבוקר תואר נוסף לארון התארים שלו. הוא הוליך את קבוצתו לנצחון בגביע הבין־יבשתי בנצחון על אלופת דרום־אמריקה, ארגנטינה ג'וניורס, 4:2 בדו־קרב מן הנקודה הלבנה. בתום 120 דקות היתה התוצאה 2:2.

פלטיני וסתר כגיבור משחק, כשהיה הכוח מאחורי משחקה של האלופה האירופית. הוא עצמו הבקיע שני שערים ושלח את הברית להתקפות חוזרות־ונשנות על השער הארגנטיני.

ארגנטינה, ג'וניורס, הולבגה־פעמיים במהלך המשחק כשקרלוס ארוחוס (55) והוזה קאסטרו (75) הבקיעו לזכותה. אולם הם לא יכלו לעצור את פלטיני, שהוביל בפעם הראשונה, שמונה דקות לאחר שערו של ארוחוס (ב"פנדל"). הדני מיכאל לאודרופ השוה בפעם השניה, שש דקות לפני שריקת הסיום למועד החוקי.

בעקבות נצחונה היתה יובנטוס לקבוצה האירופית הראשונה שזכתה בגביע "טויוטה" מאז 1980.

62,000 צופים יפאנים נלהבים חזו במשחק באיצטדיון הלאומי בטוקיו ואותו ניהל המערב גרמני וולקר רוט.

המתח במגרש גאה, כשהתייצבו שחקני שתי הקבוצות לדו־קרב הבעיטות מן הנקודה הלבנה. סרג'יו בריזו, אנטוניו קאבריני, אלדו סרנה ומישל פלטיני הבקיעו ליובנטוס. לאודרופ בעט לידי השוער ויצלה.

לזכות הארגנטינים הבקיעו אולגין וחוזה לאפז. בעיטותיהם של סרג'יו בטוסטה וחוזה פאבוני נעצרו בידי השוער סטפנו טאקוני.

מאמן ג'וניורס חוזה ידיקה הצהיר בתום המשחק: "זה היה גמר גדול. פלטיני היה אמנם הגדול מכולם. אבל בשתי הקבוצות הופיעו עוד שחקנים שעשו את המשחק לגדול כל כך".

● הג'ודואיות של בריטניה זכו בשתי מדליות זהב ואלה של יפאן הולכת באחת, כל אחת באליפות הג'ודו שנערכה בפוקוקה ביפאן.

קארן בריגס (בריטניה) גברה על הצרפתיה מריה קולינגה במשקל עד 48 ק"ג.

במשקל עד 52 ק"ג זכתה היפאנית קאורי יאמאגוצ'י שגברה בגמר על אצית הרוס מאוסטריה.

במשקל עד 56 ק"ג נטלה הזהב הבריטית אן הוג'ס ובמשקל פתוח זכתה בבכורה ההולנדית שוירנה קוק.

139 משתתפות מ־21 מדינות נטלו חלק בתחרות.

● טוניסיה גברה על פולין 0:1, במשחק ידידותי שנערך אתמול בטוניס. באסאם גרידי הבקיע את שער הנצחון בדקה ה־56.

בקרוב יוחלט אם מרימוביץ ינהל המשחק עם אנגליה

מאת אשר גולדשלגר

"מזכירות ההתאחדות לכדורגל, או כל גוף אחר בהתאחדות, לא ידונו לפי שעה בהמלצות הוועדה לבדיקת כשלון נבחרת הכדורגל בקדם־הגביע העולמי, עד אשר הפעילות השונות בהתאחדות ילבנו ביניהן את הסעיפים השנויים במחלוקת" — אמר אתמול יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל שאול פוזרי.

פוזרי הבהיר, כי הדו"ח התקבל עקרונית ע"י מוסדות ההתאחדות לכדורגל, אולם הסעיפים שאינם מקובלים על מרכזי הכדורגל השונים ילובנו בתקופה הקרובה.

פוזרי הדגיש עוד, כי בתקופה הקרובה תחליט ההתאחדות אם מרימוביץ אכן ינהל את המשחק נגד נבחרת אנגליה בחודש פברואר הקרוב בר"ג במשחק אחרון במסגרת בין־לאומית.

לפיכך, תסתפק היום המזכירות בדיון בהצעתו של אורי אפק בדבר הקמת בי"ס לכדורגל לילדים ולמחוננים ליד היחידה למחוננים במכון וינגייט.

גוימן ימשיך לאמן בית"ר רמלה

דני גוימן, מאמן בית"ר רמלה, ימשיך לאמן את קבוצתו, למרות השערוריה שליוותה את הקבוצה בשבת שעבר.

גוימן הדגיש, כי החליט לשחרר מהקבוצה שני שחקנים, השוער והקשר משה סיני, שיוצב ברשימת ההעברות.

החשדות, לפיהן ניסו מהמרי טוטו "לקנות" מספר שחקנים בבית"ר רמלה לפני המשחק [illegible] אחרי המהמבצים יעברו כנראה עוד השבוע לדיון המשפטי של התאחדות הכדורגל.

● בהולנד: פ.ס.וו. איינדהובן שומרת על מקומה בפיסגה, לאחר שניצחה בחוץ את אוטרכט 0:3. פיינורד — שניה — ניצחה את גרונינגן 1:4 והגדילה לעשות אייאקס, שהביסה את ספרטה רוטרדם 0:9. במשחקים נוספים: רודה — הרקלס 1:4; פורטונה סיטארד — אקסלזיור 0:3; ד' בוש — מאסטריכט 3:4; אלקמר — האארלם 2:3.

● בצרפת: שלושה מגלי הבין־לאומי דומיניק רושטאו הוליך את המוליכה פריז־סן ז'רמן לנצחון (1:5) על לאוול. פריז־סן ז'רמן עדיין בלתי מנוצחת ב־23 משחקים.

● ביוגוסלביה: פרטיזן בלגראד בראש, לאחר נצחון 0:2 על זלגוניצר סאריבו 0:2 הכוכב האדום — סאריבו 3:4 דינמו וינקובצי — המורד ספליט 1:3; ולזר — אוסק בלגרד 2:2.

● בתורכיה: גלאטסראי ראשונה למרות התיקו אפס עם בשיקטאש. סאמסונספור גברה על קאיזריספור 0:3 קוקאליספור — פנרבחצ'ה 0:1.

מרדונה חזר ונאפולי ניצחה

כשעודית של המוליכה, יובנטוס, שזכתה אתמול בבוקר בגביע הבין־יבשתי, צימקה אתמול נאפולי את הפער בינהן לשלוש נקודות, לאחר שגברה על מילאן (0:2), במחזור ה־13 בליגה האיטלקית.

במשחק רב־שערים במילאנו נפרדו אינטרנציונלה וטורינו בתיקו (3:3). קומו הפתיעה, בנצחה במשחק חוץ את לציה 4:1.

באיצטדיון סאן־פאולו בנאפולי התיקה מילאן מעמד 77 דקות. אולם ב־13 הדקות האחרונות בנעו המילאנזים לדייגו מארדונה, שחזר לשחק בעקבות המתקת עונשו, ולחבריו. בדקה ה־77 הגביה מרדונה כדור קרן מעל ידי השוער האורח אלסנדרו רגיקה בדייקנות מגיעה. 10 דקות לאחר מכן השלים הקשר סלבטורה באגני את התוצאה בשער נאה לאחר פריצה יחיד.

אינטר הובילה ביתרון מלצר של האירי ליאם בריידי מהנקודה הלבנה. אולם אנטוניו קומו בטורינו השווה בבעיטה מ־15 מ'. טורינו עלתה ליתרון משער של פוסקארד ההולנדי במחצית 1:2.

במחצית השניה השווה קרל היינץ רומניגה, אך האוסטרי הולטר שארנר החזיר את היתרון לטורינו. אולם בדקה ה־87 השווה הבין־לאומי של אינטר ג'וזפה ברגומי וחתם את תוצאת המשחק.

פיורנטינה ורומא זכו בנצחונות ביתיים הודות לבעיטות מן הנקודה הלבנה. פיורנטינה ניצחה את אבולינו ורומא את פיזה. הפולני בוניאק הבקיע לרומא ודניאל פאסרלה לפיורנטינה.

הדני פרבן אלקיאר הבקיע צמד והוליך את האלופה ורונה לנצחון (0:2) על בארי.

במשחק, בו גברה קומו על לצית (1:4), הבקיעו סטפנו בורגונבו (2) השוודי דן קורנליוסון והברזילאי דירסאו (פנדל) למנצחת.

במשחק נוסף: אטלנטה — אודינזה 1:1.

פורמן מחזיק תיק הפועל במועצת פועלי ת"א

גרשון פורמן נתמנה אתמול לתפקיד מחזיק תיק הפועל במועצת פועלי תל־אביב, במקום עמוס לרדין, שהתפטרותו נתקבלה.

● בספרד: ריאל־מדריד שמרה על מקומה בפיסגה לאחר שהביסה את סלטה 0:4. ברצלונה הפסידה (2:1) בבית לריאל בטיס. הרקולס — ולנסיה 2:3; סביליה — אספניול 1:1; אתלטיקו בלבאו — רסינג 0:3; אוסאסונה — ריאל סאראגוסה 1:2.

● בבלגיה: קלוב ברוז' איבדה נקודה מול גנט (1:1) ואנדרלכט (בנצחון 1:2 על קורטריאק) צמצמה את הפער לשתי נקודות. אנטוורפן — משלין 1:1; מריבג — ברלקום 0:0 ווטרשאי — ס.ג. ליאז' 0:0 חורגן — מולנבק 0:1.

וייצמן: אנו מפתיעים העונה במיוחד את עצמנו

48 שעות אחרי שבת

וייצמן: אנו מפתיעים, מאת ניצן פרידמן

[illegible]

כיפר אין כסף ואין הנהלה

[illegible]

בכבה הראש לא בכדורגל

[illegible]

אלי וייצמן

[illegible]

גמר כל־שוודי הבוקר במלבורן

גמר כל־שוודי יהיה הבוקר באליפות הטניס הפתוחה של אוסטרליה במלבורן. מאטס וילנדר, אלוף השנתיים האחרונות, יתמודד עם חברו סטפן אדברג, שהפתיע אתמול בנצחון על הצ'כי איוון לנדל.

אדברג בן ה־19, המזכיר במשחקו קר הרוח והשקט את בן־ארצו הגדול ביורן בורג, לא נבהל מהגשם שליווה את המשחק וגבר על המדורג מספר אחד בחמש מערכות 7:6, 5:7, 1:6, 6:4, 7:9 במשחק שנמשך כארבע שעות והשתרע על פני יומיים.

הגמר הבוקר יפגיש לראשונה בתולדות טורנירי ה"גראנד סלאם" שני טניסאים שוודים. ה"פייבוריט" לנצחון הוא וילנדר, שזכה כאמור פעמיים בשנתיים האחרונות בתואר.

אולם אדברג אינו קוטל קנים. לפני שלוש שנים זכה בארבעת טורנירי ה"גראנד סלאם" לנוער ומאז נימנה במשך תקופה ארוכה עם העשירייה הראשונה בסבב העולמי.

וילנדר שואף לשחזר את הישגיהם של האוסטרלים ג'ק קראופורד (1931־1933) והוי אמרסון (1963־1967) ולזכות בתואר האוסטרלי השלישי ברציפות.

..בגמר הגברים זכו אתמול פול אנאקונה (ארה"ב) וכריסטו ואן־רנסבורג (דר"א), שגברו על האוסטרלים מרק אדמונסון וקים וורליק 6:3, 6:7, 4:6, 4:6, 4:6.

בגמר הנשים הוסיפה מרטינה נברטילובה תואר נוסף לאמתחתה, כששיתפה פעולה עם פאם שרייבר כדי לגבור על קלאודיה קודה־קילש (מערב גרמניה) והלנה סוקובה (צ'כיה) 6:3, 6:4.

● אדריאן דנטלי קלע אתמול 39 נקודות והוליך את יוטה ג'ז לנצחון גבוה על לוס־אנג'לס קליפרס 131:91 בליגת האנ.בי.איי.

ריקי גרין וטורל ביילי, שקמו מן הספסל סייעו לדנטלי במלאכת הקליעה.

מרקוס ג'ונסון קלע 17 נקודות לקליפרס, שהפסידו 14 מתוך 16 המשחקים האחרונים שלהם.

מבצע פורד לחקלאי

5% הנחה לטרקטורים במבצע ואספקה מיידית

טרקטורים המשתתפים במבצע

דגם	מפרט	כמות
	דגמים למשק המושבי	
3910	50 כ"ס • P.T.O 540 סל"ד	12
4110	57 כ"ס • P.T.O 540 סל"ד	4
4610	64 כ"ס • P.T.O 540 סל"ד	8
	דגמים לגידולי שדה ופלחה	
6610	86 כ"ס • P.T.O 1000/540	21
6610 הנעה 4x4	86 כ"ס • P.T.O 1000/540	2
6710	86 כ"ס • P.T.O 1000/540 – ווא מפעיל אטום וממוזג.	1
7610 הנעה קדמית	103 כ"ס • P.T.O 1000/540	2
7710 הנעה קדמית	103 כ"ס • P.T.O 1000/540 – ווא מפעיל אטום וממוזג.	4
	דגמים למטעים	
4110 - צר	57 כ"ס • P.T.O 540 סל"ד	3
4610 - צר	64 כ"ס • P.T.O 540 סל"ד	0
	דגם לעבודות מעמיס	
6610 TC	86 כ"ס • P.T.O 540 סל"ד עם טורקונברטור, תיבת הילוכים ללא מצמד.	2
	לכל הדגמים בלמי דיסק טבולים בשמן, הגה הידראולי, גיר סינכרוני מלא.	

"מנוע לפי BSAU

המבצע עד גמר המלאי ללקוחות שיסיימו את הסידורים הכספיים עד ה־31 בדצמבר.

לפורד יש טרקטור לכל משימה

Ford

מפיצי פורד בישראל

הננו מודיעים בצער על פטירתו של

בנימין קרומר ז"ל

ההלויה התקיימה ביום ששי, כ"ג כסלו תשמ"ו 6.12.85 בגדרה.

יושבים שבעה בבית המנוח ברח' דבוטינסקי 15 גדרה.

המשפחה

למשפחת פוקס

השתתפותנו באבלכם במות יקירכם

נתן רזינר ז"ל

כהן גיטה ובנימין
לצר רגינה הדוד)
מנדלבוים אסתר.

סלומון בלה
קורצש חנה ואליהו
שטייניגר שרה וזאב

אנו משתתפים בצערו הכבד של חברנו לעבודה

דוד כפרא

במות

אביו ז"ל

הנהלת תנובה אקספורט ועובדיה

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

טלוויזיה

סדר הישיבה

מאת יגאל משיח

"אורות וצללים", תוכנית חגיגית לחנוכה הלכה אל משכן נשיא המדינה ובמקום להפעיל את המחשבה והדמיון כיאה לחג ולמעמד, בישלה לנו כרגיל מסיבת כתה, במגנון בידור מגוחך שכבר היה אצלנו לנוסחת פתרון לכל מאורע. המתכונת ידועה: מנחה פרוזה, כמה קטעי קישור תפלים, צרור זמרים סוג ב' מהעדות השונות לשם הסימטריה השיוויונית והרי לכם תוכנית חג למתנה לאומי משותף. את מעט החידוש המציא הבימאי: המצלמה מטיילת רוב הזמן על פני הנוכחים במקומותיהם כאילו נועד הצילום להמציא לנו רשימת "המי ומי" בקהל. הזמרים שרים, והמצלמה עוזבת אותם לסקור את הנוכחים שזכו בהזמנה. הרבה חשובים וקצת עמך לתפארת המליצה.

אותי מעניין בעיקר סדר הישיבה במקומות הטובים להצטלמות. הרי אין להניח שמכובדינו באו והתיישבו במשכן הנשיא על פי כל הקודם זוכה והוריזים תפסו כסא בשורה הראשונה ליד הנשיא. אבל ככה זה אצלנו. אם בחג עסקינן אז שיצטלמו ליד הנשיא כמה פנים טובות מהמפד"ל על־פי ההגיון התמטי והנציגות ברשות השידור. כל אחד והמחלקה שלו. ניסיתי, האמת היא, לחבר מפתח מפלגתי לסדר הישיבה אבל בגלל שינוי הזווית התבלבלו לי כל פעם מחדש הפנים והכסאות. גם זו מספורט.

תיאטרון

מאת חוה נובק

טדיאוש קנטור, פולין: "הכיתה המתה", גירסה שניה, בתיאטרון נמל יפו.

טדיאוש קנטור, איש התיאטרון הפולני הנחשב כיוצר אסכולה באמנות הבמה בת־זמננו, מכנה את ההצגה שהוא מציג לפנינו בהאנגר של בית ליסין בנמל יפו – סיאנס דרמטי. ואכן, אימפקט דראמטי יש בהצגה הזאת מן הרגע הראשון, שבו ממלאים אנשים זקנים ובלויים את ספסלי בית־הספר של נעוריהם וחוזרים אל נעורים אלה בכל מעשיהם. זהו מסע אל העבר, אל עברו האישי של האמן, המנצח על המתרחש מן הצד, כעל להקה ותזמורת, או אם תרצו, כמושך בחוטים של בובות־אדם ובובות־נייר.

יש משהו מקאברי בשובם של אנשים באים בימים אל ספסל הלימודים. שיבה אל הנשכחות, השתובבות ברגליים כושלות, הצבעה בידיים רועדות, ונסיון להעלות על פנים חרושות קמטים את שובבות הילדות. הכיתה המתה יושבת לפניך בשורות מסודרות, מהבעה קפואה תדילה, עד שאינך בטוח אם אלה הם בובות או בני אדם. במחזוריות של מעגלים סגורים מעלים הם באוב ימים עברו, כאשר גופם אולי נרקב זה מזמן בקבר, מתפורר כמו הספרים הישנים שהמנקה מערימה בערימה המכסה את היושבים. אך יש כאן גם חיות נפלאה של הצגה סוריאליסטית, תיאטרון אבסטרקטי־ואבסורדי שקנטור מנצח עליה ביד אמן.

מתים חיים מאוד

לצערי לא הבנתי את הטקסט. אך על פי צחוקיהם הרמים של המאושרים ממני שהבינו, מדובר, כנראה בהומור, הומור סארקאסטי, המשלים את התנועה הסוגסטיבית־אובססיסית זאת וממלא אותו תוכן נוסף. מה שאתה, שהשפה לא שגורה בפיך, קולט זה העצב הקיומי שבשיבה אל מה שהיה ואיננו עוד, ואתה חי עם הכיתה הזאת חיים שלמים, מילדות ועד זקנה, שהכל מקופל בתוכם, כפי שמסביר קנטור בתוכניה – "מות־בושה־קירקס־רקב־מין־מסווה־אשפה־ניוון־התפוררות־פאטוס־המוחלט".

כל אלה זרועים, קרעי־קרעים לאורכה של ההצגה, איום המלחמה (מלחמת העולם הראשונה) הקרבת בנים, יצרים פורצים ויצרים כבושים ומעל הכל – המחשבה על המוות, כפיגאלה בלתי נמנעת המטביעה את חותמה על החיים בעצם ליבלובם.

לסגנונו של קנטור נמצאו בעשור האחרון – מאז יצר את ההצגה הזאת – אפיגונים רבים, ומשום כך לעתים יש לך הרגשה של "דז'ה וי". אך זה, כמובן, אינו מוריד מערכו של המקור, שהוא בעצמו משחק על החזרה האינסופית הזאת על דברים – לפחות מבחינה תנועתית – ובכך בדיוק יצירת הסגנון.

נוכחותו של קנטור על הבימה מוסיף חיות להצגה, אם כי לעתים נראתה לי נוכחות זו מלאכותית כלשהי, אקסהיביציוניסטית; נכון שעל פי מה שכותבים על קנטור זה עשר שנים ויותר, מתוארת דמותו כאינדיבידואליסטית – אוהבת עד אין קץ את הבימה ואת ההופעה עליה, כאדם המכפף ובורחן בעל יד ברזל אותה הוא מפעיל על מי שמשתף עמו פעולה ביצירתו, שהיא תשאר תמיד־תמיד שלו, רק שלו. עובדה זו מורגשת היטב בהצגה, האנסמבל הנהדר שלו נראה לעתים כלהקת חיילים תחת משמר בלתי מתפשר, ובוודאי הדיוק והאורקסטראציה המושלמים של כל פרט ופרט נובעים מהמשמעת הנכפית בעריצות. ועובדה זו מעוררת בליבי את המחשבה שבעצם בריאה תיאטרונית היא תמיד מעשה בראשית של אדם אחד, של אמן בעל שאר רוח, מקוריות ורצון ברזל, המאפיינים בלי ספק את טדאוש קנטור.

אומרים ששתי ההצגות החדשות יותר, שנוצרו אחרי ה"כתה המתה", חוזרות בעצם על התוכן ועל הסגנון של קודמם, ועם זאת, הייתי ברצון חוזה בהן ואולי עתה, כשהקרח נשבר – קנטור עמד כבר לפחות פעמיים לבוא לישראל אך בואו בוטל מסיבות שונות – תתאפשר העלאת הצגות נוספות שלו על בימתנו. אני חושבת שגם בישראל הוא ימצא תמיד קהל אוהד.

נופי דרום במדים

לאחר חודשיים של הצגות תרצה בפני חיילים, נערכה אמש הצגת בכורה לתוכניתה החדשה של להקת פיקוד דרום. הערב התקיים באולם המופעים של המועצה האזורית אשכול, בנוכחות שר הבטחון, הרמטכ"ל ואלופי צה"ל. זוהי הלהקה החמישית שהוקמה בעקבות החלטת הרמטכ"ל הנוכחי לחדש את מסורת הלהקות הצבאיות. 15 חיילים וחיילות (כולל תזמורת). תוכנית בת למעלה משעה ובה 12 שירים וחמישה מערכונים. בשירים, דגש מיוחד על נופי הדרום, חווי חיילי הפיקוד ויחודות המיעוטים המשרתות במרחב. סגנונות מוסיקאליים שונים, החל מאלו המזכירים את שירי א"י היפה ועד לססגנת. המנהל המוסיקאלי הוא עוזי אסנר והבימאי הוא רוני אבירם (שהשתתף גם בכתיבת חלק מן השירים והמערכונים). בין הכותבים: מנחם זילברמן, חנן יובל ואילן גולדהירש. על העיבוד המוסיקאלי הופקדו גיל דור, יאיר שרגאי ונתן כהן. (צילום: אמיר רוזנבליט)

מאת מירי פז

(כמעט) כל מה שרצית לדעת על השיעים

"מחאה ומהפכה באיסלאם השיעי". ערך מרטין קרמר. 156 עמ'. הוצאת הקיבוץ המאוחד, ספריית קו אדום בשיתוף עם מרכז דיין ומכון שילוח באוני' ת"א.

השיעים מהווים כיום 10 אחוזים בלבד מכלל המוסלמים בעולם. על אף מספרם המועט והקו הבדלני שהם מייצגים, השפעתם מכרעת על מהלך ההיסטוריה המוסלמית ועל פי תחזיתם של החוקרים בקובץ זה נועד לשיעים תפקיד מרכזי בהליכים החברתיים והפוליטיים במזה"ת, גם בעתיד.

בניגוד לאיסלאם הסוני שמוסדותיו, מנהגיו ואמונותיו מוכרים במערב, האיסלאם השיעי עודו בבחינת תעלומה. מעט הידע שנצבר אודותיו לוקה בסילופים. רובו לוקט ממקורות סוניים שאינם חשודים בחוסר־פניות בנושא זה.

המייחד את השיעים לזרמיהם השונים הוא אמונתם בעלי בן אבו טאלב, חתנו ובן־דודו של הנביא מוחמד, כיורשו החוקי של הנביא. אחרי פילוגים על רקע הלכה ותאולוגיה נותרו בימינו שלושה זרמים עיקריים: הזידיה, האיסמעיליה והאימאמיה. לאימאמיה יש רוב והיא שלטת באיראן, בדרום עירק, באפגניסטן ובלבנון. קובץ המחקרים בעריכתו של מרטין קרמר מוגבל לשיעה האימאמית שאת מאפייניה סוקר איתן קולברג במאמר הפותח ואילו קרמר משרטט את הפרופיל שלה כתנועת מחאה במאמר המסכם. עוד נמצא בקובץ מאמר של דוד מנשרי על תפקידם של השיעים במהפכה האיראנית, תוך הסברת הרקע ומרכיבי הסמכות של חומייני; מאמר של יעקב גולדברג על השיעים בערב הסעודית ומאמר של יוסי אולמרט המתעד את דרכם של השיעים מעדה שולית לגורם מרכזי בלבנון. ספר שקוראי עיתונים ימצאו בו עניין רב בזכות הסבריו הבהירים הפותחים צוהר חדש להבנת הסכסוך הקרוב אלינו כל כך.

בין "הבימה" ל"קאמרי"

"עיתון 77", גליון 70–71, דצמבר 85 בעריכת יעקב בסר 46 עמ'.

"מאזניים" ירחון לספרות גליון 4. בעריכת חיים פסח ואשר רייך. 64 עמ'.

שני כתבי־העת מגלים באחרונה שיתוף־פעולה פורה עם התיאטרונים. "עתון 77" מביא בגליונו האחרון את הטכסט המלא של "דבש פראי", עיבודו של מייקל פריין האנגלי ל"פלטונוב", מחזה הביכורים של אנטון צ'כוב המועלה עתה ב"קאמרי" ואילו "מאזניים" מתהדר־מתחויק עם טכסט המערכה הראשונה של "גמר תבריבורות" לי. שבתאי המועלה ב"הבימה". "מאזנים", שלא כ"עתון 77" מביא בגליונו גם מאמרים על שבתאי מאת גרשון עפרת ויעקב אברמסון, עוד ב"מאזנים" שירים של גבריאל פרייל, אריה סיון, חיים נגיד, שולמית אפפל והמוטל צמחי־דיין; קטע מתוך ספרו החדש של דוד גרוסמן "עיין ערך אהבה", קטע מתוך עזבונה של יונה וולך "בתי המשוגעים שלי" ששימש כטיוטה למחזה שהתכוונה לכתוב ל"הבימה", מאמר של זיוה שמיר "ביאליק וטשרניחובסקי: יהדות ואנושות", גם הוא קטע מתוך מחקר מקיף יותר (על השפעת "חזיונות ומנגינות" של טשרניחובסקי על שירת ביאליק).

גם ב"עתון 77" נמצא הרבה "קטעים מתוך", ביניהם תמונה ב' מתוך מחזהו של א.ב. יהושע "חפצים", שיועלה בתיאטרון חיפה, אך הוא מתלבט בסקירת ספרים מעניינת (שירי הימים של שלונסקי, סיפורים של רחומים רג'ואן, "בעקבות השושן השחור" לש. שבא, "מסע יחיד מסביב לעולם" של ג'ושוע סלוקום, ספרו של יוסי ביילין "מחירו של איחוד" ועוד).

"עתון 77", המאוחר קצת יותר מ"מאזנים", כולל גם הדים לאירוע הספרותי של החודש האחרון: מתן פרס ראש הממשלה: ראיון עם אחד מחתני הפרס, ישראל המאירי, והדברים שכתב ג. שקד בגנות אירגון הפרס ליורם קניוק שלדעת שקד "בין הרבה סופרים בלתי־מושלמים, יורם קניוק הוא ודאי אחד מן הבלתי־מושלמים המכובדים, המתעניינים והמורכבים ביותר".

במדור השירה של "עתון 77" בולטים תרגומיו של יעקב בסר לשיר של סרגיי יסנין ולשלושה שירים של אוסיפ מנדלשטאם.

50 שנות עיצוב

הקונגרס הבינ־לאומי הראשון בישראל לתקשורת חזותית, חיפה 11־12.12.85

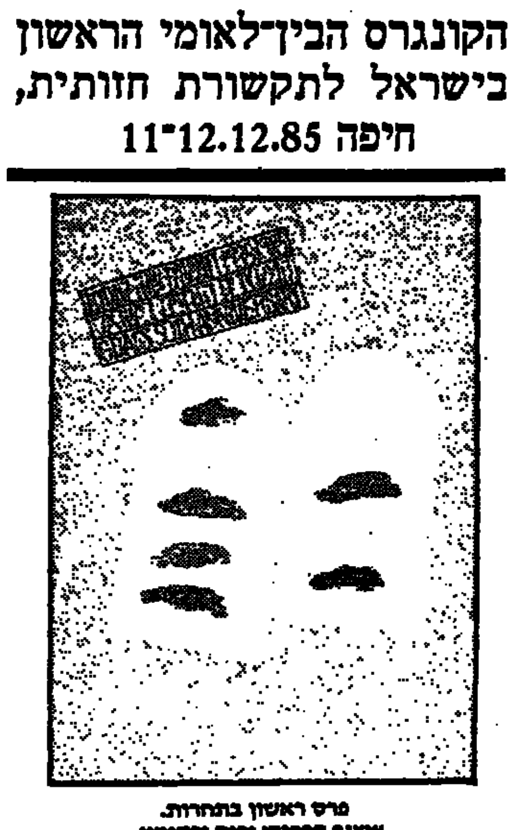

פרס ראשון בתחרות. עיצוב הכרזה: ירום ורדימון.

מאת אורה חייקין

מעטים מכירים את הגרפיקאי האחראי לעיצובם של סמלים, דימויים האביזרים המלווים אותנו בחיי היומיום, החל משפופרת משחת השיניים וקופסת הקרטון של החלב, דרך שלטי הפרסומת ברחוב, מודעות העתון, פנקס הצ'קים, ניירות המשרד, כרזות הבחירות תשדירי שרות, ומה לא. למרות היותו חלק בלתי־נפרד מחיי היום־יום העיצוב, ובכללו העיצוב הגרפי, רכש לעצמו מקום של כבוד במוזיאונים גדולים וחשובים בעולם.

אגודת המעצבים הגרפיים בישראל, חוגגת השנה את יובלה ה־50. כשנוסדה ב־1935, נקראה "אגודת הציירים לגרפיקה שימושית" ומקימיה היו 20 גרפיקאים שעלו ארצה ממרכז אירופה, והביאו עמם מסורות וידע שרכשו בארצות־מוצאם. וגם אם תולדות העיצוב הגרפי בישראל מתחילות עם תולדות ההתישבות בארץ, הרי שהמודעות לחשיבותו, ובעקבותיה התפתחות העיצוב הגרפי בישראל, קיבלו תנופה בעיקר בשנות השלושים. בשנת קיומה הראשונה של האגודה נערכה תערוכה שנקראה "הפלקט בארץ ישראל". היא התקיימה ב"יריד המזרח הקרוב", שסמל הגמל המעופף שלו עוצב שנה לאחר מכן על־ידי אל־חנני, אשר הלך לעולמו בימים אלה. בתי החרושת המוקמים באותה תקופה כמו "אתא" "שמן", "בשר" ואחרים, והפירסום השיטתי בו הם מתחילים, גם הם תורמים להתעוררות רבה בענף זה. משרדי פרסום, נפתחים (חלקם פועלים עד היום) וגם האות "אהרוני" בה מודפס עתון "דבר", עוצבה באותן שנים על־ידי טוביה אהרוני.

הפרסומאים של אותן שנים יצרו סמלים כמו הילד של "טקסטיל שמשי", בובא של "אמה", וסמליהן של "תנובה", "יצהר", "שמן", "ארטיק" ורבים אחרים. בין המטרות ששמו להם אז הגרפיקאים והפרסומאים היתה גם הטיית שכם למשימות לאומיות וב־1943, בעיצומה של מלחמת העולם השניה, הוצגה תערוכת כרזות תחת הכותרת "בעת מלחמה קמוץ", בעקבותיה כתב אז עתון "דבר" כי סמל הציירים לגרפיקה שימושית "גורע ברכים בעיקר לאחר שנעשה סמל לגיוס העם הלוחם".

המתבונן בדימויים ובסמלים המופיעים על כרזות ופרסומות מימי תחילת ההתישבות בארץ ועד ימינו, חווה למעשה את השינויים באוירה, במנטליות ובהווי החיים ששררו בכל תקופה. תחילה, היו אלה החלוצים, מתוארים בראשית המאה על־ידי אמני בצלאל כשהם דומים יותר לדמות אירופאית שאינה משתלבת עדיין במרחב המזרח־תיכוני. החל משנות ה־20, אנו פוגשים כבר בחלוץ העברי לבוש בגדי החאקי וכובע קסקט כשהוא נראה שזוף ובריא ועושה במלאכתו, כשידו השניה מחזקת בשלח (בכרזות הנושאות סיסמאות כמו "לנשק ולמשק"). כרזות הקוראות "להגן על המולדת" ו"אל הדגל" שחלקים מן הציבור היהודי בארץ דהיום, היו בודאי שמחים לאמצן מחדש, היו אז חלק מההווי של הישוב המתחדש. ובשנות הארבעים מופיעה בכרזות דמות החייל העברי וזה מתחלף בפלמ"חניק חבוש כובע הגרב וחברתו הפלמ"ניקית בכפיה ומכנסיים קצרים. עם קום המדינה, הם מתחלפים בחיילי צה"ל, וסמל המדינה והגרפיקאי אראל, משמש או יועץ גרפי של ממשלת ישראל.

הדמות הצבר ממשיכה להשתנות בכרזות: שיח הצבר הדוקרני מפנה מקומו לילד חבוש כובע הטמבל של דוש. ואילו היום מציגות הפרסומות את הדוגמן חלק הפנים ותכול העיניים, בלבוש ספורט־אלגנט ולידו נערתו ההייכבית (בר"כ בלונדינית) בתנוחות שונות ומשונות, המרגיזות לא פעם את הציבור החרד לנפשותינו.

★

לקראת היובל מקיימת אגודת המעצבים הגרפיים בישראל מספר ארועים. נערכה תחרות ארצית לעיצוב כרזה ליובל החמישים. בפרסים ראשונים זכו ירום ורדימון, מוריס ארבל וגד אלמלית, יו"ר האגודה, שעיצב גם את כרזת הקונגרס הבינ־לאומי לתקשורת חזותית אותו מקיימת האגודה לכבוד שנת ה־50. הקונגרס, ראשון מסוגו בארץ, מכנס תחת הכותרת "תקשורת חזותית" בצד המעצבים הגרפיקאים גם פרסומאים, מאיירים, רעיונרים וקופי־רייטרים, ומי שעוסקים בסרטי אנימציה ובקולנוע. הקונגרס, שיפתח ב־11 לדצמבר, יתקיים במכללה לעיצוב "הדסה ויצ"ו" בחיפה, התורמת את מתקניה ואולמותיה. הקונגרס אורגן ע"י אגודת המעצבים הגרפיים ומכללת הדסה – ויצו, בחסות מסחרית של מפעלי נייר אמריקאים ישראליים בע"מ ו"ידיעות אחרונות." מרצים ידועי שם בתחום התקשורת החזותית ישאו דברים: ביניהם אברם ג'יימס, מעצב בריטי שעיצב כרזות במלחמת העולם השניה, ובישראל עיצב את סמל העשור, סמל כיבוש השממה ועוד. (אברם ג'יימס יקבל תואר של חבר כבוד). כמו כן ישתתפו לו דופסמן, מעצב בכיר ברשת סי.בי.אס באר"ב ועורך ספרים בנושא זה; פ.ה.ק. הנריון שמתמחה בעיצוב תדמית של חברה ועבד עם חברות כמו פולקסוגן, ק.ל.מ. ועוד, פרופ' אולף לאו מגרמניה בעל מוניטין בינלאומי ומרצה לתקשורת חזותית באוניברסיטאות ברחבי העולם: אווה לאש, מעצב וצלם גרמני שתערוכה מעבודותיו תפתח במקביל לקונגרס במשכן לאמנות בעין הוד. המרצים הישראליים יהיו: שמעון זנדהאוז על עיצוב עתונים, דני קרמן על בעיית המאיירים בישראל, אשר אורון על עיצוב אותיות עבריות, יורם ברק בנושאי דפוס נייר וצבע, וירום ורדימון ינחה רב־שיח בנושא הוראת העיצוב הגרפי.

את הקונגרס מלווה תחרות כרזות בנושא השלום, אותן מכינים כעת עשרות מעצבים גרפיים בישראל. תחרות דומה נערכת על־ידי או"ם בפולין. הודעות על קיום התחרות הגיעו בדואר יבשתי מפולין שלושה חודשים לאחר שנתקיימה, ולפיכך החליטו המעצבים הישראלים לערוך תחרות משלהם ולהציג את הכרזות בקונגרס. לכבוד שנת היובל יוצא גם אלבום הכולל מאמרים על תולדות העיצוב הגרפי בישראל מתחילת המאה ועד ימינו, וכן עבודות גרפיקה מן השנים האחרונות, האלבום בן 150 העמודים, יופץ על ידי "ספרית פועלים" כספר אמנות. ועוד בקונגרס סרטי אנימציה. אגב, ההרצאות והסימפוזיונים המתקיימים באולם הראשי, יועברו במעגל סגור באולם הוידאו של מכללת הדסה.

אגודת המעצבים הגרפיים, שהוקמה כ"גוף בעל מבנה דמוקרטי ואופי אליטיסטי", כפי שאומרת הסקירה ההיסטורית המופיעה בפתיחת האלבום, ממשיכה להתלבט בשאלה אם להיות אגודה אליטיסטית, או איגוד מקצועי רשום בהסתדרות. במהלך השנים, ביססה לעצמה האגודה מעמד, קבעה הסכמי שכר עם מוסדות שונים, ונרשמה כעמותה. היא מארגנת כנסים וימי עיון בנושאים מקצועיים וגם כינוסים ומפגשים חברתיים להעמקת הקשרים בין חבריה.

בולים

מאת אריה לינדנבאום

בולי ישראל לתערוכת "אמריפקס 86"

בשנים האחרונות מנפיקות מדינות שונות בולים לכבוד תערוכה עולמית המתקיימת מחוץ לגבולותיה. הנוהג חדש למדי ולא מקיף עדיין מדינות רבות, אבל לתערוכת "אוסיפקס", שהתקיימה לפני כשנה באוסטרליה, הנפיקו מספר מדינות בולים מיוחדים או לפחות חותמות זיכרון, כמו ישראל, למשל. לכבוד תערוכת "ישראפיל 85" שהתקיימה השנה בתל־אביב, לא הנפיקו אמנם בולים מיוחדים במדינות זרות, אבל החותמות הוטבעו על־ידי כמה מדינות שהשתתפו בתערוכה, כולל פאראגוואי שלא השתתפה בתערוכה.

עתה מתכוננים לתערוכה "אמריפקס 86", מן הגדולות בעולם, שתתקיים בשנה הבאה בשיקגו שבארה"ב. מדינות רבות ינפיקו לכבודה בולי־דואר וטוב עשה השרות הבולאי שלנו שהקדיש גם הוא סידרת בולים וגיליון מזכרת לתערוכה האמריקאית הגדולה. זוהי מחווה לאמריקאים, והדבר משתלם גם מבחינה מסחרית, שכן הבולאים בעולם מבקשים נושאי איסוף חדשים. תערוכת בולים עולמית מאפשרת איסוף חומר מגוון, בכמות שמצדיקה אלבום מיוחד והתייחסות כאל נושא מיוחד.

ישראל תוציא השנה, כבר בחודש מאי, שלושה בולים לכבוד שלושת הזרמים ביהדות ארה"ב – האורתודוקסים, הקונסרבטיבים והרפורמים. בולים אלה יופיעו גם בגיליון מזכרת מיוחד עם הקדשה לתערוכת "אמריפקס 86". זהו רעיון לא רע, האם הבולים – המראים את ישיבת "יוניברסיטי", בית המדרש "היברו יוניון קולג'", וה"ג'ואיש תיאולוג'יקל סמינר", – יהיו מעניינים בעיצובם, צפויה להם גם הצלחה מסחרית.

כזכור, הושמעה ביקורת מצד אישים בציבור הדתי על נושאי הבולים, אך היא נדחתה על־ידי הממשלה ושר התקשורת אישר הופעתם, כאמור, במאי 1986.

מכירה פומבית של "בולי לב"

בית המסחר התל־אביבי "בולי לב" יקיים בינואר מכירה פומבית של בולים ודברי דואר. 1400 פריטים במכירה. קטלוג מיוחד, הסוקר את כל הפריטים (כולל צילומים) כבר הופיע. מחירי הפתיחה נמוכים למדי, לעיתים הרבה מתחת לשווי הפריטים בקטלוגים בולאיים בעולם.

המכירה תתקיים במועדון העמותה התל־אביבי, ברח' הס 16, אך ניתן לראות את הפריטים לפני המכירה אצל בולי "לב" ב"דיזנגוף סנטר". בין הפריטים ראוי להזכיר קטע מעטפה עם בולי בריטניה משנת 1929 הכולל בול בן לירה שטרלינג המוצע ב־300 דולר; גיליון תערוכת נאבא משנת 1934 – 270 דולר; 3 פר' דואר עברי עם ניקוב של 10x10 – 800 דולר; מועדים הפוכים 1948 עם פס ביניים – 380 דולר; ועוד.

חותמות חדשות

ב־1 בדצמבר 1985 הוכנה לשימוש חותמת דואר בסוכנות דואר חדשה מסוג א' במשרד הרישוי בירושלים.

ב־11 בדצמבר ייפתח סניף דואר מיוחד במכללת "ויצו" בחיפה ותוטבע חותמת זיכרון לרגל יובל שנים לאגודת המעצבים הגראפיים בישראל.

ב־24 בדצמבר ייפתח סניף דואר מיוחד ברח' קזנובה בנצרת לרגל חג המולד ותוטבע חותמת זיכרון מיוחדת. חותמת אחרת לציון חג המולד תוטבע בדואר בית־לחם.

ב־15 בדצמבר תיפתח סוכנות דואר מסוג ב' ביישוב עמנואל שבשומרון ולאספנים תינתן אפשרות להטביע את החותמת המקום.

ב־12 בדצמבר תיפתח סוכנות דומה ביישוב אלקנה וגם תוטבע חותמת עם שם המקום.

מרק טוויין ב־12 מדינות

מלאות 150 שנה להולדת הסופר האמריקאי מרק טוויין תצוין עתה ב־12 מדינות במסגרת מבצע משותף של הנפקת בולים לזכרו של אבי הספרות המודרנית האמריקאית.

המיוחד במבצע זה הוא שכל 12 המדינות הנפיקו בולים שהדמויות המפורסמות של סרטי וולט דיסני (מיקי מאוס, דונלד דאק, גופי וכו') משמשות כ"שחקנים" להצגת אפיזודות וקטעים מספרי מארק טווין ומסיפוריו הקצרים. (ביניהם: תמימים בחו"ל, ינקי בחצר המלך ארתור, הצפרדע המקפצת, הקלברי פין, תום סוייאר).
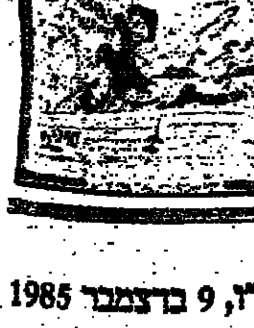
12 המדינות הן: – טורקיס, איי קייקוס, בהוטן, אנגילה וברבודה, גרנדה וגרנדינים, גמביה, סיירה ליאונה, איי מלדיב, ליסוטו, אנטיגואה, רדונדה (משטר עצמי של אנטיגואה וברבודה, לשעבר מושבה באיי הודו המערביים). מספר מדינות גם הנפיקו גיליונות זיכרון שעליהם אימרות הכנף המפורסמות של הסופר.